

Dijital Biz

TEMMUZ 2021 SAYI: 22 / FİYAT: 20 TL

ISSN : 2757-7309

dijitalbiz.com

Bilişim, Ekonomi, İş Dünyası Dergisi

Teknoloji Üreten ve Bilimde Öncü Üniversite

Kuzey Makedonya Ticaret
ve Teknoloji Fırsatları

Türksat 5A Uydusu
Hizmete Başladı

Türkiye'nin İlk Siber
Güvenlik Lisesi

5. Uluslararası Teknoloji
Bağımlılığı Kongresi

Bilişim Medyası Derneği
Yeni Yönetim Kurulu
Seçildi

Prof. Dr. Muhammed Hasan ASLAN

Gebze Teknik Üniversitesi (GTÜ)
Rektör

Bilişim, Ekonomi, İş Dünyası

VATANSEVER BİLİŞİM A.Ş. ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ
Şenol Vatansever
senol.vatansever@dijitalbiz.com

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
(SORUMLU)
Şenol Vatansever
senol.vatansever@dijitalbiz.com

EDİTÖR
Sema Vatansever
sema.vatansever@dijitalbiz.com

GÖRSEL YÖNETMEN
Gökhan Ünlü
gokhan.unlu@dijitalbiz.com

SOSYAL MEDYA
Arzu Tufan
arzu.tufan@dijitalbiz.com

Samet Bayrakçı
samet.bayrakci@dijitalbiz.com

BARINDIRMA
Vatansever Bilişim & Bulutistan

REKLAM VE PROJE
reklam@dijitalbiz.com

ABONELİK
www.dijitalbiz.com/abone
abone@dijitalbiz.com

BÜLTEN GÖNDERİMİ
bulten@dijitalbiz.com

YAYIN TÜRÜ
Aylık, Süreli Yayın

Dergide yayınlanan yazılardan kaynak gösterilmesi koşuluyla alıntı yapılabilir. Dergide yayınlanan makale ve röportajlarda yer alan fikirler yazarlarına ve röportaj veren kişilere aittir, dergimiz için bağlayıcı değildir.

Editörden

Şenol
VATANSEVER

Kuzey Makedonya Ticaret ve Teknoloji Fırsatları

Dijital Biz Dergisi Genel Yayın Yönetmeni olarak, yapımcısı ve moderatörü olduğum BENGÜTÜRK TV Teknoloji ve Gelecek programımızda (www.teknoloji-gelecek.com) teknoloji dünyasındaki en son gelişmeleri ekrana getirmeye devam ediyoruz. Türk televizyonlarının ilk ve tek teknoloji tartışma programı olarak alanında uzman konuklarla beraber her pazar 13:00-15:00 arası canlı yayınla izleyicilerimizin karşısına çıkıyoruz. 7 Şubat – 27 Haziran 2021 tarihleri arası gerçekleştirdiğimiz 21 bölümde sektörümüzle ilgili 77 kişiyi konuk olarak ağırladık.

27 Haziran Pazar günü gerçekleştirdiğimiz 21. bölümümüzde (<https://www.teknoloji-gelecek.com/benguturk-tv-teknoloji-ve-gelecek-programinda-kuzey-makedonya-ticaret-ve-teknoloji-firsatlari-konusuldu>) Türkiye sınırlarını da aşarak "Kuzey Makedonya Ticaret ve Teknoloji Fırsatları" konusunu gündeme taşıdık.

Kuzey Makedonya'dan gelecek programımıza konuk olan Makedonya - Türkiye Ticaret Odası (MATTO) Yönetimine teşekkür ederiz:

- MATTO Yönetim Kurulu Başkanı Aydoğan Ademovski
- MATTO Asbaşkanı, Halkbank Makedonya İcra Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Dr. Bilal Sucubaşı
- MATTO Başkan Yardımcısı ve LC Waikiki Güneydoğu Avrupa Direktörü Harun Demirtaş
- MATTO Yönetim Kurulu Üyesi ve W Touristic Yönetim Kurulu Başkanı Erkan Mahmut

Kuzey Makedonya, Balkanlar'da denize kıyısı olmayan bir ülke. 1991'de Yugoslavya'dan ayrılarak bağımsız oldu. Komşuları; kuzeyde Sırbistan ve Kosova, batıda Arnavutluk, güneyde Yunanistan, doğuda Bulgaristan. Makedonya'nın kuzeyden üçte birlik bölümünü kaplıyor. Nüfusu yaklaşık 2 milyon. Başkenti ve en büyük şehri Üsküp'te nüfusun dörtte biri yaşıyor (https://tr.wikipedia.org/wiki/Kuzey_Makedonya).

Türkiye, Kuzey Makedonya'yı ilk tanıyan ve ilk büyükelçi gönderen ülke oldu. Kuzey Makedonya'nın devlet olarak her zaman yanındayız. TİKA ve Yunus Emre Enstitüsü gibi kurumlarımız önemli projeler gerçekleştiriyor. Türk şirketlerimiz ve iş insanlarımız ciddi yatırımlarda bulunuyor.

Türkiye ve Kuzey Makedonya arasındaki dış ticaret 20 yılda 6 kat artarak 547 milyon dolara ulaştı. İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, ticaret hacminin artmasına karşın potansiyelin altında olduğunu belirterek 1 milyar dolara çıkarılması gerektiğini belirtmişti.

Kuzey Makedonya'da Türk firmalarının doğrudan yaptığı sermaye yatırımları 2019 yılında 345 milyon dolara ulaştı. Kuzey Makedonya merkez verilerine göre ülkeye giren doğrudan yabancı yatırımların tutarı 5,7 milyar dolar. Türkiye'ye sadece 1,5 saat uzaklıkta olan dost ve kardeş ülke Kuzey Makedonya ile yatırım sıralamasında zirvelerde olmamız gerekir.

Kuzey Makedonya'da 14 serbest ticaret bölgesi var. Amerika, Kanada, Çin, Almanya ve Türkiye'den 34 yabancı yatırımcı bulunuyor. Bu şirketler 2020 yılında 3,3 milyar Euro ile ülke ihracatının yüzde %47'sini gerçekleştirdi. Serbest bölgelerdeki ekonomi 2021'in ilk çeyreğinde son 4 yılın rekorunu kırarak yüzde 30 büyüdü.

Türk şirketleri, Kuzey Makedonya'da faaliyete başlamak ya da mevcut yatırımlarını büyütmek için son 6 ayda atağa geçti. Kuzey Makedonya, Tıdz Gjevgelija bölgesindeki alanı büyütürken 120 hektarlık alanı Türk yatırımcılara ayıracak. Serbest ticaret bölgeleri sunulan olanaklarla ön plana çıkıyor. Ücretsiz hizmetler ve bazı destekler var.

Program öncesinde ve sonrasında da değerli konuklarımızla istişarelerde bulunma fırsatımız oldu. Siyaset, iş dünyası, sivil toplum kuruluşları (STK) ve medya arasında iş birliğinin ve dayanışmanın artırılmasının önemini her zaman vurguluyorum ve bunun için aktif olarak çalışıyorum. Türk firmalarının -Avrupa'ya açılım için de değerlendirebilecekleri- Kuzey Makedonya'daki fırsatları kaçırmaması adına çalışmalarımıza hız vereceğiz. İş birliği fırsatları için benimle her zaman iletişime geçebilirsiniz.

Prof. Dr. Muhammed Hasan ASLAN:
“Teknoloji Üreten ve Bilimde Öncü Üniversite”

- 16** Türksat 5A Uydusu Hizmete Başladı
- 20** Verimlilik ve Teknoloji Fuarı
- 26** Nedir Makine Öğrenmesi Dedikleri?
- 28** Finansal Kurumlar Birliği’nin 9. Olağan Genel Kurulu Gerçekleşti
- 32** Sigorta Sektörü Pandemi Sınavından Tam Not Aldı
- 36** Bankacılıkta Büyüme Yılı
- 38** Ödemeler Artık Daha Nakitsiz
- 40** Hangi Dijitalleşme, Kaçınıcı Endüstri Devrimi: Endüstri 4.0 Bağlamında Dijital Teknolojilerin Temel Dinamikleri
- 44** Türkiye’nin İlk Siber Güvenlik Lisesi
- 46** Kriptografi Mühendisliğinin Geleceği

- 48** 5. Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Kongresi
- 54** Bilişim Medyası Derneği Yeni Yönetim Kurulu Seçildi
- 56** Pandemi 5G ve IoT’a İlgiyi Artırdı
- 58** 2021 Yılında 5G Abone Sayısı 500 Milyonun Üzerine Çıkacak
- 60** Pandemi Bitse de Esnek Çalışma Kalıyor
- 62** Pandemi Sonrasında Verimlilik ve Büyüme
- 64** Şehirler Akıllanmak Zorunda
- 68** Ben, Hayatım, Cüzdanım
- 70** KVKK İçin Veri Keşfi Yazılımı

BENGÜ TÜRK

TEKNOLOJİ VE GELECEK

ŞENOL VATANSEVER
GLOBAL BİLİŞİM DERNEĞİ
(BİDER) BAŞKANI

(CANLI YAYIN)
HER PAZAR
SAAT: 13.00

www.TeknolojiVeGelecek.com

Teknoloji Üreten ve Bilimde Öncü Üniversite

Gebze Teknik Üniversitesi (GTÜ), 5 fakültesinin (Mühendislik, İşletme, Mimarlık, Temel Bilimler, Havacılık ve Uzay Bilimleri) 18 lisans bölümünde ve 9 enstitüsünün (Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Nanoteknoloji, Bilişim Teknolojileri, Enerji Teknolojileri, Biyoteknoloji, Yer ve Deniz Bilimleri, Ulaşım Teknolojileri, Savunma Teknolojileri) 50 lisansüstü tezli/tezsiz yüksek lisans ve doktora programında eğitim-öğretime devam ediyor. 2021 yılı itibariyle, 3.713 lisans ve 4.599 lisansüstü öğrencisi ile %55'ten fazlası lisansüstü düzeyinde toplam 8.312 öğrenciye eğitim veriyor.

Prof. Dr. Muhammed Hasan ASLAN
Gebze Teknik Üniversitesi (GTÜ)
Rektör

Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

İsmim Muhammed Hasan ASLAN. Lisans ve yüksek lisans eğitimimi İstanbul Üniversitesi Fizik Bölümünde gerçekleştirdim. Amerika Birleşik Devletleri'nde Colorado School Of Minas'tan doktoramı aldım. 1999'da Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsünde (GYTE) Fen Fakültesi Fizik Bölümü yardımcı doçent kadrosuna atanarak ülkemde akademisyenliğe devam ettim. GYTE'de Fen Fakültesi Dekan Yardımcılığı, Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü müdür yardımcılığı, Fizik Bölümü başkan yardımcılığı, Gebze Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü son olarak da Rektör yardımcılığı görevlerini yerine getirdim. 13 Haziran 2018 tarihi itibariyle Sayın Cumhurbaşkanımızın teveccühüyle 2018-2022 dönemi için Gebze Teknik Üniversitesine Rektör olarak atandım ve hala bu görevimi sürdürmekteyim.

Gebze Teknik Üniversitesi hakkında bize bilgi verebilir misiniz?

1992'de Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü olarak kurulan kurumumuz. 4 Kasım 2014 tarihindeki Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı ile Gebze Teknik Üniversitesi oldu. Gebze Teknik Üniversitesi, kurulduğu yıldan bu yana daha kaliteli eğitim-öğretim sunma ve araştırma yapma çabasını devam ettirmiş, 2017-2018 eğitim-öğretim yılı açılışında Cumhurbaşkanı'nın yaptığı açıklama ile Türkiye'nin 10 araştırma üniversitesinden biri olarak kabul edilerek yeni bir statüye kavuştu. Gebze Teknik Üniversitesi, 5 fakültesinin (Mühendislik Fakültesi, İşletme Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, Temel Bilimler Fakültesi, Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi) 18 lisans bölümünde ve 9 enstitüsünün (Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Nanoteknoloji, Bilişim teknolojileri, Enerji Teknolojileri, Biyoteknoloji, Yer ve Deniz Bilimleri, Ulaşım Teknolojileri, Savunma Teknolojileri) 50 lisansüstü tezli/tezsiz yüksek lisans ve doktora programında eğitim-öğretime devam ediyor. Gebze Teknik Üniversitesi, 2021 yılı itibariyle, 3.713 lisans ve 4.599 lisansüstü öğrencisi ile %55'ten

fazlası lisansüstü düzeyinde toplam 8.312 öğrenciye eğitim veriyor.

Üniversitemiz güçlü akademik kadrosu, nitelikli eğitimi ve sahip olduğu araştırma geliştirme potansiyeli ile ulusal ve uluslararası üniversite sıralamalarında hatırı sayılır sıralarda bulunuyor. Başta savunma sanayi olmak üzere gıdadan, bilişim teknolojilerine birçok sektörün sorunlarına ve ihtiyaçlarına çözüm üreten araştırmalar yapıyor. Sanayi ve üniversite etkileşimini sağlamak ve bu konuda model olmak adına girişimlerini tüm hızı ile sürdürerek sektörlerin ve sanayicinin çözüm ortağı olmaya devam edecektir.

Var olan potansiyelini sürekli geliştirerek paydaşları ile etkileşimini artırmayı her zaman misyon edinen üniversitemizde sanayi ile iş birliklikleri, kaliteli eğitim için nitelik artırımı, ülkenin yerli ve milli adımları için çözümler üretmek adına çalışmalarına sürekli bir ivme ile devam ederken, uluslararası alanda daha etkin olmak adına birçok girişimimiz yakında meyvelerini verecek, global ölçekte bir üniversite hedefimiz için yoğun uğraşımız başlıklar ile sonuçlanacak.

Fakültelerinizde yapılan ve katma değer üretimine yönelik güncel çalışmalar nelerdir?

Üniversitemiz başta mezunlarını katma değeri yüksek donanımlı bireyler olarak yetiştirmeyi hedefliyor. Sonrasında ise devlet, sanayi ve üniversite üçgeninde etkin rol almak için eğitim, uygulamalı araştırma ve Ar-Ge faaliyetlerine yönelik çalışmaları var olan tüm olanaklarımız ile sağlamayı misyon olarak almıştır, bu doğrultuda bazı çalışmalarımıza örnek olarak şunları söyleye bilirim:

Üniversitemizin, Mühendislik Fakültesi bünyesinde bulunan toplam 10 bölüm eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerine devam etmektedir. Fakülte Bölümleri bünyesinde bulunan ileri teknolojiye yönelik araştırma merkezleri ile sadece bölgemizin değil ülkemizin geleceğinin şekillendirileceği projeler yapılmaktadır. Gebze Teknik Üniversitesi

Mühendislik Fakültesinde Üniversite-Sanayi iş birliği kapsamında öğretim üyelerimiz birçok projede proje yürütücüsü, araştırmacı veya danışman olarak görev yapıyor. Aynı zamanda bölümlerimizde TÜBİTAK destekli 2244 Sanayi Doktora Projeleri ve TÜBİTAK 2209-B Sanayiye Yönelik Lisans Araştırma Projeleri kapsamında çalışmalar yürütülmekte ve öğretim üyelerimiz, TEİ başta olmak üzere bazı savunma sanayi firmalarının çalışanlarının katıldığı özel yüksek lisans programında danışmanlıklar yapıyor. Bu çalışmalardan bazıları şu şekilde sıralanabilir. Bilgisayar Bölümü'nde 2013 yılında GOSB teknopark bünyesinde kurulan Humeksis Bilişim Teknolojileri firması aracılığı ile engellilere yönelik göz takip sistemleri, arayüz geliştirme, IOT ve yazılım geliştirme

projelerinde sanayi ile iş birliği yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Bu çalışmalar arasında rafineri izleme sistemi, akıllı müze yönetim sistemi, akıllı buzdolabı gibi sistemlerin geliştirilmesi iş birliğinin yanı sıra finansal teknolojiler ve kurumsal yazılım geliştirme alanında Ar-Ge süreçlerinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi konusunda iş birliği yapılmaktadır. Bunun yanında Bilgisayar Bölümü'nde Tübitak 2244 Sanayi Doktora İş birliği ve Tübitak 1505 Sanayi programları kapsamında projeler yürütülmektedir. Birlikte çalışmaların yürütüldüğü firmalar arasında Tüpraş, Sahibinden.com, Somart, Koçfinans, Türkiye Finans, Ziraat Teknoloji, Türk Telekom, Karrier.Net, Asseco, Kuveyt Türk, Öztiryakiler, Protel, Setur, Borsalistanbul gibi firmalar yer almaktadır. Bölüm bünyesindeki Üniversite

Sanayi iş birliği laboratuvarı kapsamında 24 lisans öğrencisinin çalışabileceği bir laboratuvar kurularak Fujitsu ve QNB FinansBank-IBTECH firma sponsorluğunda bir laboratuvar ofis alanı kurulmuş ve bitirme projesi ile diğer ek projelerde çalışma ortamı sağlanmış ve bu sayede iş birliklerinin tüm bölüm için geliştirilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca Bilgisayar Bölümü'nde "Akıllı Şehirler için Akıllı Kamu Güvenliği Platformu" isimli TUBITAK-QNRF Ortak Projesi (Türkiye-Katar) yürütülmektedir. Projede GTÜ her iki ülkeden toplamda 10 paydaşın olduğu konsorsiyomda tüm projenin Proje koordinatörü ve Türkiye Konsorsiyomunun Ana yürütücüsü (Lead PI) olarak görev almaktadır. Türkiye konsorsiyomundaki paydaşlar GTÜ, Özyeğin Üniversitesi, Turkcell, Havelsan, İstlink, Hyperion, ve Tazi

olmak üzere farklı üniversite ve şirketlerden oluşmaktadır. Biyomühendislik Bölümü'nde PHITECH Bioinformatics firması ile kanser tedavisine yönelik ilaç hedefleri bulma alanında "Küçük Hücreli Dışı Akciğer Kanseri Modelleri Oluşturulması Ve Etiyopatogenezinin Omik Yöntemlerle Araştırılması", Ak-Kim Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile "Tekstil Endüstrisinde Ağartma Prosesinde kullanılmak üzere Laktaz Enzimi Üretimi", DÖHLER Gıda Sanayi Ticaret Ltd. Şti ile "Meyve Suyu Üretim Endüstrisinde Elma Suyu İşleme Prosesinde kullanılmak üzere Pentinaz Enzimi Üretimi" ve Hayat Kimya Sanayi A. Ş. ile "Deterjan Endüstrisi için Biyokatalizörlerin Üretimi" konularında çalışmalar yapılmaktadır. Çevre Mühendisliği bölümünde ETİMADEN şirketi ile yürütülen beş farklı proje, Gaziantep

Organize Sanayi Bölgesi ve Tedarik Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi ile farklı şirketlerle yürütülen projeler bulunmaktadır. ETİMADEN ile yürütülen projelerde “Atıksu Arıtma Verimliliğinin Arttırılması”, “Atık Barajları ve Konsantratör Atıklarından Bentonit Eldesi ile Atıklarının Bentonit İçeriklerinin Belirlenmesi”, “Bandırma Bor ve Asit Fabrikaları İşletme Müdürlüğü Üretim Tesisi Atıkları ve Arıtma Tesisi Atıklarının Taşınabilirliğinin Isıl İşlemlerden Farklı Yöntemlerle Arttırılması” ve “Emet İşletmesi Atık Barajı Atık Suyunun Arıtılabilirliği ve Borik Asit Eldesi” konularında araştırmalar yapılmaktadır. Elektronik Mühendisliği’nde “ROKETSAN tarafından yürütülmekte olan “Milli Torpido (AKYA) Geliştirilmesi Projesi”nde torpidonun manyetik sensörünün geliştirilmesi için modelleme, simülasyon, ölçüm, tasarım ve üretim konularında danışmanlık hizmeti verilmektedir. Elektronik Mühendisliği Bölümü’nde ayrıca farklı sanayi kuruluşları ile Anayurt güvenliği-ne yönelik ürün geliştirme, pasif sensörlerden oluşan güvenli bölge ihlal tespit sistemini iyileştirme ve milimetrik dalga radarın sisteme entegrasyonu konusunda çalışmalar yapılmakta olup kritik tesis ve sınır güvenliği için bir ürün geliştirilmiştir. Harita Mühendisliği Bölümü ulusal ve uluslararası iş birlikleriyle projeler yürütmektedir. Güney Kore’de bulunan Geomexsoft firmasıyla Akıllı şehirler alanında proje geliştirilmekte, Tarım ve Orman Bakanlığıyla Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Teknolojileri Kullanılarak Akıllı Tarım Uygulamaları, Kavak ve Hızlı Gelişen Orman Ağaçları Araştırma Enstitüsü ile Türkiye’de Kavak envanterinin uzaktan algılama ile tespiti, Belediyelere imar uygulamaları ve yasal konularda danışmanlık hizmetleri, GNSS ile depremlerin ve deformasyonların izlenmesi konularında araştırmalar ve danışmanlık hizmeti verilmektedir. İnşaat Mühendisliği Bölümünde Mert Döküm İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile “Süper Hidrofobik Polimer Beton Drenaj Kanalı Üretimi”, OptoLed Elektrik Elektronik Aydınlatma A.Ş. ile “Pasif Güvenlik Sistemlerine Sahip Elektrik Direklerinin Tasarlanması”, Korkmaz Mutfak Eşyaları Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile “Nano Partikül Takviyeli Tencere Tabanı Üretimi”, Austrotherm Yalıtım

Malzemeleri ile “Geofoam Blokların Otoyol İnşaatlarında Kullanılması” konularında çalışmalar yapılmaktadır. Makine Mühendisliği Bölümü’nde Güçsan Plastik Kalıp Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile “Araç İç Basınç Dengeleyici Hava Tahliye Parçası Geliştirilmesi”, ve “Yüksek basınçlı reaktör analizi” projeleri sanayi iş birliği kapsamında yürütülen projelerden bazılarıdır. Ayrıca Makine Bölümü’nde Tübitak 2244 Sanayi Doktora İşbirliği programı kapsamında Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. ile “Cam Üretiminde Enerji Verimliliği ve Etki Eden Faktörlerin Operasyonel ve Analitik Olarak İncelenmesi” konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Malzeme Bilimi ve Mühendisliği Bölümü’nde yürütülen savunma sanayii firmaları ile yürütülen önemli projelerden biri “Piezoelektrik Malzemelerin Sualtı Tranduser Uygulamaları”dır.

Mimarlık Fakültemizin Endüstriyel Tasarım Bölümünde uzun vadede, eğitim ve öğretim esnasında sanayi ile iş birliği içerisinde olup gerek araştırma gerek meslek pratiği yönünden öğrencileri profesyonel hayata hazırlama, çevre, ekonomi, kullanıcı ihtiyaçları ve meslek etiği çerçevesinde günümüz endüstrisinin üretim, pazarlama ve kullanım süreçlerinde yer alan tüm paydaşlarının ortak faydasını gözeterek yeni ve inovatif projeler üretmek hedeflenmektedir. Endüstriyel Tasarım Bölümü olarak KOSGEB Kocaeli Gebze OSB Müdürlüğü ile paydaş olup KOBİ Finansman Destek Projeleri, Arge-Teknolojik Üretim ve Yerileştirme Projeleri ve Girişimcilik Destek Projeleri için değerlendirme komisyonlarında yer alınmaktadır. Sanayi gruplarının geliştirdiği arge-ürge projelerinin değerlendirilmesinde görev alınmaktadır.

Yerli ve Milli Teknolojiler konusunda görüşleriniz nelerdir? Sizce Türkiye Yerli ve Milli Teknolojilerde hangi aşamada, kullanımının artırılmasının sağlayacağı faydalar nelerdir?

Teknolojinin millileşmesi ülkemizin tam bağımsızlığı için olmazsa olmaz kriterlerinden birisi konumundadır. Dışa bağımlılık kavramı artık sadece elle tutulur ürünleri kapsamaktadır. Ürünleri kontrol eden yazılımlar noktasında bağımsızlığınızı ilan ettiğinizde uluslararası arenada çok daha güçlü bir konuma gelmektesiniz. Ülkemizin son 20 yılı düşünüldüğünde özellikle savunma sanayi alanında millileşme oranlarımız her geçen gün artmaktadır. Üniversitelere bu konuda da büyük rol düşmektedir. Bünyelerindeki teknoloji transfer merkezleri, ar-ge ofisleri veya

teknoparklarla yerli ve milli teknoloji üretiminde lokomotif görevi görmelidirler. Gebze Teknik Üniversitesi olarak daha lisans aşamasında öğrencilerimize girişimciliği aşıyor, şirketleşmelerinin önünü açıyoruz. Bu sayede sadece iyi yerlerde çalışan mezunlar yerine istihdam sağlayan iş verenleri piyasaya kazandırıyoruz. Özellikle yazılım alanında kendi şirketlerini kuran ve kendi yazılımlarını geliştiren birçok mezunumuz ve şirketleri bulunmakta. Yurt dışı bir yazılımın lisanslama maliyeti düşünüldüğünde, hangi alanda olursa olsun kendi topraklarımızda geliştirilen bir yazılım ülkemiz için ciddi katma değer yaratmaktadır. Bu bağlamda devletimizin verdiği birçok teşvik de bulunmaktadır. Özellikle gençlerimizin fikirlerini hayata geçirmeleri için bu teşvikleri iyi araştırmalarını da öneriyorum.

Türkiye’de bilişim alanındaki girişimcilik ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

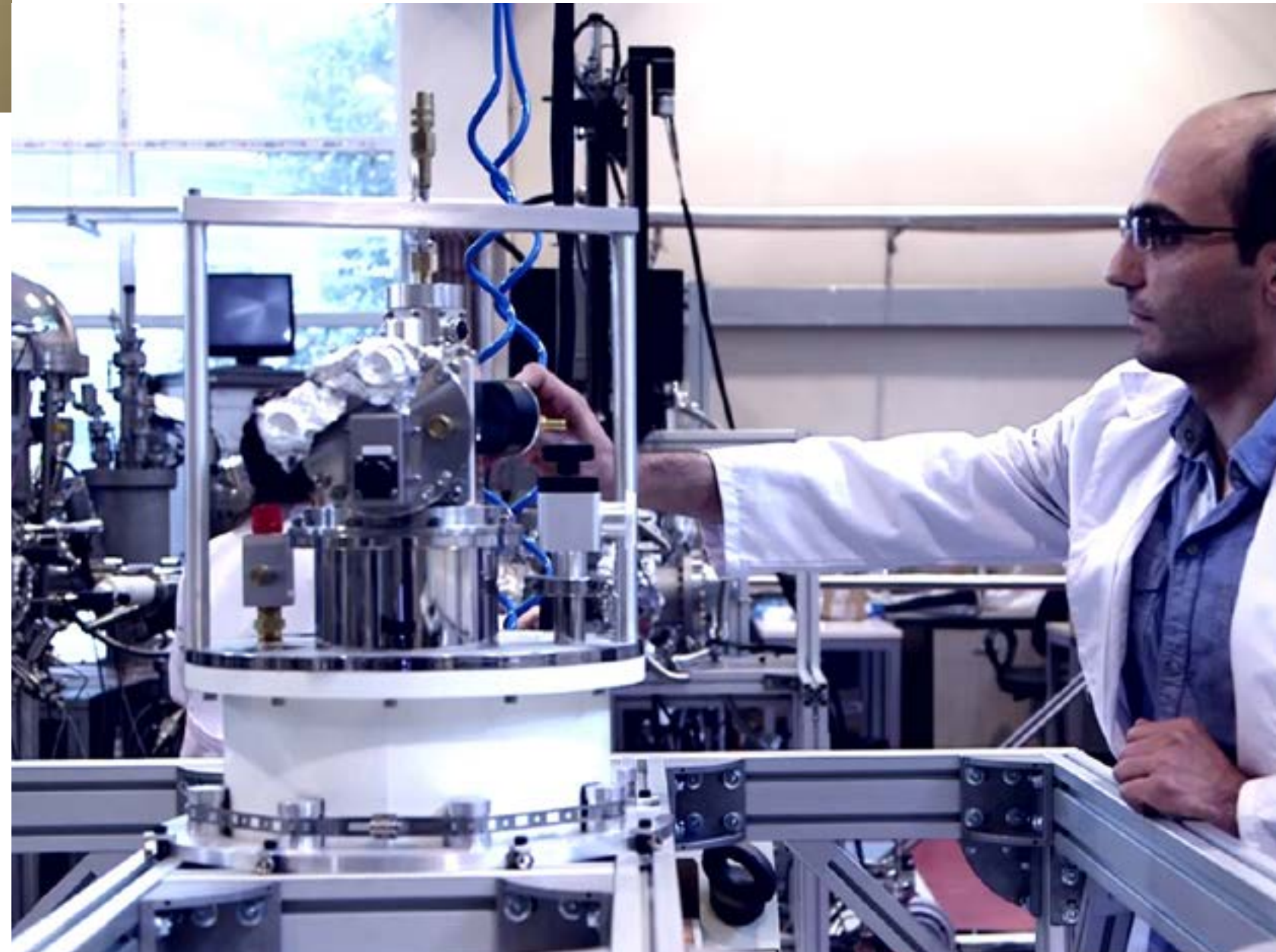
Burada dikkat etmemiz gereken iki ayrı konu bulunmaktadır. Birincisi girişimcilik kültürü,

ikincisi ile bilişim sektörünün özellikleri. Ülkemizin çok ama çok büyük bir avantajı var. O da genç bir nüfusa sahip olmamız. İlk başta düşünüldüğünde “genç bir nüfusa sahip olmak ne avantaj getirebilir ki?” denilebilir. Ne var ki girişimcilik eko sisteminde genç bir nüfusa sahip olmak çok büyük olanakları beraberinde getirmekte. Yeni trendleri takip eden, dinamik, hata yapmaktan korkmayan, başarısızlığında, hatalarını tespit edip daha yüklü bir şekilde ayağa kalkmasını bilen bir kitle demek. Bilişim alanına geldiğimizde, ülkemizin genç nüfusunun iyi yönlendirilmesi ve potansiyelinin gerçek anlamda ortaya çıkarılması gerekiyor. TÜBİTAK, KOSGEB gibi kurumlarımızın gençlere sunduğu birçok olanak var. Ne var ki gençlerimiz arasında girişimcilik kültürü henüz tam olarak oturmuş değil. Girişimciliği sadece boşa bir macera gibi görülmemesi gerekmekte. Unutulmamalı ki girişimciliğin bir gerçeği de amiyane tabirle “batmak”tır. Belki kurduğunuz 99 şirket batır ama en son kurduğunuz şirket dünyaca tanınmış bir şirket olur. Girişimciliğin özü aslında budur. Hiçbir zaman hedeflerinizden

vazgeçmeden, korkmadan yılmadan hedefleriniz doğrultusunda mücadele etmektir. Son yıllarda ülkemizde özellikle bilişim-yazılım alanında dünyada da adından söz ettiren büyük şirketlerimiz oldu. Ancak sayıca tabi ki Türkiye gibi büyük nüfusa sahip bir ülke için yeterli seviyede değil. Bu sayıyı arttırmak için hep birlikte elimizi taşın altına sokmamız gerekmektedir. Diğer husus ise, “Bilişim sektörü”. Bu sektör dünyada rekabetin en fazla olduğu sektörlerden birisi olsa da rekabet etmenin de bir o kadar kolay olduğu bir sektördür. Yazılım temelli olan bu sektörde iyi bir fikriniz olduğu zaman bunu hayata geçirerseniz diğer sektörler nazaran çok daha kolay olabilmektedir. Fikir burada anahtar kelimedir.

Gebze Teknik Üniversitesi olarak güncel iş birlikleriniz hakkında kısaca bahsedebilir misiniz?

Güncel olarak üniversite sanayi iş birlikliğimize, Gübretaş, Socar gibi çok farklı sektör aralıklarındaki aktörlerle devam etmekteyiz. Sanayi ile yapılan iş birliktelikleri üniversitemize yetkin insan kaynağı yetiştirmek ve farklı sektörlerin ihtiyaç duyduğu veri ve bilgilerin toplanması için kurulan ileri teknoloji laboratuvarları kazandırdı. Bunlara iki örnek olarak GTÜ Biyoteknoloji Enstitüsü bünyesinde hizmet verecek olan Kale Grup tarafından Dr. İbrahim BODUR Sürdürülebilir ve İzlenebilir Tarım Test ve Analiz Laboratuvarı ve TEI-TUSAŞ Motor Sanayii tarafından

Yüksek Hesaplamalı Araştırma Laboratuvarı'nı verebiliriz. GTÜ, sivil yeni nesil drone eğitimi ve üretimi için İngiltere ile iş birliğine başladı. Türkiye'nin drone teknolojisine yeni bir ufuk getirecek olan iş birliği EASA uyumlu yeni nesil İHA2 ve İHA3 pilot eğitimine ve ülkemizin sivil drone üretimine önemli katkılar sağlayacak. Yeni nesil drone eğitimi dünya ile eş zamanlı GTÜ'de verilecek. Yeni kurulan veya gelişmekte olan "genç üniversitelerin", belirlenen bazı alanlarda gelişiminin diğer üniversiteler tarafından desteklenmesi amacıyla, akademik insan gücü ve araştırma alt yapısı bakımından daha gelişmiş "kıdemli üniversiteler" ile eşleştirilmesini öngören "YÖK Anadolu Projesi"ne dahil olduk bu da bize yeni üniversite sanayi iş birliklerini getirecek.

Türksat 5A Uydusu Hizmete Başladı

Türksat 5A, Türksat A.Ş Gölbaşı Yerleşkesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Bakan Karaismailoğlu'nun katıldığı tören ile hizmete alındı.

Bakan Karaismailoğlu, "Türksat 5A; Türkiye, Avrupa, Orta Doğu, Kuzey Afrika, Orta Batı Afrika, Güney Afrika, Akdeniz, Ege Denizi ve Karadeniz'i kapsayan 3 kıtaya yayılan geniş bir coğrafyada Televizyon ve veri haberleşme hizmeti verecek. Böylece ülkemizin yerli ve milli yayıncılığın, ülke sınırlarının ötesinde, dünya çapında daha etkin varlık göstermesine de önemli katkılar sunacak" dedi.

Türksat 5A uydusu, Türksat A.Ş Gölbaşı Yerleşkesinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katıldığı törenle hizmete alındı. Törene Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı Binali Yıldırım, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Efkan Ala, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın da katıldı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Manevra ömrü 35 yıl olarak hesaplanan TÜRKSAT 5-A ile hem uydu iletişim kapasitemizi artırıyor hem mevcut uydularımızı yedekliyor hem de yörünge haklarımızı garanti altına alıyoruz" ifadelerine yer verirken; Türksat 5A'nın 8 Ocak 2021 tarihinde başladığı yolculuğunun 4 Mayıs 2021'de 31 derece Doğu yörüngesine ulaşması ile tamamladığını anımsatan Bakan Karaismailoğlu, "Uydumuz, bir buçuk ay süren test ve devreye alma çalışmalarının ardından bugün hizmet vermeye hazır hâle geldi. Türkiye'de iletişim alt yapısını geleceğe uygun bir biçimde kurmamıza katkı sunacak" ifadelerini kullandı.

"Türksat 5A, 3 kıtaya yayılan geniş bir coğrafyada hizmet verecek"

Bakan Karaismailoğlu, Türksat 5A'nın Türkiye'nin yerli ve milli yayıncılığının ve ülke sınırlarının ötesinde, dünya çapında daha etkin varlık göstermesine önemli katkı sağlayacağını belirterek, "Türksat 5A; Türkiye,

Avrupa, Orta Doğu, Kuzey Afrika, Orta Batı Afrika, Güney Afrika, Akdeniz, Ege Denizi ve Karadeniz'i kapsayan 3 kıtaya yayılan geniş bir coğrafyada Televizyon ve veri haberleşme hizmeti verecek. Uydumuz özellikle MENA bölgesi olarak tanımlanan Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde TV yayıncılık sektörünün gelişmesinde önemli katkılar sağlayacak. İlk defa kullanılacak yeni Ku-bant üzerinden verilecek özel servisler ile uydu haberleşme servislerinin katma değeri artacak. Yine ilk defa denenen elektrikli itki sistemine sahip olacak uydumuz, çok daha kaliteli ve uzun ömürlü yayıncılık hizmetine katkı sağlayacak. Türksat 5A haberleşme uydumuz, 35 yıl süre ile hizmet verip, yörünge ve frekans haklarımızı koruyacak" diye konuştu.

"Türksat 5B bu yılın son çeyreğinde uza-ya gönderilecek"

Bakan Karaismailoğlu, beşinci nesil haberleşme uydularından bir diğeri olan, Türksat

5B'nin tasarım ve üretim aşamaları başarı ile tamamlandığını bildirdi. Türksat 5A ve Türksat 5B haberleşme uydularının devreye girmesiyle birlikte, TürksatA.Ş. haberleşme uydusu filosundaki aktif uydu sayısının 7'e yükseleceğine işaret eden Bakan Karaismailoğlu, "Türksat 5B'nin sistem seviyesi, son fonksiyonel ve sistem testleri, Türksat uzmanları tarafından yürütülüyor. İnşallah, Türksat 5B'yi de bu yılın son çeyreğinde SpaceX Falcon9 roketi ile uzaya göndereceğiz. Ülkemizin haberleşme uyduları arasında faydalı yük kapasitesi en güçlü uydusu olacak Türksat 5B, yörüngeye girmesiyle birlikte hâlen görev yapan Türksat 3A ve Türksat 4A uydularımızın yedekliğini yürütenken, aynı zamanda, Ku-bant kapasitemiz de artacak. Türksat 5B ile Ka-bant veri iletim kapasitemiz ise 15 KATTAN FAZLA artacak. 42 derece doğu yörüngesinde hizmet verecek olan uydumuzun ömrü 35 yıldan fazla olacaktır" dedi.

“Türksat 6A ile Türkiye haberleşme uydusu üretebilen 10 ülke arasında yerini alacak”

2022 yılında uzaya gönderilmesi planlanan Türksat 6A'nın mühendislik modeli entegrasyon faaliyetleri tamamlandığını ve çevresel test aşamalarının devam ettiğini kaydeden Karaismailoğlu, konuşmasına şu şekilde devam etti:

“Ayrıca Millî Haberleşme Uydumuz Türksat 6A'nın montaj, entegrasyon ve testleri Ankara'daki Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi'nde devam ediyor. 2022 yılında uzaya göndermeyi planladığımız Türksat 6A ile ülkemiz, dünya üzerinde haberleşme uydusu üretebilen 10 ülke arasında yerini alacak. Türksat'ın yürüttüğü haberleşme uyduları tasarım, entegrasyon, fırlatma ve işletme faaliyetleri ile Millî Uzay Programımızda yer alan ‘uzay alanında etkin ve yetkin insan kaynağı geliştirilmesi’ hedefine de önemli katkılar sağlanmaktadır. Bizim insanımız, hedef gösterildiğinde,

imkân ve moral verildiğinde, vatani ve milleti için canla başla çalışıp sonuca ulaşınca kadar tüm gücünü harcar.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan “Hem mevcut uydularımız yedekleniyor hem yörünge haklarımız garanti altına alınıyor” dedi.

Dünyanın yeni bir çağa geçtiğini, doğrudan üretim ilişkilerine dâhil olan ve üretim biçiminin kökten değişmesine yol açan bu çağın “Dijital Çağ” olarak adlandırıldığına dikkat çeken Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında şu ifadelerle yer verdi:

“Manevra ömrü 35 yıl olarak hesaplanan TÜRK SAT 5-A ile hem uydu iletişim kapasitemizi artırıyor hem mevcut uydularımızı yedekliyor hem de yörünge haklarımızı garanti altına alıyoruz. Şimdi sıra TÜRK SAT 5-B uydumuzda. Faydalı yük kapasitesi bugüne kadarki uyduların tamamından fazla olacak TÜRK SAT 5-B'nin hizmete girmesiyle veri iletim kapasitemiz 15 kat artacaktır. Tabii bununla kalmıyoruz. Yaklaşık 5 yıl önce milli

haberleşme uydu projemizi, imza törenine bizzat şahitlik ederek başlatmıştık. Bu çerçevede TÜBİTAK, TÜRK SAT, ASELSAN, TUSAŞ, Sİ-TEK gibi çok sayıda kurum ve kuruluşumuzun katkısıyla TÜRK SAT 6-A uydumuzu ürettik. Böylece Türkiye, dünyada haberleşme uydusu üretebilen 10 ülke arasına girecektir. Türkiye, geçtiğimiz iki asırda yaşadığı tecrübeler ışığında, dijital çağa sıkı sıkıya sahip çıkmaktadır. Hamdolsun ülkemize kazandırdığımız güçlü eser ve hizmet altyapısı sayesinde, dijital çağın imkanlarını milletimizin emrine, pek çok gelişmiş ülkeden daha önce verebilmeyi başardık.”

Verimlilik ve Teknoloji Fuarı

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, “Verimlilik ve teknoloji konusunda, bir sektörde sahip olduğumuz tecrübeyi diğer alanlara yayarak, sahip olduğumuz know-how’ı kritik sektörlerle aktararak ilerliyoruz. Yüksek teknoloji ve verimlilik artışıyla güçlendirilmiş bir ekonomik model ile 2053 ve 2071’e daha güçlü bir Türkiye taşıyacağız.” ifadelerini kullandı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, küresel ticaretin artması ve ülkelerarası ekonomik rekabetin, kaynakların, iş gücünün ve zamanın verimli kullanılmasını zorunlu hale getirdiğini belirterek, “Verimlilik, ülkelerin ve firmaların rekabet gücünü temelden etkilemenin yanında sürdürülebilir büyüme için de olmazsa olmaz bir gerçek.” dedi.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ile Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Türkiye Verimlilik Vakfı tarafından ATO Congressium’da düzenlenen Verimlilik ve Teknoloji Fuarı’nın açılış törenine katıldı. Cumhurbaşkanı

Recep Tayyip Erdoğan’ın selamlarını ileterek sözlerine başlayan Oktay, fuar katılımcılarına da başarılar diledi. Oktay, ekonomik büyüme- de istikrarın korunmasının, teknolojik ilerleme- ye ve sürdürülebilir verimlilik artışlarına bağlı olduğunu belirterek, “Verimliliği en basit şekliyle, her alanda mümkün olan en düşük kaynak harcaması ile olabilecek en yüksek sonucu elde etmek olarak tanımlayabiliriz.” şeklinde konuştu.

KRİTİK TEKNOLOJİ ALANLARI

Yapay zekâ, nesnelerin interneti, artırılmış gerçeklik, büyük veri, robotik, siber güvenlik ve sensör teknolojileri gibi alanların geliştirilmesi öncelikli kritik teknoloji alanları olarak belirlendiğini kaydeden Oktay, “Bu alandaki girişim ve icatları öncelikli olarak destekliyoruz. Ülkemiz üzerinde oynanmaya çalışılan oyunlara müsaade etmiş olsaydık TÜRK-SAT 6A ve İMECE gibi yerli milli haberleşme uydularımızın ya da yerli otomobilimiz TOGG’un tasarımına, üretimine başlayabilirdik?

Milletimiz bunların hepsinin farkında ve kimin laf ürettiğini kimin iş ürettiğini gayet iyi biliyor.” diye konuştu.

GÜÇLENDİRİLMİŞ EKONOMİK MODEL

“Yüksek teknoloji ve verimlilik artışıyla güçlendirilmiş bir ekonomik model ile 2053 ve 2071’e daha güçlü bir Türkiye taşıyacağız.” diyen Oktay, önümüzdeki dönemde fuarlarda kuantum teknolojilerinin, uzaydan sağlanan internetin, otomasyonun, ileri nanoteknolojinin, pikoteknolojilerin ve giyilebilen yerli milli teknolojilerin sergilenebileceğini söyledi.

VERİMLİLİK KÜLTÜRÜ

“Ülkemizin sahip olduğu hiçbir kaynağı özellikle enerjiyi, hammaddeyi ve sermayeyi atıl

şekilde kullanma lüksümüz yok.” diyen Oktay, Vaktimizi de boşa harcayamayız. Bugün altyapısını oluşturduğumuz milli teknoloji projeleri, gelecek nesillere bırakacağımız en kıymetli miras olacaktır. Verimliliği artırma projelerinin teşvik edilmesi ve toplumda verimlilik kültürünün geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapan Türkiye Verimlilik Vakfının çalışmaları son derece önemlidir. Verimliliğin artırılması alanındaki çalışmalar, geçtiğimiz iki fuar programında olduğu gibi yine bu fuar vesilesiyle geniş kitlelere ulaşma imkânı bulacaktır. Böylece toplumun farklı kesimlerinde verimlilik olgusuna ilişkin farkındalık artacak ve sektörler arasında eş güdüm güçlenecektir.” şeklinde konuştu.

UMUT VEREN YAKLAŞIM

Fuar alanında bulunan 'start-up' sokağının genç beyinlere ve buluşlara yer veriyor olmasının, yarınlara açısından umut veren bir yaklaşım olduğuna dikkati çeken Oktay, "Geleceğin ötesine, start-uplara kafa yoran, tasarlayan, üreten, gençlerimizle yürüyeceğiz. Bu duygularla başta verimlilik ve teknoloji vizyonumuzun lokomotifi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız, Türkiye Verimlilik Vakfı ve Ankara Bilim Üniversitesi olmak üzere tüm paydaş kurum ve kuruluşlar ile emeği geçenlere teşekkür ediyor, fuarda kurulan iş birliklerinin devamını diliyorum." ifadelerini kullandı.

REKABET GÜCÜ

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Varank, geçmişten bu yana sanayi devrimlerinde ortak amacın verimlilikte yaşanan artışlar olduğuna işaret ederek, verimlilik vurgusunun 4'üncü sanayi devriminde daha belirgin olduğuna dikkati çekti. Küresel ticaretin artması ve ülkelerarası ekonomik rekabetin, kaynakların, iş gücünün ve zamanın verimli kullanılmasını zorunlu hale getirdiğine işaret eden Varank,

"Verimlilik, ülkelerin ve firmaların rekabet gücünü temelden etkilemenin yanında sürdürülebilir büyüme için de olmazsa olmaz bir gerçek. Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgısıyla dünyada çok daha hızlı dijitalleşmenin olduğunu varsaydığımızda artık verimliliği maksimize etmenin yolu fuarımızın da teması olan 'ileri teknolojiler'den geçiyor." değerlendirmesinde bulundu.

YOL HARİTALARIMIZ TAMAMLANMAK ÜZERE

Milli Teknoloji Hamlesi vizyonu doğrultusunda 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi'ni hazırladıklarını hatırlatan Varank, stratejide sanayinin teknolojik dönüşümünü hızlandırmayı, kritik teknolojilerin üreticisi olmayı, milli gelirdeki Ar-Ge payını artırmayı önceliklendirdiklerini anlattı. Varank, nitelikli insan gücüne yatırım yapmayı, dünyanın her köşesinde kullanılacak akıllı ürün ve hizmetler geliştiren "TURCORN"lar çıkarmayı hedeflediklerine değinerek, "Dijitalleşme, uzay, yapay zekâ, otonom sistemler gibi teknolojilerde dünyayı takip eden değil trend belirleyen bir ülke olmak gayesindeyiz. Milli Uzay Programı'mızı

bu vizyonla hazırladık. Programda koyduğumuz hedefler, Türkiye'nin ileri teknolojilerde kabiliyetlerini perçinleyecek ve bu alandaki yeni çalışmalara kapı aralayabilecek. Türkiye için büyük fırsatlar barındıran mobilite araçları, akıllı yaşam ve sağlık, dijital dönüşüm, yapay zekâ ve 5G başlıklarında yol haritalarımızı tamamlamak üzereyiz. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ile birlikte hazırladığımız, 2021-2025 dönemini kapsayan Ulusal Yapay Zekâ Stratejimizin detaylarını yakın zamanda kamuoyuyla paylaşacağız." diye konuştu.

YENİ ÇAĞRILARA ÇIKACAĞIZ

Bakanlığın destek ve teşvik mekanizmalarını bu başlıklarla uyumlu olacak ve en verimli çalışacak şekilde yeniden tasarladıklarına

işaret eden Varank, KOBİ'leri teknoloji üretmeye teşvik ettiklerini ve bunları kullanan KOBİ'lerin sayısını artırmaya yönelik destekler verdiklerini belirtti. Varank, sadece 2020'de dijital dönüşüm odaklı 396 projeye 158 milyon lira katkıda bulunduklarına dikkati çekerek, KOSGEB'in KOBİ-GEL'in son proje çağrısını dijitalleşme alanında açtıklarını, bu kapsamda desteklenmeye hak kazanan işletmeleri temmuz ayı içinde ilan edeceklerini bildirdi.

İLERİ TEKNOLOJİ ÜRETİMİ

İşletmelerin üretim kapasitelerinin güçlenmesi, daha verimli ve rekabetçi hale gelmesi amacıyla "Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Desteği Programını" yürüttüklerini anlatan Varank, şöyle konuştu:

“KOSGEB vasıtasıyla, teknoloji seviyesini ve yerli üretimi önceleyen destek programlarında sadece son 2 yılda, yaklaşık 10 bin KOBİ için 889 milyon liralık kaynak oluşturduk. Yine bu dönemde uygulamaya başladığımız Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesinde ileri teknolojilerin ve cari açık verdiğimiz ürünlerin yerli imkân ve kabiliyetlerle üretilmesine destek veriyoruz. 2021’de ilk çağrıyı “mobilité” sektörüne yönelik açtık. Yoğun ilgi sebebiyle çağrı başvuru tarihini 22 Haziran’a uzattık. 2021’de ayrıca ‘Üretimde Yapısal Dönüşüm’, ‘Sağlık ve Kimya Ürünleri’ ile ‘Dijital Dönüşüm’ çağrılara çıkacağız. Verimliliği her alanda artıracak, ileri teknoloji üretimini yükseltecek destekleri vermeye devam edeceğiz.”

VİTES YÜKSELTİK

Varank, sanayi ve teknoloji ekosistemini bu dönüşüm sürecinde desteklerken, ileri teknolojilerde lider ülke olmak için de her alanda vites yükseltmiş durumda olduklarını vurgulayarak, “Bundan 10 yıl önce ‘bin bir dereden su getirerek’ İHA ithal etmeye çalışıyor, sonrasında bunların tamiri ve bakımı için adeta

birilerinin keyfini bekliyorduk. Hamdolsun, bugün Türk mühendislerinin geliştirdiği Türk SİHA’ları Avrupa semalarında uçmak için gün sayıyor. Daha önce diğer ülkelerin teknoloji alanındaki çalışmalarını, adeta film izlemiş gibi gıptayla izleyen bir ülkeydik. Ama bugün Ay misyonu planlayan, uzay alanında araştırma yapabilen, üretim yapabilen bir Türkiye var. Türkiye’nin Otomobili projesi, makus talihini yenen Türkiye’nin bir başarı hikayesi olacak.” dedi.

DOĞRU TEKNOLOJİYE YATIRIM

Doğru zamanda doğru teknolojiye yatırım yapabilmenin önemine dikkati çeken Varank, “Şu anda dünyada Türkiye’nin geliştirdiği insansız hava araçları teknolojileri konuşuluyor. Bana sürekli F-35 Programı ile düşüncelerim soruluyor. F-35 gerçekten başarılı bir uçak ama biz bunun muadilini TUSAŞ ile birlikte Milli Muharip Uçak projesiyle geliştiriyoruz. Ama bunun ötesinde Türkiye şu anda savaşan İHA teknolojisine yatırım yapan birkaç ülkeden biri. İnşallah biz savaşan İHA’larımızı piyasaya çıkardığımızda emin olun dünya F-35’leri değil Türkiye’nin geliştirdiği

savaşan İHA’ları konuşacak. Tüm bunları yapabilmek yalnızca kaynaklarla, imkanla, bütçeyle olmuyor. Biraz da yürekle, insanla ilgili. İşte bu nedenle, nitelikli beşeri sermayemize büyük önem veriyoruz.” ifadelerini kullandı.

Programda, Ankara Bilim Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yavuz Demir de bir konuşma yaptı.

Fuar alanında, 2030’lu yıllarda kademeli olarak devreden çıkartılması planlanan F-16 uçaklarının yerini alabilecek 5’inci nesil çok rollü savaş uçağı olan Milli Muharip Uçağı’nın mock-up’ı da sergileniyor.

Dr. Erol ÖZGÜNER

İstanbul Büyükşehir
Belediyesi (İBB)

Bilgi İşlem Daire Başkanı

Nedir Makine Öğrenmesi Dedikleri?

Corona'nın hayatlarımızı evlerimize kilitlediği, yaşam alışkanlıklarımızı kökünden değiştirdiği, hayatın birçok noktada artık eskisi gibi olmayacağı ama yavaş yavaşta bu yeni duruma insanlık olarak alıştığımız, aşı etkisiyle süreci minimize ettiğimiz zorlu bir dönemi hep birlikte yaşıyoruz. Aslında bu kapanma dönemi, insanların kendi kişisel yetkinliklerine, bilgi ve birikimlerine de çok fazla yatırım yapma şansı buldukları bir dönem oldu. Her zamankinden daha fazla okundu, izlendi, üzerinde çalışıldı.

Dünyanın bu zor dönemine baktığımızda teknolojinin ve teknoloji dünyasının krizin aksine büyüme gösterdiğini, her zamankinden daha önemli hale geldiğini ve teknoloji yatırımlarının artarak devam ettiğini görüyoruz.

Startup firmaları, girişimciler, yatırımcılar, öğrenciler, akademisyenler, bu yükselen trendin önemli aktörleri oldular, olmaya da devam edecekler. Teknolojik gelişmeler kapanmanın etkisiyle inanılmaz bir kuluçka evresi geçirdi, şimdi ise kuluçkadan çıkma ve hayat geçme zamanı.

Bu gözle baktığımız zaman, yapay zekâ, makine öğrenmesi, derin öğrenme, büyük veri, açık veri, veri analitiği, IT güvenliği, oyunlaştırma, PaaS (Platform as a Service), SaaS (Software as a Service) vb. uygulamaların giderek artan bir önem kazandığını, bacasız sanayinin Turizm değil, Teknoloji olduğunu çok çarpıcı bir şekilde gördük.

Bu uzun girişten sonra, yukarıdaki paragrafa da konu olan Makine Öğrenmesi (Machine Learning - ML) konusunda birkaç sayılı bir yazı dizisi hazırlamayı uygun gördüm. Amacım, ML ile ilgili detaylı teknoloji bilgisi vermek değil, ML'in iş dünyasında kullanımı niye gerekmektedir, kullanım alanları nelerdir gibi, daha farklı açılardan düşüncelerimi paylaşmaktır.

O zaman başlayalım, işimiz veri, işimiz verinin toplanması, tekilleştirilmesi, etiketlenmesi, gruplandırılması ve anlamlandırılmasıdır. Bu noktadan, insan zekâsından farkı olmayan bir durum ortaya çıkmaktadır. İncelenecek verilere baktığınızda orada bazı gruplamalar, bazı modeller elde etmeye çalışırsınız. Aslında ML, tüm bu işlemlerin yapılıp, geçmiş data üzerinden modeller elde ederek, çok büyük doğruluk oranlarıyla verilerin anlamlandırılması ve karar destek olarak sunulmasını sağlamaktadır. Facebook'un yüz ve resim tanıma algoritmaları, Alexa, Siri, Cortana ve Google Asistant söylediklerimizi tanımak ve anlamak ve nasıl cevap verilebileceğini karar vermek için ML'i kullanmaktadırlar. Amazon ve Netflix hangi filmleri bize önereceği konusunda, Uber hangi aracın ne zaman çağıracağımız yere geleceği konusundaki hesaplamalarda, PayPal vb. dijital ödeme sistemleri, dolandırıcılık tespitlerine yönelik işlemlerde, Apple yüz tanıma ile telefonunuzun birçok işleminde ML'i kullanmaktadırlar.

ML'i dünyaya yeni gelen bir çocuğun yaşam evrelerinde insan, hayvan, bitki, sıcak-soğuk, mutlu-mutsuz vb. tanımları öğrenmesi gibi veri setlerini ayırarak modellemek gibi düşünebilirsiniz. Sonuçta ML de insanın tekrarlayarak öğrenme stratejisini takip etmektedir. ML'de temel olarak 2 aşama vardır;

1- Veri setlerini modelleyerek ÖĞRENMEK

2- Yeni veya olası veri setlerine uygulanarak TAHMİN-LEMEK

Şu basit örnekle anlatımız zenginleştirelim. Elimizde bir veri seti var;

$2 \times 3 = 36$

$6 \times 1 = 36$

$2 \times 2 = 16$

Yukarıdaki veri setinden kolaylıkla $x \times y = (x.y)^2$ ifadesini elde edebileceğimizi bulabiliriz. Bu ifadeye de veri modelimiz diyoruz. O zaman çok genel tanımlar veri setleri ve veri modeli tanımlarında anlaştığımızı düşünüyorum. Unutulmaması gereken kural, öğrenme aşamasındaki modeliniz ne kadar doğru olursa, çıkarım veya tahminleme aşamasındaki sonuçlarınız o kadar doğru olacaktır. Modelinizi belirledikten sonrası olası tüm girdiler için bir sonuç elde etmeniz mümkündür.

Veriler her zaman karşımıza rakamsal değerlerle gelmeyecektir, bu sebeple doğru etiketleme de gruplama, anlamlandırma ve model geliştirme için çok önemlidir. Veri setleri ad soyad, medeni durum, ehliyet tipi gibi etiketlemeler yapılabilmektedir. Ama bazen de etiketlenmemiş verileri kullanmamız gerekmektedir. Verilerle ilgili diğer önemli bir konu ise elimizdeki veri miktarıdır.

Ne kadar çok verimiz olursa o kadar doğru bir model kur-gulayabilir ve o kadar doğru çıkarımlar yapabiliriz.

Peki veri türleri nelerdir? Sensörlerden elde edilen veriler, yazılı sözlü veriler ve işlem (transaction) verileri olmak üzere 3 tür veri tanımlı yapabiliriz. Burada Path AI'nın beyin tümörü ve kanser tanılarının konulmasını kolaylaştırmak için patoloğların kullanımına sunulan ML ürününü görüntü işleme teknolojisi ve ML'in ideal kullanım örneklerinden birisi olarak verebiliriz.

Bu aylık bu kadar, biraz merak uyandırmaya çalışarak ML'e giriş yaptık, bir daha ki ay, biraz regresyon, biraz sınıflandırma, biraz sinir ağları, öğrenme modelleri ve Airbus Dijital dönüşüm sorumlusu Matthew Evans'tan ML ile ilgili çarpıcı anekdotlar anlatacağım. Küçük bir ipucu, bir A320 bir uçuş sırasında 24.000'den fazla sensörden veri topluyor, bunları nasıl işledikleri ve ML'i nasıl kullandıklarını hikayesi de oldukça güzel.

Sağlığınızın yerinde olduğu, güzel bir yaz geçirmeniz dileği ile...

Dipnot:

Path AI'nın beyin tümörü ve kanser tanılarının konulmasını kolaylaştırmak için patoloğların kullanımına sunulan ML ürününü görüntü işleme teknolojisi ve ML'in ideal kullanım örneklerinden birisi olarak verebiliriz.

bu görünüm arzu ettiğimiz bir finansal piyasa yapısı değildir. Bizim beklentimiz banka dışı mali kuruluşlarımızın, hem pazar payı hem de ürün çeşitliliği bakımından çok daha etkin olmasıdır. Finansal Kurumlar Birliği'nin yapmış olduğu çalışmalarla banka dışı mâli kuruluşların gelişmesine ve bu yolla finansal piyasaların derinleşmesine katkı sunduğunu özellikle vurgulamak istiyorum. Birliğe üye finansal kiralama, faktoring, finansman şirketleriyle bu çatı altına yeni giren tasarruf finansman ve varlık yönetim şirketlerinin de kritik bir fonksiyon üstlenmiştir. Bu şirketlerin kısa zamanda 'Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu' kapsamına alınarak, güçlü bir yasal zeminde faaliyet göstermeleri için teknik çalışmalarımızı hızlandırdık. Şunu çok net ifade etmek istiyorum, banka dışı mali kuruluşlar tali bir

rol üstlenmemelidir. Finansal sektörün asli ve tamamlayıcı bir unsuru haline gelmelidirler. Bu şekilde, sektörde rekabetin, inovasyonun ve verimliliğin artması mümkün olacaktır."

Finansal Kurumlar Birliği'nin (FKB) 9'uncu Olağan Genel Kurulu'na katılarak konuşma yapan BDDK Başkanı Mehmet Ali Akben şu şekilde konuştu: "Küresel çapta sorunlarla karşı karşıya olduğumuz dönemlerden geçiyoruz. Yeni döneme ilişkin en önemli iki başlık olarak sağlık ve ekonomi konuları ön plana çıkıyor. COVID-19 salgınının, aşı uygulamalarının hız kazanmasıyla yavaş yavaş etkisini kaybetmesini bekliyoruz. Bundan sonraki en önemli süreç salgından zarar gören ekonomilerin yeniden inşa edilmesidir. Hedef ekonomik aktivitenin en azından pandemi öncesindeki düzeye getirilmesidir. Bu

Finansal Kurumlar Birliği'nin 9. Olağan Genel Kurulu Gerçekleşti

Finansal Kurumlar Birliği 9. Olağan Genel Kurulu Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, Bakan Yardımcısı Dr. Şakir Ercan GÜL, BDDK Başkanı Mehmet Ali Akben ve SPK Başkanı Ali Fuat Taşkesenlioğlu'nun katılımıyla gerçekleştirildi.

Finans kesiminin en önemli unsurlarından olan finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerini temsil eden Finansal Kurumlar Birliği'nin (FKB) 9'uncu Olağan Genel Kurulu, 28 Haziran 2020 Pazartesi günü İstanbul'da düzenlendi. Ekonomi yönetiminin önemli isimlerinin katılımı ile gerçekleşen Genel Kurul'da bankacılık dışı finans sektörünün ve Türkiye ekonomisinin mevcut durumuna ilişkin değerlendirmeler yapılırken, ülkemiz ekonomisinin gelecekteki seyrine yönelik öngörüler de masaya yatırıldı.

Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'ın video konferans yöntemiyle katıldığı FKB Genel

Kurulu'na, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Dr. Şakir Ercan GÜL, BDDK Başkanı Mehmet Ali Akben ve SPK Başkanı Ali Fuat Taşkesenlioğlu teşrif etti.

Finansal Kurumlar Birliği'nin (FKB) 9'uncu Olağan Genel Kurulu'na video konferans ile katılan Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, mâli piyasalarda büyük ağırlığın halen ticari bankalar tarafında olduğunu vurgulayarak şu şekilde konuştu: "Beklentimiz, banka dışı mâli kuruluşların pazar payı ve ürün çeşitliliği bakımından daha çok etkin olmasıdır. Burada bile belirli sayıda büyük bankada yoğunlaşma söz konusu. Örneğin; bankacılık sektörümüzde en büyük 5 bankanın aktif toplamı, sektörün yaklaşık yüzde 55'ini oluşturuyor. Banka dışı mali kesimin payına baktığımızda ise oldukça zayıf bir performans görüyoruz. 2020 yıl sonu itibarıyla banka dışı mali kuruluşların finansal sektördeki payı yalnızca yüzde 2,2 düzeyinde gerçekleşti. Bahsettiğim

hedefi ulaşmak için tüm finansal kuruluşlara önemli görevler düşüyor. İlk olarak özellikle tüketim yerine üretimi, ihracatı, istihdamı, toplam yatırımları artıracak yüksek katma değerli, stratejik sektörlerle finansman sağlanması öncelikli olmalıdır.”

Akben sözlerini şöyle sürdürdü; “Kredi mekanizmasının etkin çalışması, adil sürdürülebilir fiyatlamayla mümkün olur. Yüksek kâr güdüsüyle hareket etmek, ileriki dönemlerde elde edilebilecek potansiyel gelirlerin kaybedilmesi anlamına gelir. Finans sektörümüzün tüm oyuncularından yapıcı olmalarını bekliyoruz. Finansal kurumlarımız piyasa şartlarını da gözetenerek makul olmalı ve aslında bir kamu hizmeti ifa ettiklerini unutmamalılar. Banka dışı finans sektörü de kendi standartlarını geliştirmelidir. Onların da bankalarla birlikte öncü rol oynamasını beklemekteyiz.”

Ekonomi yönetimimizin genişlemeci para ve mali politikalarının yanı sıra ortaya koymuş

olduğu yoğun çalışmalarla birlikte hayata geçirdiği destek paketlerinin bu zorlu günlerde KOBİ'lere nefes olduğunun altını çizen Finansal Kurumlar Birliği Başkanı Aynur Eke; “Finansal Kurumlar Birliği olarak biz de, temsil ettiğimiz sektörlerin yılın ilk yarısında karşı karşıya kaldığı tüm dalgalanmalara rağmen, üretimin ve ticaretin Türkiye'nin büyümesine sağladığı katkısı sürdürülebilir kılmak adına üzerimize düşeni fazlasıyla yapmaya gayret ettik. Finansmana erişimi kolaylaştırmak, en önemlisi etkisini genişletmek üzere tüm imkânlarımızı seferber ettik. Birliğimize üye şirketlerin toplam finans kesiminden aldığı pay %4.5'dur. Sigorta ve sermaye piyasası şirketlerini de dahil ettiğimizde ülkemizde banka dışı finans sektörünün toplam finans içerisindeki payı %14.5 düzeyine ulaşmaktadır. Gelişmiş ekonomilerde; banka dışı finans kesiminin toplam finans içindeki payının %40 civarında olduğu düşünüldüğünde; banka dışı finansın büyüklüğüyle ekonomik büyüme ve gelişme arasında doğrudan bir korelasyon olduğunu görüyoruz” dedi.

Türkiye ekonomisinin daha çok kalkınması için FKB'nin temsil ettiği sektörlerin büyümesine vurgu yapan Eke sözlerini şu şekilde sürdürdü: “Alternatif finansmana hızlı ve kolay erişimin sağlanmasının, finansın tabana yayılmasının, finans yükünün tamamının bankacılık sistemi üzerinde olmamasının, finans piyasasında da rekabetin sağlanmasının, kredi hacmi oluşturarak GSMH'ya ve istihdama katkı sağlanması ve bireysel refahın artırılmasına daha fazla katkı sunulmasının ülkemizde de banka dışı finans kesiminin payının gelişmiş ekonomilerdeki düzeyine çıkarılması ile mümkün olacağına inanıyoruz.”

Rekabet koşullarının iyileştirilmesine yönelik düzenlemelere ihtiyaç bulunuyor...

Varlık Yönetim Şirketleri'nin 7292 sayılı Kanun'la FKB üye olmasına ilişkin de açıklamalarda bulunan FKB Başkanı Aynur Eke: “Sizlerin de yakından takip ettiği üzere; kuruluş kanunumuzda 7292 sayılı Kanun'la

yapılan değişiklik ile Varlık Yönetim Şirketleri kanunun yayımından itibaren bir ay içerisinde, faizsiz konut, iş yeri ve araç finansmanı sağlayan tasarruf finansman şirketlerinin ise BDDK'dan faaliyet izni almalarını takiben bir ay içerisinde Finansal Kurumlar Birliği'ne üye olması zorunluluğu getirilmiş bulunmaktadır. Bu gelişmeyi, Birliğimizin büyümesi ve hedef kitlelere erişimi, aynı zamanda banka dışı finansın, finans sektöründen aldığı payın büyütülmesi açısından önemli bir adım olarak değerlendirmekteyiz. Belirleyici özellikleri varlığa dayalı finansman sağlamak olan sektörlerimizin müşterileri olan yatırımcılara, üreticilere ve ticaret erbabına daha uygun koşullarla finansmana erişim imkanı sağlayabilmeleri için aracılık maliyetlerinin düşürülmesine ve rekabet koşullarının iyileştirilmesine yönelik düzenlemelere ihtiyacı bulunmaktadır.”

Sigorta Sektörü Pandemi Sınavından Tam Not Aldı

Türkiye’de sigortacılığın çatı kuruluşu Türkiye Sigorta Birliği (TSB) tarafından 31 Mayıs-4 Haziran tarihleri arasında düzenlenen “Sigorta Haftası”, bugün gerçekleşen kapanış panelleriyle tamamlandı. Sigorta Buluşmaları Panellerinin son gününde uzman konuklar doğal afetler ve pandemi karşısında sigortacılık sektörünün başarılı yönetiminin yanı sıra kapsayıcı ve güvence veren konumunun altını çizdi. Uzmanlar ayrıca Trafik Sigortası konusunda yeni kanuni düzenlemenin önemine de değindi.

Türkiye’de sigortacılığın referans merkezi Türkiye Sigorta Birliği’nin (TSB) bu yıl 10. kez düzenlediği, sigorta sektörünün en önemli buluşmalarından Sigorta Haftası, “Türkiye Doğal Afetlere Karşı Nasıl Hazırlanıyor? Sigorta Sektörü Bu Süreçte Nasıl Bir Rol Üstlenecek?” ve “Sigorta Sektörü Pandemide Nasıl

Bir Sınav Verdi? – Trafik Sigortasındaki Son Gelişmeler” başlıklı iki panelle sona erdi.

Hafta boyunca deneyimli gazeteci Hakan Çelik’in moderatörlüğünde gerçekleşen panellerde sigorta sektörünün ekonomiye katkısı, COVID-19 sürecinde sektörün ortaya koyduğu performans, gelecek trendleri, sağlık, trafik, alacak sigortaları ve Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) gibi birçok önemli konu uzmanlar tarafından ele alındı.

Doğal afetlere karşı tedbir almak mümkün

Sigorta Haftası’nın kapanış günü oturumlarının ilkinde “Türkiye Doğal Afetlere Karşı Nasıl Hazırlanıyor? Sigorta Sektörü Bu Süreçte Nasıl Bir Rol Üstlenecek?” isimli panelde DASK Yönetim Kurulu Başkanı Mete Güler, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürü ve

DASK Yönetim Kurulu Üyesi Vedat Gürgen, Türk Reasürans Genel Müdür Yardımcısı ve DASK Yönetim Kurulu Üyesi Erdal Turgut ve Jeoloji Uzmanı Prof. Dr. Naci Görür yer aldı.

Panelde değerlendirmelerde bulunan DASK Yönetim Kurulu Başkanı Mete Güler deprem konusuna değinerek “DASK olarak ülkemizde önemli bir misyonu yerine getirmeye çalışıyoruz. Deprem maalesef ülkemizin bir gerçeği ve bu konuda farkındalığı, bilinci artırmak zorundayız. Dünya’daki pek çok deprem riski taşıyan ülkeye baktığımızda, yüzde 58 oranında yaygınlaşan DASK açısından Türkiye iyi bir durumdadır diyebiliriz. Ancak hedef yüzde 100 yaygınlık olmalıdır. Depremleri yaşadıkça değil, depremler olmadan önlemlerimizi almaya mecburuz. Geçtiğimiz yıl bizleri kedere boğan iki büyük deprem habisesi yaşandı. Keşke olmasa dediğimiz bu depremler sonucunda toplam 640 milyon TL tazminat ödemesi gerçekleştirerek vatandaşlarımızın yanında olduk. Vatandaşlarımıza, DASK poliçelerini ihmal etmeme konusunda bir kez daha çağrı yapmak istiyorum”, dedi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürü ve DASK Yönetim Kurulu Üyesi Vedat Gürgen ise panelde şu ifadelerle yer verdi: “Deprem, sigortacılık anlamında en hassas konulardan ancak sel, heyelan gibi doğal afetlerle birlikte ne yazık ki insan eliyle ortaya çıkan felaketler de var. Doğanın depremler gibi kaçınılmaz gerçekleri malumumuz. Ancak depremin yıkıcı etkilerinin önüne geçmenin sağlam binaların inşa edilmesiyle mümkün olduğu da ayrıca gerçek. Bu bilinç, 1999 depremiyle ancak kavranabili. Maalesef, İzmir depreminde yıkılan bina sayısı 7 ancak kayıp sayımız neredeyse 200’lere yakın. Kentsel dönüşüm konusunun bu anlamda kritik öneme sahip olduğunun altını çizmek istiyorum.”

Türk Reasürans Genel Müdür Yardımcısı ve DASK Yönetim Kurulu Üyesi Erdal Turgut da DASK’ın her türlü senaryo üzerinde çalıştığına vurgu yaparak “DASK olarak bütün senaryolarımızı hazır tutmaya çalışıyoruz. Muhtemel büyük bir depremde en büyük yıkımın

Marmara Bölgesi’nde olabileceğini öngörüyoruz ve DASK kapsamında sigortalanan kaybın ortalama 40 milyar TL dolaylarında çıkacağını tahmin ediyoruz. Bu noktada DASK olarak bu hasarı karşılayabilecek güce sahibiz. Zorunlu DASK sigortasına sahip hanelerin oranı ülkemizde yüzde 58 seviyelerinde. Son 20 yılda yüzde 4 seviyelerinden bu noktaya geldik, önümüzdeki süreçte bu seviyeleri daha da yukarıya taşımak istiyoruz” şeklinde değerlendirmelerde bulundu.

Deprem konusunda Türkiye’deki uzman isimlerden olan Prof. Dr. Naci Görür ise “Marmara Bölgesi 1999 yılındaki depremlerin ardından bir sonraki deprem için bir tehdit alanı haline gelmiştir. Kuzey Anadolu fayının bir özelliği vardır; her nerede büyük bir deprem olursa, onun batısı bir sonraki deprem için hedef haline gelir. 1999 yılındaki depremler sonucu Marmara’nın altında sismik bir boşluk oluştu. Bu sebepten de Marmara Bölgesi maalesef olası bir depreme gebe” yorumunda bulundu.

Kentsel dönüşüm konusunda da değerlendirmelerde bulunan Görür “Kentsel dönüşüm konusunun temeline can emniyeti ve deprem güvenliği koyulmalı. Bir yerde kentsel dönüşüm yapılıyorsa rant değil başta can güvenliği olmak üzere, hız ve ekonomi konuları ön plana çıkmalı” dedi.

Sigorta sektörü pandemide sigortalıların yanında oldu

10. Sigorta Haftası’nda günün ve haftanın son oturumunda “Sigorta Sektörü Pandemide Nasıl Bir Sınav Verdi? – Trafik Sigortasındaki Son Gelişmeler” panelinde TSB Yönetim Kurulu Üyesi ve HDİ Sigorta Genel Müdürü Ceyhan Hancıoğlu, SEİK Başkanı Ahmet Nedim Erdem, SAİK Başkanı Levent Korkut ile Sigorta ve Reasürans Brokerleri Derneği Başkanı Selcen Gür açıklamalarda bulundular.

Pandemi sürecine ilişkin değerlendirmelerini paylaşan TSB Yönetim Kurulu Üyesi ve HDİ Sigorta Genel Müdürü Ceyhan Hancıoğlu

“Son 1,5 yıl deprem ve sel gibi doğal afetlerin yanında pandeminin de olumsuz etkileriyle geçti. Kuşkusuz hiç beklemediğimiz bir dönemdi ancak birçok konuya hızlı adapte olmaya çalıştık. Dijitalleşme bu konuların başında geliyor. Sektör açınsındansa Haziran 2020’ye kadar durgunluk hakimken bu tarihten sonra sektör tekrar hareketlenmeye başladı. Yıl sonunda enflasyon oranının üstünde bir oranla sektörü büyüttük. Sektör olarak geçtiğimiz yıl 44 milyar TL tazminat üstlendik; deprem felaketlerinde ve Kovid-19 kaynaklı olarak hastalık ve sağlık sigortalarında ödenen tazminatlarla halkımıza bugüne değin 2 milyar TL gibi bir önemli bir destek sağladık” ifadelerine yer verdi.

Sigorta ve Reasürans Brokerleri Derneği Başkanı Selcen Gür ise “Brokerler olarak hem şirketler hem de sigortalılarla bire bir çalışırken tüm bu süreçleri dijitale taşıdık. Pandemiye rağmen yenileme çalışmalarımız sürdürdük. Bu dönemde tamamlayıcı sağlık sigortalarının ön plana çıktığını gördük. Sigorta şirketlerinin de Kovid-19’u teminat kapsamına alması çok önemli bir gelişme oldu” dedi. Selcen Gür sektörün bundan sonraki sürecine ilişkin de sözlerini şu şekilde sürdürdü: “Dünyada son

yıllarda ‘fijital’ kavramı öne çıktı. Fiziksel ve dijital kelimelerinin birleşmesiyle oluşan ‘fijital’ kavramı sigortacılığı da oldukça etkiliyor. Dijital eşitsizliğin ve siber saldırıların arttığı bir ortamda önümüzdeki süreç için hem sektör hem de sigortalılar olarak kendimizi hazırlamalıyız. Öngörülemeyen durumlar için dünyada ‘parametrik sigorta’ kavramı rağbet görüyor, bu gibi yeni ürünler gelecekte daha çok karşımıza çıkacak.”

Pandemi sürecindeki faaliyetleri değerlendiren SAK Başkanı Levent Korkut da “Acenteler olarak sahada yoğun çalışmalar içerisinde olduk ve pandemi döneminde sigortanın çok önemli bir ihtiyaç olduğuna vurgu yaptık. Sigortalılarla yalnızca iş ilişkisi içerisinde olmadık ve bize duydukların güveni boşa çıkarmadık. Cansiperane faaliyetlerimizi sürdürdük. Anadolu’nun en ücra köşelerinde bu güven ilişkisi ve sorumluluk bilinciyle sigortalılarımızın yanında durduk. Pandemi bize bir kez daha gösterdi ki; satış odaklılık yerine hizmet odaklı olmayı ve güven unsurunu ön plana çıkarmayı hedeflemeli ve böylelikle sektörümüzü büyütmeliyiz” şeklinde konuştu. Korkut, son olarak, çalışma sistemimizi belirlerken, müşteri

odaklı davranmalı ve acentelik hizmetlerimizde geleneksel ve dijital olanı birbirinin alternatifi olarak değil, tamamlayıcısı olarak görmeliyiz” dedi.

SEİK Başkanı Ahmet Nedim Erdem de paneldeki konuşmasında “Eksperlik mesleğinin sürekli risk barındıran bir yönü var. Ancak gerekli önlemleri alarak pandemi sürecine hızla adapte olduk. Çeşitli durumlarda uzaktan eksperlik hizmetleri de verdik. Sigortalılarla ilişkiler noktasında üst düzey çaba sarf ettiğimiz bir dönem oldu. Özellikle İzmir depremi bu süreçte bizler için zorlayıcıydı. Pandemi sürecindeki eksperlik süreçlerinde ne yazık ki kaybettiğimiz 2 arkadaşımız oldu. Her türlü zorlu koşula rağmen pandemi sürecinde çalışmalarımıza devam ettiğimizi ve kesintisiz hizmet verdiğimiz bir kez daha vurgulamak istiyorum” dedi.

Trafik sigortalarında güncel gelişmeler

Son dönemlerde gündemde olan trafik sigortalarına ilişkin açıklamalarda bulunan Ceyhan Hancioğlu ise şu ifadelere yer verdi: “Trafik sigortaları ile ilgili tasarının önümüzdeki hafta TBMM Genel Kurul gündemine gelmesini bekliyoruz. Tazminat hesaplama modellerinin daha standart hale getirilmesini, hesaplamaların hakkaniyetli ve şeffaf olmasını arzuluyoruz. Dolayısıyla toplumsal faydası ön planda olan trafik sigortasında sektör olarak amacımız kâr elde etmekten ziyade hiçbir sigortalımızın ve hak sahibimizin mağduriyetine sebebiyet vermeden, bilimsel yöntemlere göre hesaplanan tazminatın, doğru kişiye en hızlı sürede ödenmesinin sağlanmasıdır. Zorunlu trafik sigortası tazminat hesaplamalarında standardizasyonun sağlanabilmesi bu amaca ulaşmak adına en önemli araçtır.”

Bankacılıkta Büyüme Yılı

Pandemi nedeniyle 2020'yi zorlu geçiren 2021'e belirsizliklerle başlayan bankacılık sektörü, kriz deneyimi ve yetkin insan kaynağıyla yılı hasarsız atlama sinyali veriyor. Dijitalleşmede 10 yıllık adımları bir yılda atan bankacılık sektörü, büyümeye çok yakın duruyor.

KPMG Türkiye'nin hazırladığı Sektörel Bakış serisinin Bankacılık raporu yayımlandı. Rapora göre 2019 ve 2020'de deneyim biriktiren bankacılık sektörü, 2021'e güçlü başladı. Sektör hızlı dijitalleşmenin de etkisiyle büyüme ve ekonomik toparlanmaya destek vermeye hazır görünüyor.

Raporu değerlendiren KPMG Türkiye Finansal Hizmetler ve Bankacılık Sektör Lideri Kerem Vardar, bankacılık sektörünün küresel piyasalardaki belirsizliklerin, risklerin yüksek olduğu bir dönemde hem reel sektörü hem de müşterilerini desteklediğini belirterek, "Bankalar geçen yıl birer finansal kurum olmanın yanında, salgın sürecinin yönetilmesine de destek sağlayan kilit kurumlar oldu. Kriz deneyimleri ve yetişmiş insan gücü sa yesinde bu yılı da kayıpsız geçirmeleri bekleniyor" dedi. Vardar, şöyle devam etti:

"Aniden daralan küresel ticaret ve endüstriyel üretim hacimleri, hizmet sektörü başta olmak üzere birçok sektörde yaşanan küçülme, iflaslar, istihdamın azalması, bölgesel ve lojistik sorunlar sebebiyle artan kredi riskleri gibi unsurlar bankaları, iş modelleri ve stratejilerini hızla yenilemeye, yeni koşullara adapte olmaya ve yeni riskleri yönetmeye zorladı. 2020 yılına bu açılardan baktığımızda küresel bankacılık sektörü için tarihe geçen, dijitalleşme sürecinin de öngörülenden çok daha hızlı ilerlediği bir sene olduğunu söylemek mümkün. Bankacılık sektörü, teknolojiyi iş modellerine son derece hızlı bir şekilde adapte ederek hem etkinlik sağladı hem de müşterilerinin ihtiyaçlarına yanıt verdi. Pandemi mücadelesinin sürdüğü 2021, bankalar için güncellenen iş modellerinin daha da geliştirileceği, karlılık seviyelerinin eski normallere yaklaşacağı ve risk algısındaki toparlanma sayesinde büyüme trendinin yeniden oluşacağı bir yıl olarak görünüyor."

Kerem Vardar sektörle ilgili şu konulara dikkat çekti:

- Bankacılık sektörü, doğası gereği ekonomik faaliyetlerin canlanmasında kritik rol oynadığından; koşulların iyileşmesi ülke ekonomisindeki toparlanmanın temel taşlarından biri olarak belirginleşiyor.

- Bankalar, risk unsurlarının yeniden normalleşmesi ve makroekonomik göstergelerde iyileşmenin görülmesiyle, harici fonlama kaynaklarına daha rahat erişim sağlayacaklar. Bu durum da bilanço pozisyonunda etkisini hemen gösterecektir.
- 2021, sektör için dengelenme yılı olacak. Sektörü, kredi büyümesinin görece yavaşladığı, takipteki alacakların iyi yönetilmesi ve aktif kalitesinin iyi ölçülmesi gerektiği bir süreç bekliyor. Bu sırada, risk iştahının tekrar artmaya başlamasıyla, ekonomik aktivitenin, ertelenen talepleri de karşılayacak şekilde desteklenmesi kârlılığa da önemli katkıda bulunacaktır.

Hızlı dijitalleşmenin getirileri

- Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de klasik bankacılık, dijitalleşmenin getirileriyle önemli değişime uğradı. Dijitalleşmede 10 yılda beklenenler, bir yıla sığdırıldı. Bankalar, dijitalleşme yolculuğuna fintech'ler ve start-up'larla devam edeceklerinin farkında.
- Dijital dönüşümden kendi payına düşeni alan bankacılık sektörü uzun süredir öncü rol üstlendiği dijital kanallarda önemli atılımlar yapıyor. İş yapış modelleri gereği dijitalleşmeye son derece müsait olan bankalar, gerekli adımları çekinmeden atıyor. TBB verilerine göre, 2017 sonunda 35 milyon seviyesinde olan aktif dijital bankacılık müşteri sayısı, 2020 yıl sonunda 66 milyona ulaştı.
- Dijital bankacılığı sadece "geliştirilmiş internet bankacılığı" gibi görmemek gerekiyor. İnternet bankacılığı ile başlayan rekabet, mobil uygulamalara, oradan da blokzincir altyapısının gerek güvenlik gerekse de müşteri tarafındaki yansımalarında devam ediyor.
- Dijital müşteri kazanımı konusunda atılan adım bankalara süreçlerini uçtan uca elektronik ortama taşıma fırsatını veriyor.
- Bununla paralel olarak giderek karmaşılaşan siber güvenlik gereksinimlerinin karşılanması, iç süreçlerin otomatik hale getirilerek operasyonel giderlerin optimize edilmesi gibi konular kritik önem taşıyor. Bu süreçte, veri analitiği araçlarını daha iyi kullanan, müşterilerine daha etkin bir yaklaşımla ulaşabilen bankalar yeni dönemin kazananı olacaklar.
- Rapordan öne çıkan bazı başlıklar şöyle:
- Sektörün özkaynakları yıllık bazda yüzde 20,9 oranında büyüme gösterdi ve 2021 yılı Mart ayı sonu itibarıyla 604 milyar TL olarak gerçekleşti. 2020'nin son çeyreği ile birlikte sıkışan para politikası, yüksek seyreden faizler ve potansiyel

takip dosyaları sebebiyle kârlılığın 2021 yılında 2020 kadar güçlü olmaması bekleniyor.

- Mart 2021 itibarıyla yıllık bazda yüzde 31 büyüyen sektör mevduat stoku toplamda 3.412 milyar TL'ye ulaştı. Bu dönemde Türk Lirası'ndaki yüksek mevduat getirilerine karşın; TL mevduat hacmi yüzde 20,7 artarken, yabancı para mevduatlarında artış oranı yüzde 32,0 oldu.
- TL varlıkların görece yüksek getirilerine karşın, yaşanan döviz kuru hareketlerinin mudilerin tasarruf tercihlerine etki ettiği görülüyor. 2016 yılında yüzde 61,0 seviyesinde gerçekleşen toplam hacim içerisindeki TL mevduat payı, yıllar içinde hızla azalarak Mart 2021 itibarıyla yüzde 46,5 seviyesine geriledi. Bu oran 2020 yıl sonunda yüzde 46,3; 2020 Mart ayında ise yüzde 38,5 olarak gerçekleşti.
- Bankacılık sektöründe kredi artış hızının 2020'nin son aylarına kadar yüksek seyretmesi ve BDDK tarafından alınan önlemler, bankaların takipteki alacaklar oranının önemli ölçüde değişmemesini sağladı. 2019 yılını yüzde 5,36 takip oranı ile kapatan sektör (ki 2019 sonu için yüzde 6 seviyesinde beklentiler mevcuttu) 2020 yılını yüzde 4,08 ile tamamladı. 2021 Mart ayı itibarıyla yüzde 3,79 olan bu oranın, kredi büyümesindeki yavaşlama süreci ile artması bekleniyor.
- Salgın döneminde devreye alınan ve çok sayıda kredi müşterisinin faydalandığı ödeme erteleme sürecine rağmen bankaların aktif kalitesinde önemli düzeyde bozulmanın yaşanmadığı gözlemleniyor.
- Yine 2021 yılı Mart ayı itibarıyla, tasfiye olunacak alacakların sektörel kırılımına bakıldığında inşaat sektörü yüzde 9,7'lik oranla en üst sırada yer alıyor. Finansal aracılık sektörü ise tarihi performansını koruyarak ve büyük farkla listenin sonunda bulunuyor.
- Sektör, 2020 yılında 59 milyar TL kâr elde etti. Bu değer kârlılıkta yüzde 19'un üzerinde artışa işaret etse de yılın son çeyreği ile birlikte artan faiz oranları ve makroekonomik belirsizlikler kârlılık üzerinde baskı yaratıyor. Bunun yanında, salgın sürecinin aktif kalitesi üzerinde yaratması muhtemel etkilerinin halen tamamen geride kalmadığını da ifade etmek gerekiyor.
- Makroekonomik dalgalanmalar ve zaman zaman hızla değişen faaliyet ortamlarına rağmen bankacılık sektörü, güçlü sermaye yeterliliğini korumayı sürdürüyor. 2018 sonunda yüzde 17,3 olan sermaye yeterliliği standart oranı, 2020 yılını yüzde 18,7 ile kapattı. 2021 Mart ayı itibarıyla yüzde 18,0 olan oran oldukça güçlü bir sermaye yapısının devamına işaret ediyor.

Ödemeler Artık Daha Nakitsiz

PwC'nin strateji danışmanlığı bölümü Strategy&'in "Ödemeler Araştırması 2020" sonuçları açıklandı. Araştırmaya göre, ödeme alışkanlıklarında nakit kullanımı hızlı bir şekilde azaldı. Araştırma, Türkiye'de nakitsiz ödeme oranının %50'nin üstüne çıktığını ortaya koydu.

PwC'nin strateji danışmanlığı grubu Strategy&'in aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 12 ülkede 3.500 katılımcıyla gerçekleştirdiği Ödemeler Araştırması 2020'nin sonuçları açıklandı. Araştırmaya göre, ödeme alışkanlıklarında nakit kullanımı hızlı bir şekilde azalıyor. Aynı araştırmanın 2018 sonuçlarında Avrupa'daki katılımcıların %43'ü nakit kullanımını tercih ederken, 2020 senesinde bu oran %36 olarak gerçekleşti. Türkiye'de nakit (%46) halen alışveriş / hizmet ödemeleri içinde tercih edilen bir ödeme yöntemi olsa da Türkiye mobil cüzdanlar ve ödeme uygulamaları konusunda Avrupa'nın önünde;

mobil ödeme yöntemleri kullanımı Avrupa'da %14'e çıkarken, Türkiye'de bu oran %21'i buluyor.

Strategy& Türkiye Lideri Kağan Karamanoğlu, Ödemeler Araştırması 2020 sonuçlarıyla ilgili yaptığı açıklamasında, "Belçika, İtalya, İspanya, Polonya, Fransa, Hollanda, İsviçre, İngiltere, Polonya, İsveç, İrlanda ve Türkiye'de 3.500 katılımcıdan aldığımız veriler, tüketicilerin ödeme davranışlarındaki değişime dair net bir resim veriyor. Aldığımız sonuçlar, alışveriş / hizmet ödemeleri içindeki nakit tercihinin bütün ülkelerde düşüşe geçtiğini gösteriyor. Türkiye'de nakit ödemeler hâlâ en büyük payı oluşturuyor olsa da "nakitsiz ekonomi" kavramının 2010'dan bu yana gündemde olduğu göz önüne alındığında, ülkemizin bu konuyu doğru zamanda öngörüp, yerinde adımlar attığını söyleyebiliriz. Türkiye'de nakitsiz ödeme oranı %50'nin üstüne çıkmış durumda" dedi.

Anlık ve alternatif ödeme yöntemleri Türkiye'de pandeminin de etkisiyle yaygınlaşıyor

Türkiye'de nakitsiz ekonominin büyümesinde etken birçok sebep bulunduğunu belirten Kağan Karamanoğlu, en önemli faktörlerin toplam kart sayısı, kartlarla yapılan alışveriş miktarı, internetten kartlı ödeme alan işyeri sayılarındaki artış olduğunu belirtti. Karamanoğlu "Bunlara ek olarak, pandeminin de etkisiyle hayatımızda yaygınlaşan temassız ödeme, karekod, mobil ödeme ve FAST gibi anlık ve alternatif ödeme yöntemlerinin kullanımında ciddi artışlar gözleniyor" dedi. Türkiye'deki toplam kart sayısının 267 milyonu geçtiğini ve Mart 2020 ile Mart 2021 arasındaki toplam kart artış oranının %12 olduğunu belirten Karamanoğlu, BKM verilerine göre yerli kartlarla yapılan alışveriş miktarının %25'ini internetten yapılan ödemelerin oluşturduğunu ifade etti. Banka müşterilerine Ocak 2021'de açılan FAST sisteminin Nisan'da %300'den fazla büyüme kaydettiğini belirten Karamanoğlu, pandemi ile hayatımızda yaygınlaşan karekod uygulamaları ile karekod işlem sayılarında bu yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre %100 artış gerçekleştiğini söyledi. Karamanoğlu, 2021 ilk çeyreğinde Türkiye'deki mobil ödemelerin %225, temassız ödemelerin ise %190 arttığını ifade etti.

Prof. Dr. Burhanettin Aykut ARIKAN
Türk-Alman Üniversitesi
Rektör Yardımcısı

Dipnot:

Sürdürülebilirliği yönetebilen kurumlar hem kurumsallaşüyor hem de inovasyon yapıyor. İnovasyon, “etki yaratan değişim” tanımıyla da bu sürdürülebilirliğin anahtarı.

Hangi Dijitalleşme, Kaçınıcı Endüstri Devrimi: Endüstri 4.0 Bağlamında Dijital Teknolojilerin Temel Dinamikleri

Teknoloji konusundaki çoğu analiz, ne yazık ki genellikle yüzeysel kalır. Bunun temel sebebi, ortaya konan analizlerin ya sadece sonuçlara odaklanması ya da bu sonuçları doğuran dinamikleri sağlıklı bir şekilde ortaya koyamamasıdır. Teknolojilerin etki ve sonuçları elbette önemlidir; ancak bu etki ve sonuçlar, o teknolojiyi ortaya çıkartan dinamikleri açıklamaz, aksine o dinamiklerin dönüştürücü etkisini tarif eder. Teknolojileri ortaya çıkartan tüm dinamiklerin bilimsel ve teknik kökenleri olmakla beraber, herhangi bir bilimsel veya teknik icadın teknoloji olarak hayatımızda yerini alabilmesi için toplumun ve/veya pazarın bunu kabullenmesi gerekir. Teknolojilerin, özellikle de dijital teknolojilerin dinamikleri, bize onları anlama imkânını verirken, etki ve sonuçlarıysa bize onları anlamlandırma imkânını verir. Herhangi bir konuyu anlamadan anlamlandırmak da imkânsız olmasa bile anlamsız olacağı için, gelin önce hep beraber şu Endüstri 4.0 kavramı bağlamında dijital teknolojilerin temel dinamiklerini ele alalım.

Son zamanlarda hem sektör temsilcilerinde hem de sektörel yayınlarda bir dijitalleşme ve Endüstri 4.0 yaygarası kopmuş gidiyor. En basit işgücü süreçlerini dijitalleştirmeye çalışanlardan tutun da olmadık teknolojik cambazlıkları Endüstri 4.0 diye

ortaya koyup bununla hiçbir mantıklı gerekçesi olmayan dönüşümleri hayal edenlere kadar bir kısım zevat kıymeti kendinden menkul söylemlerle kasıp-kavuruyor ortalığı. Hele bu saydıklarımızın sosyal medyadaki yansımaları daha da içler acısı.

Doğrusunu söylemek gerekirse, teknoloji konusundaki çoğu analiz, ne yazık ki genellikle yüzeysel kalır. Bunun temel sebebi, ortaya konan analizlerin ya sadece sonuçlara odaklanması ya da bu sonuçları doğuran dinamikleri sağlıklı bir şekilde ortaya koymamasıdır. Teknolojilerin etki ve sonuçları elbette önemlidir; ancak bu etki ve sonuçlar, o teknolojiyi ortaya çıkartan dinamikleri açıklamaz, aksine o dinamiklerin dönüştürücü etkisini tarif eder. Teknolojileri ortaya çıkartan tüm dinamiklerin bilimsel ve teknik kökenleri olmakla beraber, herhangi bir bilimsel veya teknik icadın teknoloji olarak hayatımızda yerini alabilmesi için toplumun ve/veya pazarın bunu kabullenmesi gerekir. Teknolojilerin, özellikle de dijital teknolojilerin dinamikleri, bize onları anlama imkânını verirken, etki ve sonuçlarıysa bize onları anlamlandırma imkânını verir. Herhangi bir konuyu anlamadan anlamlandırmak da imkânsız olmasa bile anlamsız olacağı için, gelin önce hep beraber şu Endüstri 4.0 kavramı bağlamında dijital teknolojilerin temel dinamiklerini ele alalım.

Öncelikle şu Endüstri 4.0 nedir, ne değildir, adını koymakta yarar var. Lafı çok uzatmadan hemen

açıkça söyleyelim: Endüstri 4.0 politik bir gündemdir. Üretimin Batı’dan Asya-Pasifiğe kayması nedeniyle, Almanya özelindeki Avrupa şu basit yaklaşımı benimsedi: “Ucuz Çinli İşçinin yerine daha ucuz Alman Robotunu yerleştirmek”. Elde gerekli tüm teknolojik bileşenler vardı: PCL’ler üzerinde haberleşebilen makineler ve otomasyon protokolleri, geniş bantta yüksek hızlı bağlantılar, öngörülse üretim algoritmaları, akıllı sistemler ve öğrenen makineler. Sistem nesnelerin İnterneti (IoT), 4G LTE (hatta 5G), Yapay Zekâ gibi bileşenlerle yeni bir endüstriyel üretim biçimini aldı ve bugünkü adıyla Endüstri 4.0 oldu. Kavramı Almanya’nın en önemli araştırma enstitülerinden Fraunhofer’in ortaya atması boşuna değildi elbette.

Aslına bakılacak olursa, bu politik gündemler birçok yerde var. Örneğin ABD, robotik programlama, CNC, torna-tesviye-freze gibi üretim teknikleri, üç boyutlu yazıcılar, mikro-enjeksiyon tezgâhları vb. masaüstü ekipmanlarıyla, Çin’in oyuna girmesiyle beraber üretimden uzaklaşan orta sınıf Amerikan gençlerini tekrar garajlarında katma değerli üretim yapmaya teşvik etmeye çalışıyor. Bunun adı da Maker Hareketi. Hareketin en önemli ideologlarından biri olan Chris ANDERSON’un bir İHA şirketi kurması gayet anlaşılabilir bir şey. Hatta anladığımız kadarıyla Donald TRUMP’a seçim kazandıran “Making Amerca Great Again” sloganındaki “make” (yapmak) fiili de muhtemelen çok bilinçli bir seçim. Yaşlılarına çok büyük önem atfeden Japon kültüründe yeşeren Toplum 5.0 gündeminin de temelinde Yaşlanan Nüfus ve Japon Kültürü yatıyor.

Ancak gelin bu konuya bir de Türkiye açısından bakalım. Ülkemizde

de Endüstri 4.0 ve dijitalleşme başlığı altında “karanlık fabrikalar” (işçisiz üretim) hülyalarında olan bilinçsiz bir grup var. TÜİK verilerinde göre, hâlâ görece genç bir nüfus yapımız var. 2050 yılına kadar da pozitif nüfus artışı öngörülüyor. Bu şu anda hâlâ 50 yıl genç bir nüfusumuzun olacağı anlamına geliyor. Genç nüfus demek, yeni ev demek, yeni beyaz eşya demek, yeni mobilya demek, yeni otomobil demek, yeni elbise demek vs. Kısacası genç nüfus, tüketimi ve dolayısıyla da üretimi canlı tutan, ekonomiye de dinamizm kazandıran bir unsur. Ancak genç nüfus, diğer yandan da istihdam yükü demek. Öyle ya, bu gençlere bütün bunları satın alabilecek ekonomik gücü verecek işler de lazım! İşte dananın kuyruğu tam da burada kopuyor. Zira ülkemizdeki bu kadar genç nüfusta ne yapacağız? Endüstri 4.0’ın öngördüğü işsiz fabrikalar, bu genç nüfusun getirdiği istihdam yükünü daha da arttırmayacak mı?

Bu gençlerin gelecekte iyi işlere kavuşabilmesi rekabetçi yetkinliklere sahip olabilmelerinden geçiyor olabilmelerine bağlı. Bu rekabetçi yetkinlikleri de şöyle sıralayabiliriz:

- Analitik Düşünme;
- Problem Çözme Teknikleri;
- Algoritma Geliştirme/Kullanma;
- Yapay Zekâ;
- Otomatik Üretim;
- Öngörülse İşletim/Bakım;
- Bağlantılı Makineler;
- 3B Yazıcılar;
- Mekatronik;
- Büyük Veri Yönetimi;
- Akıllı Taşımacılık;
- Ağ Tabanlı Tedarik Yönetimi;
- İmalat Simülasyonu.

Bu yetkinliklere sahip bireyler, gelecekte daha katma değerli üretimlere imza atabilecekleri gibi, gelir düzeyleri de o ölçüde yüksek olacaktır.

Elbette bu rekabetçi yetkinlikler bir gelecek inşası olmadan da işe yaramıyor. Gelecek inşası ise öyle fütüristik bir iş de değil üstelik. Gelecek inşasının temelinde, teknolojilerin de temellerini oluşturan trendler yer alıyor. Kısacası, gelecek inşası için önce araştırılması gerekli olan şey trendlerin dinamikleri. Buna da Trend Araştırması deniyor. Trendleri araştırmadan önce trendleri doğru tanımlamakta da fayda var. Zira kelime anlamı “eğilim” olan trendlerde, aslında her şey trend de değildir. Bir şeylerin trend olarak tasnif edilebilmesi için, en az beş sene geçmesi gerekiyor. Dolayısıyla “bu yılın trendi” gibi cümleler doğal olarak zırva ve çöp oluyor. Trendleri daha iyi anlayabilmek için trendlerin tasnif edilebileceği bir Trendler Taksonomisi veya Trendler Hiyerarşisini ele almakta yarar var. Böylece neyin trend olup olmadığı daha rahat anlaşılabilir:

1. **Global Trend:** Pandemi, Küresel Isınma;
2. **Mega Trend:** Küreselleşme, Sürdürülebilirlik;
3. **Makro Trend:** Hibrit Çalışma;
4. **Mikro Trend:** Arazi Tipi Araç Kullanımı;
5. **Heves Trend:** Moda olan ve bu modası bir süre sonra geçen her şey.

Gelecek Trendlerini iyi analiz edebilmek için Trendlerin Temel Dinamiği olan iki kavramı doğru analiz etmek gerekir: İnsan ve toplum. Bu da İnsanlı

ğın yeniden merkeze oturacağı bir Rönesans ile mümkündür. İnsan ve Toplumun kesişim noktası da Nüfus Yapısıdır. Nüfus yapımızı ise, şu üç temel dinamik belirliyor ki bunlar aslında bir yerde hem teknolojinin hem de dijitalleşme ve Endüstri 4.0'ın temel dinamikleri aynı zamanda:

- Yaşlanma;
- Sağlıklı ve Dirençli Kuşaklar;
- Sanayi Sonrası veya Enformasyon Toplumu.

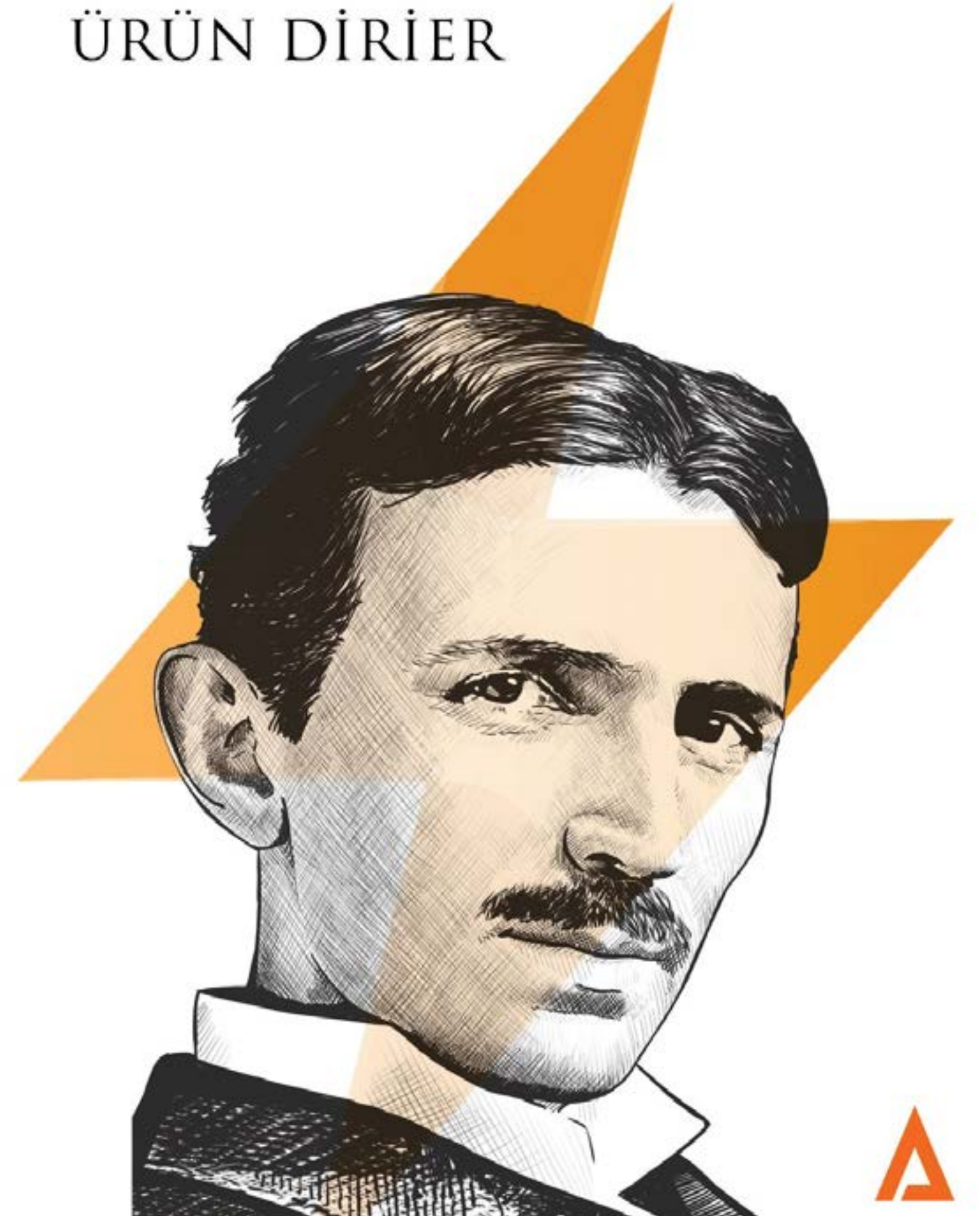
Yaşlanma önemli bir parametre. Yine TÜİK verilerine göre görece genç bir nüfus yapımızın olmasına kaşın, hızla yaşılanıyoruz da. Şu anda nüfusumuzun yaş ortalaması, 32 yaş civarında; ancak bu hızla yükseliyor. Bu noktada elbette doğurganlığı teşvik etmek bir yöntem, ancak daha önemlisi, mevcut nüfus yapımızı yukarıda sıraladığımız rekabetçi yetkinliklerle donatmak.

Pandemi bize sağlığın ve dirençliliğin ne kadar önemli bir şey olduğunu çok sert bir şekilde hatırlattı. Bütün Dünya sanki sağlıklı dirençli olabilenlerin hayatta kalabildiği çok sert bir sosyal deneyden geçti. Ama bu dirençlilik sadece bireysel yönden değil bence. Kurumlarımızın ve işletmelerimizin de bu dirençlilik refleksini geliştirmiş olmaları gerekiyor. Bunun da yolu, sürdürülebilir olmaktan, dahası sürdürülebilirliği yönetmekten geçiyor. Sürdürülebilirliği yönetebilen kurumlar hem kurumsallaşıyor hem de inovasyon yapabiliyor. İnovasyon, “etki yaratan değişim” tanımıyla da bu sürdürülebilirliğin anahtarı.

Sanayi sonrası enformasyon

toplumu kavramı da aslında tüm bu kavramları bünyesinde toplayan temel kavram. Gelin bu kavramı da başka bir yazıda ele alalım.

CESUR YENİ DÜNYADA I LOVE TESLA BİLİM, TEKNOLOJİ VE GELECEK ÜRÜN DİRİER

Türkiye'nin İlk Siber Güvenlik Lisesi

Teknopark İstanbul'un alanında ilk siber güvenlik mesleki lisesi 'Teknopark İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi' bu yıl da başarılı öğrencilere ev sahipliği yapmaya hazırlanıyor. Teknopark İstanbul; Türkiye'nin ilk Siber Güvenlik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile yerli siber güvenlik ekosisteminin gelişimine ve siber güvenlik alandaki yetişmiş insan gücü açığına kapatmaya odaklanıyor. Lisenin; Liselere Geçiş Sistemi (LGS) tercih kılavuzu açıklandıktan sonra öğrenciler için önemli tercih seçenekleri arasında yer alması bekleniyor.

Teknopark İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi başarılı öğrenciler tarafından tercih ediyor

2020-2021 eğitim ve öğretim yılında Teknopark İstanbul yerleşkesi içerisinde faaliyetlerine başlayan Teknopark İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, daha ilk yılında Liselere Geçiş Sistemi (LGS) Sınavı'nda yüzde 1'lik dilimden öğrenci alan meslek liseleri arasına girmeyi başardı. LGS'de başarılı olan

öğrencilerin tercih ettiği liseye geçtiğimiz dönem, yüzdelik dilimleri 0,47 ile 5,41 arasında değişen 30 öğrenci kabul edildi. Böylece Teknopark İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, ASELSAN Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile birlikte en başarılı yüzde 1'lik dilimden öğrenci alan meslek liseleri arasına katıldı. Türkiye'nin ilk siber güvenlik lisesi Teknopark İstanbul MTAL, 30 Haziran'da başlayacak tercih döneminde de siber güvenlik alanında uzmanlaşmak isteyen öğrencileri kabul edecek.

Siber güvenlik ekosistemine uzman personel yetiştiriyor

Türkiye'nin ilk siber güvenlik lisesi olma özelliğine sahip Teknopark İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, eğitim kalitesiyle siber güvenlik ekosisteminin gelişimini yetiştirdiği uzmanlarla sağlamayı hedefliyor. Başarılı öğrenciler tarafından tercih edilen Teknopark İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu teknik programında bilişim teknolojileri

ağ işletmenliği ve siber güvenlik dallarında eğitim veriyor. Teknopark İstanbul MTAL, Türkiye'nin Ar-Ge üssü konumunda yer alan Teknopark İstanbul bünyesinde yer alıyor. Tercih döneminde öğrenciler ortaöğretim merkezi yerleştirme sınavı LGS puanı ve tercihlerine göre kabul ediyor. İlk yılında 30 öğrenci alan MTAL, İngilizce hazırlık sınıfıyla birlikte 5 yıl boyunca yatılı olarak siber güvenlik odaklı bir eğitim sunuyor. Sızma testi, adli bilişim, yapay zekâ ve siber tatbikat laboratuvarları da yer alan lisede eğitim görecekt öğrencilere Teknopark İstanbul başta olmak üzere siber güvenlik faaliyeti yürüten firmalarda geniş staj imkanları sunuluyor. T.C. Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından da desteklenen lisede T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı'nın da okul inşaatı tamamen bittiğinde sınıf atölye kurulumu, öğretmenlere mesleki hizmet desteği, mevcut öğrencilerin yetkinliklerine göre eğitim verilmesi ve mezun öğrencilere kariyer fırsatı gibi konularda destek vermesi bekleniyor. Öğrenciler; Türkiye Siber Güvenlik Kümelenmesine üye firmalarda özel atölye çalışmalarında eğitim alabiliyor ve uzmanlaşmak istedikleri alanı keşfetmeleri adına bilişim teknolojileri firmalarına teknik geziler yapabiliyor.

"Yerli ve milli siber güvenlik ekosisteminin oluşmasına katkı sağlayacağımıza inanıyoruz"

Teknopark İstanbul Genel Müdürü Bilal Topçu,

"Siber güvenlik artık tüm dünyanın üzerinde titizlikle durduğu bir alan haline geldi. Devletlerin verilerinin güvende olması büyük öneme sahip bir konu olarak dikkat çekiyor. Ülkemiz şu anda da siber güvenlik alanında güçlü ve dünyada en tepede sayılacak ülkeler arasına girecek konumdayız. Ancak yerli teknolojilerimizin daha da fazla gelişmesi ve dünyaya ihraç edilebilir konuma gelmesi gerekiyor. Sektörde nitelikli uzman açığı da her geçen gün artıyor. Bu noktadan hareketle Teknopark İstanbul olarak Türkiye'nin ilk ve tek siber güvenlik meslek lisesine ev sahipliği yapıyoruz. Her yıl olduğu gibi LGS sınavlarına girmiş öğrencilerimiz lise tercihi yapacaklar. Teknopark İstanbul olarak yüzde lik dilime girmiş başarılı öğrencilerimizi lisemizde ağırlamaya hazırlanıyoruz. Öğrencilerimiz lisemizde siber güvenlik alanının birçok farklı dalında kaliteli eğitim alma fırsatına sahip olacak. Öte yandan Teknopark İstanbul MTAL, siber güvenlik özelinde çalışan firmalarla bir arada olması nedeniyle burada yetişen öğrencilerimiz için oldukça verimli bir lise konumunda. Yeni dönemde de lisemizi tercih eden gençlerimizi Teknopark İstanbul'un Kuluçka Merkezi Cube Incubation'da faaliyet gösteren firmalarımızla birçok uygulamada bir araya getirmeye devam edeceğiz. Meslek lisemiz ile ülkemizde yerli ve milli teknolojilerle donatılmış bir siber güvenlik ekosisteminin oluşmasına katkı sağlayacağımıza inanıyoruz."

Kriptografi Mühendisliğinin Geleceği

Sabancı Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, “Kriptografi Mühendisliğinin Geleceği” isimli özel bir çalıştay gerçekleştirdi. Çevrimiçi düzenlenen çalıştay alışlagelen çevrimiçi etkinliklere farklı bir soluk getirerek, 4 farklı ülkeden alanında uzman 6 araştırmacıya uygun 4 farklı saat dilimi baz alınarak düzenlendi.

Sabancı Üniversitesi’nin kriptografi mühendisliğinin yakın gelecekteki artan rolünü gözeterak düzenlediği “Kriptografi Mühendisliğinin Geleceği” çalıştayında, Amerika Birleşik Devletleri, Meksika, Belçika ve Almanya’dan araştırmacılar, sadece bu alandaki en güncel çalışmaları değil aynı zamanda geçmiş deneyimlerini ve gelecek vizyonlarını da paylaştı.

Toplantının açılış konuşmasını gerçekleştiren Sabancı Üniversitesi Rektörü Yusuf Leblebici, “Sabancı Üniversitesi olarak böylesine yüksek seviyedeki konuşmacıların bir arada olduğu bir etkinliğe

ev sahipliği yapmaktan dolayı büyük onur ve gurur duyuyoruz. Ben de bu alana az da olsa dahil olduğumu söylemeliyim. Beni bu alanla 25 yıl önce tanıştıran ve bugünkü etkinliğin konuşmacılarından Profesör Christof Paar’a özellikle teşekkür etmek isterim. Bu şekilde kriptografinin farkına vardım. Öğrencilerim ile birlikte bu alanda çalışmalar gerçekleştirdim” dedi.

Moderatörlüğünü Sabancı Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi (MDBF) Dekanı Erkay Savaş ve MDBF Öğretim Üyesi Erdiç Öztürk tarafından gerçekleşen çalıştayda KU Leuven Elektrik Mühendisliği Bölümü COSIC Araştırma Grubu’nda gömülü sistemler ekibine liderlik eden Ingrid Verbauwhede, Lübeck Üniversitesi’nde IT Güvenliği Öğretim Üyesi Thomas Eisenbarth, WPI’da Bilgisayar Mühendisliği Öğretim Üyesi Patrick Schaumont, Gilles Barthe ile birlikte Almanya, Bochum’daki Max Planck Bilişim Güvenliği ve Gizliliği Enstitüsü’nün kurucu direktörü olan ve aynı zamanda University of

Massachusetts Amherst’te araştırmacı olan Christof Paar, Meksika Kriptografi Araştırma Merkezi Bilgisayar Bilimleri’nde görev yapan Francisco Rodriguez Henriquez ve North Carolina State University Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği Bölümü’nden Aydın Aysu bilimsel araştırmalarının güncel sonuçlarını ve gelecek vizyonlarını katılımcılarla paylaştı.

Çalıştayın ilk bölümünde Ingrid Verbauwhede, “EM (Elektromanyetik) saldırılarla ilgili güncel sonuçlar: Pasif gözlem ve aktif saldırı” başlıklı bir sunum gerçekleştirdi. Verbauwhede sunumunda özellikle son dönemde elektromanyetik saldırı ve tehditlerin değiştiğinin altını çizdi.

Thomas Eisenbarth, güvenli sistemlerin yapı taşı olarak izole edilmiş uygulama çalıştırma ortamları konusunda değerlendirmelerde bulunurken, Patrick Schaumont, fiziksel gerçeklemeden kaynaklı saldırılara karşı paralel senkronize programlama yoluyla yazılımı güçlendirme konusunda bilgi verdi.

Christof Paar, “Büyük Ölçekli Siber Saldırganlar Çağında Siber Güvenlik” başlıklı sunumu ile izleyicilerle buluştu. Francisco Rodriguez Henriquez, “Kuantum bilgisayar öncesi Eliptik Eğri Kriptografisi’ni (ECC) ne kadar süreyle güvenle kullanabiliriz?” konusu hakkında yorumlarda bulundu. Henriquez çalışmasında Eliptik Eğri Kriptografisi’nin tarihsel sürecini anlattı.

Çalıştayın son kısmında Aydın Aysu, “Fiziksel yan kanal analizinin geleceği: Gelecek on yıl” başlıklı bir sunum gerçekleştirdi. Aysu, kriptografinin gelecekteki trendleri üzerinden özellikle Fiziksel yan kanal analizinin on yıllık geleceğini değerlendirdi.

5. Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Kongresi

Yeşilay'ın bu yıl 5'inci kez düzenlediği Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Kongresi'ne yurtdışından 16, toplamda 36 konuşmacı katıldı. Teknoloji bağımlılığının ekran kullanımından sosyal medyaya, çevrim içi oyunlardan kumara ve pandeminin etkilerine kadar pek çok farklı açıdan ele alındığı kongre 2 gün sürdü. Kongre kapsamında konuşan 4 ana konuşmacı COVID-19 ve oyun oynama bozuklukları, sağlıklı oyun oynama alışkanlıkları ve bağımlılıklar, teknoloji bağımlılığını önlemenin yolları ve oyun içi harcamaların bağımlılıklara etkisi konularını ele aldı. Teknoloji kullanımının bir noktaya kadar ihtiyaç olduğunu belirten Yeşilay Genel Başkanı Prof. Dr. Mücahit Öztürk, "Biz çocuk ayaklandığı andan itibaren onu ekranla, telefonla, tabletle tanıştıran bir nesil görüyoruz. Dolayısıyla da özellikle 2 yaşından itibaren çocuklar ve 30 yaşa kadarki genç yetişkinlerin risk altında olduğunu söyleyebiliriz" ifadelerini kullandı.

Yeşilay, 5. Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Kongresi'ni dünyadan ve Türkiye'den

alanında uzman isimlerin katılımıyla gerçekleştirdi. Dijital bağımlılıklar, COVID-19 döneminin etkileri, oyun ve kumar bağımlılıkları arasındaki ilişki, sosyal medyanın ve akıllı telefonların aşırı kullanımı gibi temaların ele alındığı kongrede 16 ülkeden 16 yabancı konuşmacının yanı sıra; toplamda 36 konuşmacı yer aldı. Açılış konuşmasını Yeşilay Genel Başkanı Prof. Dr. Mücahit Öztürk'ün yaptığı kongrenin ana konuşmalarını Queensland Üniversitesi Gençlerde Madde Kullanımı Araştırmaları Ulusal Merkezi'nden Prof. Dr. John B. Saunders, Lausanne Üniversitesi Psikoloji Enstitüsü'nden Prof. Dr. Joel Billieux, Kore Katolik Üniversitesi Uijongbu St.Mary's Hastanesi'nden Prof. Dr. Hae Kook Lee ve Flinders Üniversitesi'nden Doç. Dr. Daniel King gerçekleştirdi.

Kongrenin açılış konuşmasında Yeşilay'ın teknoloji bağımlılığı konusundaki çalışmalara ve araştırmalara öncülük ettiği ve bu alandaki çalışmaları yakından takip ederek gelişen riskleri erken fark ettiğini ve bu kapsamda

5. kez Uluslararası Teknoloji Bağımlılığı Kongresi'ni düzenlemekten mutluluk duyduklarını belirten Yeşilay Genel Başkanı Prof. Dr. Mücahit Öztürk şunları söyledi:

"Teknoloji bağımlılığı söz konusu olduğunda farklı bir durumla karşı karşıyayız. Tütün, alkol, madde ve kumar bağımlılıklarıyla ilgili; bağımlılık yapıcı nesne ya da durumdan kesinlikle uzak durulmasını söyleyebiliyoruz ancak teknoloji söz konusu olduğunda durum değişiyor. Hepimiz haberleşme teknolojilerini kullanmak, araştırma yapmak ve eğlenmek istiyoruz. Bunda yanlış bir şey yok. Teknoloji kullanımı bir noktaya kadar ihtiyaç; bu nedenle de tümünden reddetmek akıl dışı bir yaklaşım olur. Ancak 'onsuz yapamam' demeye başladığında bağımlılık riski ortaya çıkıyor. Üstelik doğumdan değil belki ama 2 yaşından itibaren 80'li yaşlara kadar herkes risk altında; çünkü biz çocuk ayaklandığı andan itibaren onu ekranla, telefonla, tabletle tanıştıran bir nesil görüyoruz. Dolayısıyla da özellikle 2 yaşından itibaren çocuklar ve 30 yaşa kadarki genç yetişkinlerin risk altında olduğunu söyleyebiliriz. Bu yaş grubunda akademik başarıda ve iş başarısında düşüş, sosyal ilişkilerden kaçma, hareketsiz yaşam, sanatsal faaliyetleri sürdürememe gibi pek çok sorun yaşanıyor. O kadar çok değer kaybediyoruz ki, sonra telafisi mümkün olmayabiliyor."

"İletişimde ve duygularını ifade etmede sorunlu bir nesille karşı karşıyayız"

Kendilerine sosyal alan olarak sanal âlemi seçen çocuk ve gençlerin buradaki riskleri fark etme konusunda da çok yetkin olmadığının altını çizen Öztürk, "Ebeveynlerin içerik ve süreyi mutlaka kontrol altına alması gerekiyor; bu şekilde riski minimize etmek mümkün. Bugün tüm dünyanın risk altında olduğunu söyleyebiliriz. İlişkileri sanal ortamda kuran çocuklar nedeniyle iletişim becerilerinde problem yaşayan, konuşma ve duygularını ifade etmekte sorun olan bir nesille karşı karşıyayız. Sosyal medyanın kullanım şekli de bunun en güzel örneklerinden biri, öfke boşaltma aracı olarak kullanılıyor. Günlük hayatta gördükleri bir kişiye söyleyemeyecekleri sözleri ekran

aracılığıyla aktarıyorlar. Bu riskleri yönetmenin yolu bilinçli internet kullanımımızdır" dedi.

Yeşilay Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı (TBM) kapsamında her yıl 8 milyon öğrenciye ve 3 milyon yetişkine teknoloji bağımlılığı konusunda farkındalık kazandırırken, Sağlıklı Nesil Sağlıklı Gelecek Yetenek Yarışması ile öğrencilerde küçük yaşlardan itibaren bağımlılıklarla ilgili farkındalık oluşturulması hedefleniyor. Yeşilay Danışmanlık Merkezi (YEDAM) çatısı altında da bağımlılara ve ailelerine ücretsiz psikososyal destek sunuluyor.

Günde 3-4 saatten fazla çevrim içi oyun oynamak bağımlılık riski taşıyor

Queensland Üniversitesi Gençlerde Madde Kullanımı Araştırmaları Ulusal Merkezi'nden Prof. Dr. John B. Saunders kongrede "Oyun oynama bozukluğu: Pandemi çağının zorluklarıyla karşılaşma" başlıklı bir sunum gerçekleştirdi. Günümüzde oyun oynama bozukluğunda dijital devrimin ve COVID-19 pandemisinin 2 önemli etken olduğunu belirten Saunders şunları söyledi:

"COVID-19 tüm dünyada yaşamı etkiledi, koruyucu tedbir olarak kapanmalar yaşandı. Sosyal izolasyon özellikle gençler ve yaşlıları çok etkiledi. Anksiyete bozuklukları, depresyon, travma sonrası stres bozukluğu yaşayanlar oldu. Oyun endüstrisi bu dönemde 'farklı yerlerde ama birlikte oynama' gibi söylemlerle faaliyetlerini sürdürdü. Mart 2020'den itibaren oyun kullanıcılarının Amerika'da 28 milyon, İngiltere'de 8,6 milyon arttığını görüyoruz. Mobil oyun kullanıcılarına baktığımızda ise Amerika'da yüzde 28, İngiltere'de yüzde 50, Güney Kore'de yüzde 34 ve Almanya'da yüzde 25 artış var. Üstelik kullanıcıların yarısından fazlası daha sonra da oyun oynamaya devam edeceğini söylüyor; yani bu artış dönemsel bir artış değil; ancak burada önemli olan bu aktivitenin ne zaman tehlikeli ve riskli hale geldiği. Araştırmalar günde 3-4 saatten fazla çevrim içi oyun oynamanın risk taşıdığını gösteriyor. Bunun dışında akademik performans,

anksiyete, depresyon, otizm spektrum bozukluğu, ebeveyn ilişkilerinde bozulmalar gibi belirtiler de ortaya çıkabiliyor. Oyun oynama üzerinde kontrol kaybolduğunda, oyuna verilen önem arttığında ve kişi negatif sonuçlarına rağmen oyun oynamaya devam ettiğinde biz bunu artık oyun oynama bozukluğu olarak tanımlıyoruz.”

Tedavide amacın oyun dışı internet kullanım alışkanlığını sürdürmek olduğuna değinen Saunders, COVID-19 döneminde aktivite planı yapmak, düzenli uyku ve sağlıklı beslenme, düzenli egzersiz, stres azaltma tekniklerini öğrenme, çocukların elektronik aletlere erişimini planlama, çevrim içi oyun sürelerini sınırlama gibi tekniklerin önleyici çalışmalar açısından önemli olduğunu vurguladı.

Uzaktan eğitim döneminde öğrencilerin yüzde 65,5'inin dijital medya kullanımı arttı

COVID-19 pandemisinin ruh sağlığı üzerindeki etkilerini “COVID-19 ve aşırı dijital kullanım: Mevcut durum ve önleme stratejisi” başlıklı sunumunda anlatan Kore Katolik Üniversitesi Uijongbu St. Mary's Hastanesi'nden Prof. Dr. Hae Kook Lee şöyle konuştu:

“COVID-19 hastalığına yakalanma endişesi zamanla düşüyor ancak depresyon, anksiyete ve intihar eğiliminin zamanla arttığını görüyoruz. Kore'de yapılan bir araştırmaya göre 2018 yılına oranla depresyonda 6 kat ve intihar eğiliminde 3,5 kat artış var. Bu durum yakın ilişkilerin kurulamamasından ve sosyal hayatın bitmesinden kaynaklanıyor. Bireyler hazzı çevrim içi alanlarda aramaya başlıyor ve burada da bağımlılık riski ortaya çıkıyor. Yine Kore'de yapılan bir araştırmada akıllı telefon kullanıcılarının yüzde 44,3'ü ve çevrim içi oyun oynayanların yüzde 24,4'ü bu aktivitelere ayırdıkları zamanın arttığını belirtiyor. Bu artışın özellikle 20'li yaşlardaki bireylerde meydana geldiği görülüyor. Uzaktan eğitim nedeniyle öğrencilerin bilgisayar karşısında daha uzun zaman geçirmesi, onlar açısından da riski artırıyor. Öğrencilerin yüzde 65,5 dijital medya kullanımının arttığını ifade ediyor. Kız öğrenciler akıllı telefon ve alışverişe yönelirken, erkek öğrenciler ise çevrim içi oyunlar ve yetişkin içerikleriyle daha fazla zaman geçiriyor.”

Ruhsal problemleri olan bireylerin teknoloji bağımlılığı riski geliştirme riskinin de daha fazla olduğunu vurgulayan Lee, “Teknoloji

bağımlılığını önlemek için dijital hayatla gerçek hayat arasında denge kurulması, bireylerin ve endüstrilerin çıkarlarının bir denge içinde gözetilmesi ve bu bağımlılık alanına özel stratejilerle hem önleyici hem de tedavi edici alanda adımlar atılması gerekiyor” ifadelerini kullandı.

Oyun içi harcamalar oyun oynama bozukluğunun bir parçası olabilir

“Çevrim içi oyunlarda yağmalayarak para kazanma” başlıklı konuşmasına COVID-19 pandemisinin oyun sektörünü büyüttüğünü belirterek başlayan Flinders Üniversitesi'nden Doç. Dr. Daniel King, oyun içi harcamalarla ilgili konuşmasında şunları söyledi:

“Geleneksel oyunlara baktığımızda etkilere dayalı, karar vermeyi destekleyen, gerçek bir ödülün olduğu, belli yetenekler gerektiren bir mekanizma görüyoruz. Kumarın tanımında ise değerli bir şeyi riske atma, yarış ya da şans unsuru ve belirli bir değerle kazanç elde etme durumu söz konusu. Bugün en çok oynanan dijital oyunlara baktığımızda hem oyunların hem de kumarın belli özelliklerini taşıdıklarını görüyoruz; ancak oyun içi harcama mekanizması kumardan çok daha karışık şekilde işliyor. Oyun endüstrisi oyun içi harcamaları teşvik etmek amacıyla farklı stratejiler kullanıyor. Üstelik kullanıcı ile oyun endüstrisi arasında ciddi bir bilgi eşitsizliği söz konusu. Endüstri kullanıcının oyun alışkanlıklarını, harcadığı zamanı, genel olarak oyun içi harcama trendini biliyor ve buna göre yönlendirmeler yapıyor. Ve burarlarda harcanan çok ciddi miktarlar söz konusu. Örneğin, bir kullanıcı oyundaki liderliğini koruyabilmek için 2 milyon dolar harcamıştı. Gençler de ailelerinin kredi kartlarıyla harcama yaparak onları çok ciddi borçlar altına sokabiliyor. Avustralya'da 8-17 yaş arası her 3 gençten 1'i oyun içi harcama yapıyor.”

Oyun içi harcamaların oyun oynama bozukluğunun bir parçası olabileceğine değinen King, “Oyun oynama bozukluğuna sahip kullanıcılar, tedavi olduklarında oyun oynamayı durdurmak değil kontrol altına almak istiyorlar.

Yüzde 30'u ise tedaviyi sürdürmüyor. Bu bozukluğa sahip olanların tedavi sürecinde depresif hislerinde de artış olduğunu görüyoruz; çünkü oyunlar dışında bir duygusal dengelenme kaynakları bulunmuyor” dedi.

2 gün boyunca 7 farklı oturumda her yönüyle teknoloji bağımlılığı konuşuldu

Kongrenin ilk günü Hindistan Ülke Yeşilay Başkanı Saiju Hameed başkanlığında gerçekleşen oturumda Matthew Browne “SF-D6 eğilim puanı ağırlıklandırma paradigması kullanarak kumar sorunları ve zararları için sağlık fayda ölçümleri”, Sally Gainsbury “Web sitesi tasarım özellikleri: Riskli çevrim içi kumarda sosyal ipuçları, düzenleyici ipuçları, kumar etkinliği ve tüketici koruma uygulamalarının rolü”, Atul Ambekar “COVID-19 ve bağımlılık tedavisi: Hindistan'dan bakış” başlıklı sunumlarını gerçekleştirdi.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Sosyal Politikalar Kurulu Üyesi ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Vedat Işıkhani başkanlığında gerçekleşen ikinci oturumda, Zsolt Demetrovics “Oyun oynama ve Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB): İki geniş ölçekli araştırmadan sonuçlar”, Yankı Yazgan “Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) ve dijital oyunlar” ve Daria Kuss “Daima çevrim içi - Bir varoluş biçimi olarak sosyal ağ kurma” başlıklarıyla sunum yaptı.

İlk günün Nijerya Ülke Yeşilay Başkanı Al-Haji Audi Kongila Mohammed başkanlığında yapılan son oturumunda ise Marc Potenza “COVID-19 sırasında oyun oynama, pornografi izleme ve internet kullanımının problemli biçimleri”, David Hodgins “Ne kadarı çok! Uluslararası verileri kullanarak düşük riskli kumar oynama kuralları oluşturma” ve Daniel Spritzer “Oyun oynamada mikro hareketler” konularını ele aldı.

Kongrenin ikinci günü Malezya Ülke Yeşilay Başkanı Ahmad Mohammed Fairuz'un başkanlığını üstlendiği oturumla başladı. Oturumda Dünya Sağlık Örgütü'nden Natacha Carragher “COVID-19'un problemli oyun ve

kumar oynama üzerindeki etkisini değerlendirme: Uluslararası bir kilit bilgi kaynağı anketinin sonuçları”, Sophia Achab “Oyun oynama bozukluğunun yol açtığı halk sağlığı sorunlarını hafifletme” ve Jiang Long “Oyun oynama bozukluğuna dair Çin Ulusal Sağlık Komisyonu tarafından yakın zaman önce yayımlanan ulusal klinik kılavuzlar ve uzman konsensüsü” başlıklı sunumlarını yaptı.

Türkiye Yeşilay Cemiyeti Bilim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Peyami Çelikcan başkanlığındaki oturumda Cam Adair “Ready Player 2021: Oyun oynama bozukluğu, akış ve elektronik sporlar”, Prof. Dr. Kemal Sayar ve Berna Yalaz “Sanal yorgunluk”, Doç Dr. Orhan Gürsu “Teknoloji bağımlılığı ile mücadelede din” konularını ele alırken; başkanlığını Türkiye Yeşilay Cemiyeti Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Murat Balcı’nın üstlendiği oturumda Prof. Dr. Kültegin Ögel “İnternet bağımlılığının tedavisinde iyi ve kötü haberler”, Prof. Dr. Gül Karaçetin “İnternet oyun oynama bozukluğu olan çocuk ve ergenlerde ebeveyn tutumları” ve Dr. Mehmet Dinç “Çocuk ve gençlerin sanal dünyası: Ebeveynler ve eğitimciler için bir rehber” konularında konuştu.

Kongrenin Türkiye Yeşilay Cemiyeti Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Osman Tolga Arıca başkanlığındaki son oturumda ise Dr. Şahin Bayzan “Aşırı sosyal medya kullanımı: Türkiye’de ve dünyada mevcut durum”, Hakan Çetin ve Melike Şimşek “Yeşilay’ın teknoloji bağımlılığını önleme ve müdahale çalışmaları”, Dilan Dolan ve Nisa Nur Peker “Teknoloji bağımlılığına genç bakış” başlıklı sunumlarını yaptı.

2 gün boyunca devam eden kongrede ayrıca İstanbul, İzmir ve Bolu’da farklı liselerde öğrenim görmekte olan beş lise öğrencisi internet ve teknolojiyle ilgili davranışsal bağımlılıkların özgül yüzlerine ilişkin çeşitli sunumlar yaptılar. Ahmet Keçeci “Oyun oynama bozukluğuna genç bakış”, Asude Güvener ve Zehra Miray Özge Türkmen “Sosyal medya kullanımına genç bakış”, Ertuğrul Tunç “Teknoloji bağımlılığıyla teknoloji yoluyla mücadele” ve Özge Türkmen “Okul öncesi dönem çocuklarında teknoloji kullanımı” başlıklı sunumlarını gerçekleştirdiler.

“GAZETECİLİK İLE SOSYAL MEDYA İLİŞKİSİ”

SOSYAL MEDYADA HABER VAR

İZZET TAŞKIRAN

DİJİTAL
YAYINLARI

‘Önümüzde 3 yıl var ve bu 3 yılda çok farklı etkinlik ve organizasyonlar yapacağız. Zorlu geçen pandemi süresinde çeşitli çalışma yaptık. Kardeş STK’ların yaptığı çalışmalara da her zaman destek olduk. Bunları önümüzdeki dönemde de devam ettireceğiz. Yeni dönemde genç arkadaşlarımıza derneğin yönetimine katılma fırsatı sunduk. Onlarla birlikte BMD için yeni bir dönem başlıyor.’

Bilişim Medyası Derneği Yeni Yönetim Kurulu Seçildi

Bilişim Medyası Derneği BMD 11. Olağan Genel Kurulu, 23 Haziran tarihinde İstanbul’da gerçekleştirildi. Dernek Başkanı olarak seçilen Musa Savaş yeni yönetim kurulunu da tanıttı.

Bilişim Medyası Derneği (BMD) 11. Olağan Genel Kurulu, 23 Haziran 2021 tarihinde İstanbul’da bulunan İTÜ ETA Vakfı Doğa Koleji Merkez Kampüsü’nde gerçekleştirildi. Genel kurula birçok üye katılırken tek liste ile seçime giren Musa Savaş yeniden başkan olarak seçildi. Genel Kurul öncesinde bir konuşma yapan İTÜ ETA Vakfı Doğa Koleji Yönetim Kurulu ve Kurucu Temsilcisi Serhat Özeren, 2021-2022 eğitim-öğretim yılına dair değerlendirmelerde bulunarak eğitim ve teknoloji dünyasına dair değerli görüşlerini paylaştı. “İTÜ ETA Vakfı Doğa Koleji olarak bilişim ve teknolojiye özel bir önem veriyoruz.

Bu konuda öğrencilerimizin eğitimi için hiçbir fedakarlıktan kaçınmıyoruz. Bilişim ve teknoloji yazarlarının temsilcisi olan Bilişim Medyası Derneği de bizim için ayrıca önemli. Önümüzdeki dönemde onlarla da çeşitli iş birlikleri yapacağız. Bilişim Medyası Genel Kurulu’nu ve dernek üyelerini merkez kampüsümüzde ağırlamaktan gurur duyuyoruz.”

Seçimlerin ardından yeni yönetim kurulu da belirlendi. Buna göre Yıldırım Akkaya ve Murat Pehlivan Başkan Yardımcısı olurken, Özgür Çetin Genel Sekreterlik görevine getirildi. Cem Sünbül sayman, Cem Kıvrıkcık ve Ürün Dirier ise yönetim kuruluna üye olarak seçildi.

Genel kurul sonrasında açıklama yapan başkan Musa Savaş, başta son yönetim olmak üzere bugüne kadar derneğe emeği geçen herkese teşekkür ederek şunları söyledi:

Pandemi 5G ve IoT'a İlgiyi Artırdı

- **EY Endüstrilerin Geleceği 2021 Araştırması'na göre pandemi şirketlerin 5G ve IoT'a olan ilgilerini artırdı.**
- **Şirketler 5G'nin gelecek 5 yıllık içinde süreçlerin yeniden yapılandırılmasında bir fırsat oluşturacağını öngörüyor.**
- **Şirketler 5G stratejilerine hitap edecek doğru hizmet sağlayıcıyı bulmakta güçlük çekiyor.**

Uluslararası denetim ve danışmanlık şirketi EY (Ernst & Young), global teknoloji, tüketici ve enerji şirketlerinin yeni nesil mobil iletişim teknolojisi 5G ve nesnelerin internetine (IoT) ilişkin plan ve stratejilerini incelediği Endüstrilerin Geleceği 2021 Araştırması'nın sonuçlarını açıkladı. Araştırma, ABD, İngiltere, Fransa, Almanya, Hindistan, Avustralya, Çin, Japonya, İsviçre, Birleşik Arap Emirlikleri

ve Avusturya olmak üzere 11 ülkeden 1.012 global şirkete ilişkin bulgular içeriyor.

Araştırma sonuçlarına göre; Covid-19 pandemisi şirketlerin %71'inde mevcut dijital dönüşüm planlarını hızlandırdı, %52'sinin 5G ve IoT'a olan ilgisini artırdı. Şirketlerin %74'ünde ise 5G'nin gelecek 5 yıllık içinde süreçlerin yeniden yapılandırılması için bir fırsat oluşturacağı öngörülüyor.

Katılımcılarının %65'i yeni gelişen teknolojilerin pandeminin etkilerinden toparlanılmasında kritik bir rol oynayacağını ifade ediyor. Buna karşın şirketlerin çoğunun uygulamaya geçmede temkinli davrandığı görülüyor. Araştırma sonuçlarına göre şirketlerin yalnızca %17'si hâlihazırda 5G'ye yatırım yapıyor. Bununla birlikte %73'ü gelecek 3 yıl içinde

'Önümüzde 3 yıl var ve bu 3 yılda çok farklı etkinlik ve organizasyonlar yapacağız. Zorlu geçen pandemi süresinde çeşitli çalışma yaptık. Kardeş STK'ların yaptığı çalışmalara da her zaman destek olduk. Bunları önümüzdeki dönemde de devam ettireceğiz. Yeni dönemde genç arkadaşlarımıza derneğin yönetimine katılma fırsatı sunduk. Onlarla birlikte BMD için yeni bir dönem başlıyor.' 5G'ye yatırım yapmayı planlıyor.

Katılımcıların %64'ü 5G stratejilerine hitap edecek doğru hizmet sağlayıcıyı bulmakta güçlük çekildiğini belirtiyor. Katılımcıların %74'üne göre, hizmet sağlayıcıların güçlü bir yatırım çerçevesi oluşturabilmek için tutarlı bir 5G vizyonu sunmaları gerekiyor. 5G hizmet sağlayıcısı seçimi konusunda şirketlerin öncelikleri arasında; yalnızca teknolojik fayda sağlamanın yerine iş birliği yaklaşımı (%79) ve uçtan uca çözümler sunulması (%30) yer alıyor.

Telekomünikasyon operatörleri dijital dönüşüm uzmanlıklarını geliştirmeli

Araştırmaya katılan şirketlerin yalnızca %18'i telekomünikasyon operatörlerini dijital dönüşüm uzmanı olarak tanımlıyor. Araştırmada; organizasyonların 5G'yi dönüşüm gündemlerinin üst sıralarına taşımaları ile birlikte dijital dönüşüm yetkinliklerinin geliştirilmesi gerektiğine vurgu yapılıyor. Araştırma katılımcılarının %51'i BT hizmetleri, %65'i ise uygulama/platform sağlayıcılarını dijital dönüşüm uzmanları olarak görüyor.

Katılımcılara 5G'ye ilişkin en önemli öncelikleri sorulduğunda, %36'sı 5G'nin diğer yeni gelişen teknolojilerle olan ilişkisini keşfetmek olduğunu ifade ediyor. Bununla birlikte %38'i 5G'nin mevcut teknolojiler ve süreçlerle entegrasyonunun en önemli güçlük olduğunu belirtiyor.

EY Türkiye Risk Danışmanlığı Hizmetleri ve Teknoloji, Medya ve Telekomünikasyon Sektör Lideri Emre Beşli araştırma sonuçları ile ilgili şu değerlendirmeyi yaptı: "Organizasyonlar 5G, IoT ve diğer yeni gelişen teknolojilerin barındırdığı potansiyelin farkında, ancak hizmet sağlayıcıların yetkinlikleri ile

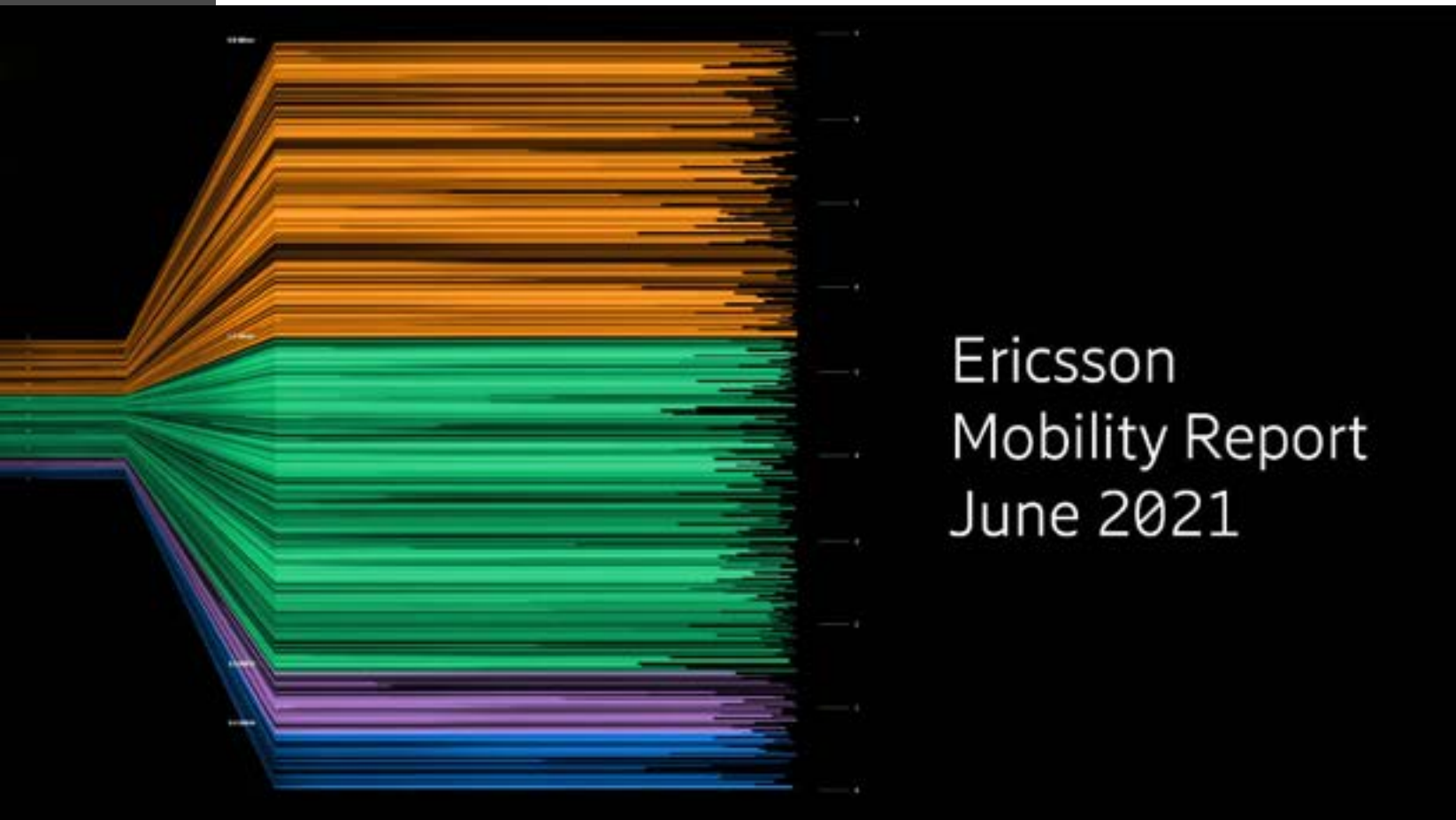
ilgili bazı endişeler bulunuyor. Telekomünikasyon operatörlerinin dönüşüm uzmanlıklarını geliştirici adımlar atmaları bekleniyor. Şirketler iş ortağı olarak hareket edecek ve uçtan uca çözüm sağlayacak tedarikçilere ihtiyaç duyuyorlar. Bunun gerçekleşmesi için operatörler, 5G'nin sağlayabileceği iş modeli yapılandırma imkânlarına odaklanırken, yeni ekosistem pozisyonlarını da keşfetmeliler"

Asya-Pasifik 5G yatırımlarında önde

Araştırma sonuçları Asya-Pasifik Bölgesi'ndeki şirketlerin 5G yatırımlarında Amerika ve Avrupa'dakilere göre önde olduğunu gösteriyor. Asya-Pasifik şirketlerinin %78'i 5G'ye ya hâlihazırda yatırım yapıyor ya da 2-3 yıl içinde yatırım yapmayı planlıyor. Söz konusu oranın hem Amerika hem de Avrupa'da %71 olduğu görülüyor. Öte yandan araştırma sonuçlarına göre; Covid-19 pandemisi Asya-Pasifik'teki şirketlerin %27'sinin 5G ve IoT'a olan ilgisini artırırken, bu oran Amerika'da %13, Avrupa'da ise %15 seviyesinde.

Araştırma sonuçları genel olarak bakıldığında Avrupa'daki şirketlerin 5G'nin potansiyelinin farkına varmada diğer bölgelere göre geride kaldığını ortaya koyuyor. Avrupa'da şirketlerin %70'i, Amerika'da %75'i, Asya-Pasifik'te ise %80'i 5G'nin iş süreçlerinin merkezinde yer alacağını öngörüyor.

"Tüm işletmeler genelinde 5G ve IoT'a açık bir ilgi olduğunu görüyoruz" diyen Emre Beşli, "Bu ortamda hizmet sağlayıcıların kendilerini müşterilerinin iş ortağı olarak yeniden konumlandirmaları gerekiyor. Bununla birlikte 5G ile daha fazla değer yaratılabilmesi için her bir şirkete özel çözümler üretilmesi şart" değerlendirmesine bulundu.

2021 Yılında 5G Abone Sayısı 500 Milyonun Üzerine Çıkacak

- Abone sayısı her gün 1 milyon artan 5G, tarihin en hızlı kabul gören mobil nesli olma yolunda hızla ilerliyor.
- Çin, Kuzey Amerika ve Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi pazarları abone sayısı açısından başı çekiyor, Avrupa ise yavaş bir başlangıç yapıyor.
- 5G cihazına sahip 5G abone sayısı 2021 yılının ilk çeyreğinde 70 milyon artarken toplam abone sayısının yıl sonunda 580 milyona ulaşması bekleniyor.

Ericsson (NASDAQ: ERIC), her gün yaklaşık 1 milyon abonenin eklenmesiyle toplam 5G abone sayısının 2021 yılının sonunda 580 milyonun üzerine çıkacağını tahmin ediyor.

Ericsson Mobilite Raporu'nun 20. sürümünde yer alan tahmin, 5G'nin en hızlı kabul gören mobil nesil olacağı beklentisini güçlendiriyor. 5G abone sayısının 2026 yılının sonuna

kadar yaklaşık 3,5 milyara ulaşması ve nüfusun yüzde 60'ını kapsayacağı öngörülüyor.

Bununla birlikte, kabul görme hızı bölgeye göre büyük ölçüde değişiyor. Yavaş bir başlangıç yapan Avrupa, 5G yayılma hızında Çin, ABD, Kore, Japonya ve Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi pazarlarının gerisinde kalmaya devam etti.

5G'nin aynı kilometre taşına 4G LTE'den iki yıl önce ulaşarak bir milyar abone sayısını geçmesi bekleniyor. Bunun arkasındaki en önemli faktörler arasında Çin'in 5G'ye daha fazla öncelik vermesi ve ticari 5G cihazlarının daha erken piyasaya sunulması ve bu cihazların ucuzlayarak daha uygun fiyatlı hale gelmesi yer alıyor. Halihazırda 300'ün üzerinde 5G destekli akıllı telefon modeli duyurulmuş veya ticari olarak piyasaya sürülmüş durumda.

Bu ticari 5G ivmesinin, COVID-19 sonrası ekonomik toparlanmanın önemli bir bileşeni olarak bağlantının artan rolüyle güçlenerek önümüzdeki yıllarda da devam etmesi bekleniyor.

Kuzey Doğu Asya'nın 2026 yılına kadar tahmini 1,4 milyar 5G abone sayısı en büyük paya sahip olması bekleniyor. Kuzey Amerika'nın yüzde 84 ve Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi bölgesinin yüzde 73 5G abonelik oranıyla en yüksek 5G abonelik penetrasyonunu oluşturmaları bekleniyor.

Ericsson'ın Şebekelerden Sorumlu Başkan Yardımcısı Fredrik Jejdling konuyla ilgili olarak şunları söyledi: "Ericsson Mobilite Raporu'nun 20'nci sürümü; Çin, ABD ve Güney Kore gibi öncü pazarlardaki yayılım ve kapsama genişlemesiyle önemli bir kilometre taşına ulaşarak 5G'nin bir sonraki aşamasına geçtiğimizi gösteriyor. Artık ileri düzey 5G kullanım örneklerini gerçeğe dönüştürme ve vaatleri yerine getirme zamanı. İşletmeler ve toplumlar, 5G ile desteklenen dijital dönüşümün kritik bir rol oynadığı pandemi sonrası bir dünyaya da hazırlanıyor."

Akıllı telefonlar ve videolar mobil veri trafiğini artırıyor

Veri trafiği her yıl büyümeye devam ediyor. Bir exabayt (EB), 1.000.000.000 (1 milyar) gigabayttan (GB) oluşuyor. Küresel mobil veri trafiği (sabit kablosuz erişim (FWA) tarafından oluşturulan trafik hariç) 2020'nin sonunda aylık 49 EB'yi aştı ve yaklaşık beş kat büyüyerek 2026'da aylık 237 EB'ye ulaşması bekleniyor. Şu anda bu trafiğin yüzde 95'ini taşıyan akıllı telefonlar da her zamankinden daha fazla veri tüketiyor. Dünya genelinde akıllı telefon başına ortalama kullanım artık aylık 10 GB'yi aşıyor ve 2026'nın sonunda aylık 35 GB'ye ulaşacağı tahmin ediliyor.

5G İletişim Servis Sağlayıcıları, Sabit Kablosuz Erişimin yayılmasında ön saflarda yer alıyor

COVID-19, dijital dönüşümü hızlandırıyor ve güvenilir, yüksek hızlı mobil geniş bant

bağlantısının önemini ve ihtiyacını da artırıyor. Son rapora göre, 5G hizmeti vermeye başlayan on iletişim servis sağlayıcısından (CSP) neredeyse dokuzu, fiber penetrasyonunun yüksek olduğu pazarlarda bile sabit kablosuz erişim (FWA) hizmeti (4G ve/veya 5G) sunuyor. Bu, raporda 2026 yılında 7 kat büyüyerek 64 EB'ye ulaşacağı tahmin edilen sabit kablosuz erişim trafiğinin karşılanması için büyük önem taşıyor.

Kitlesel IoT alanında büyük yükseliş

Kitlesel IoT (Nesnelerin İnterneti) teknolojileri (NB-IoT ve Cat-M bağlantılarının 2021'de neredeyse yüzde 80 artarak yaklaşık 330 milyon) bağlantıya ulaşacağı tahmin ediliyor. 2026 yılında bu teknolojilerin tüm hücresel IoT bağlantılarının yüzde 46'sını oluşturacağı tahmin ediliyor.

Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi Bölgesine Yakından Bakış

Rapor, devlet destekli dijital girişimlerin hem teknolojik inovasyonları hem de 5G alımlarını hızlandırdığı Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi pazarlarından alınan istatistikleri içeriyor. Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi bölgesi pazarları, 2019 yılında ticari 5G hizmetlerini başlatan dünyadaki ilk pazarlar arasında yer aldı. 2026 yılına kadar dünya genelinde en yüksek ikinci 5G pazar penetrasyonunu oluşturmaları ve toplam 5G abone sayısının 62 milyona ulaşması bekleniyor.

Ericsson Mobilite Raporu aşağıdaki dört öne çıkan makaleyi içermektedir:

- T-Mobile çok bantlı bir strateji izliyor
- İşletmeler 5G'yi Kablosuz WAN temeli üzerine kuruyor
- Yapay Zekâ: Karmaşık 5G dünyasında müşteri deneyimini geliştirme
- 5G iç mekân kaplamasını planlama: Temel kurallardan istatistiklere ve yapay zekâyâ

Pandemi Bitse de Esnek Çalışma Kalıyor

Esnek çalışma modeli artık her işveren ile çalışanın hayatında önemli bir konuma geçti. TÜBİTAK'ın desteğiyle İstanbul Bilgi Üniversitesi tarafından yürütülen "Esnek Çalışma Yönetim Sistemi Geliştirme Projesi" kapsamında yapılan araştırma sonuçlarında, yeni normalleşme dönemiyle çalışma şekillerinin değişkenlik gösterdiği vurgulandı. Araştırmada özellikle uzaktan çalışma, başka şehir ve ülkeden çalışma ile butik ofislerin gündeme alınacağı belirtildi.

Yeni normalleşme dönemiyle çalışma hayatı da değişmeye başladı. Her yaştan çalışanın sosyalleşme alanı olarak gördüğü çalışma yerleri, pandeminin etkisiyle değişime girdi. Salgın döneminde oldukça popüler olan esnek çalışma modeli sosyalleşmenin de çok büyük bir ihtiyaç olduğunu ortaya çıkardı. Bu süreçte iş toplantıları dışında da sosyal amaçlı çevrim

içi aktivitelerin sayısı artırıldı. Özellikle üst yönetim ve çalışanın bağlı olduğu yöneticiler etkili iletişim yoluyla belirsizlik hissini azalttı. Esnek çalışma uygulamaları; çalışanların fiziksel sağlığı ve psikolojik iyi oluşu, çalışan bağlılığı, çalışan ve organizasyon verimliliği, iş sürekliliği, işveren markası ve itibarı gibi hem işveren hem de çalışan açısından olumlu katkıları sundu.

Mülakatlar 27 kurumdan yöneticiyle yapıldı

İstanbul Bilgi Üniversitesi Örgütsel Psikoloji Yüksek Lisans Program Direktörü Doç. Dr. İdil Işık tarafından yürütülen "Esnek Çalışma Yönetim Sistemi Geliştirme Projesi" kapsamında yapılan araştırmada, Karşılaştırmalı İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkez Müdürü Prof. Dr. Kübra Doğan Yenisey ve İşletme Fakültesi Öğr.

Üyesi Doç. Dr. Deniz Kantur ise araştırmacı olarak görev aldı. TÜBİTAK'ın destek verdiği projede zaman ve/veya mekân esnekliğiyle çalışma yönetim standartlarını geliştirerek, Türkiye iş yaşamına bir uygulama modeli ve rehberi sunmak hedeflendi.

Projenin tüm fazlarında toplam 81 özel sektör ve kamu kurumu ile sektörel sivil toplum örgütü katılımcı oldu. Projenin nitel fazında 27 kurumdan 53 üst düzey yönetici ile derinlemesine, yarı yapılandırılmış, çevrim içi (online) mülakatlar gerçekleştirildi. Mülakatlara toplam 26 insan kaynakları yöneticisi ve 27 operasyondan sorumlu yönetici katıldı. Akaryakıt, gaz, üretim, enerji, metal, ilaç, kimya, kozmetik, havacılık, seyahat, turizm, teknoloji, telekomünikasyon, moda, hazır giyim, banka, sigorta, finans sektörlerinden katılımcılar ile yapılan mülakatlar en az 27,53 dakika, en fazla 58,34 dakika, ortalama 41,34 dakika sürdü. Araştırmada evden çalışma, uzaktan çalışma, merkezi ofisten başka bir yerde çalışma, başka şehirden ve ülkeden çalışma gibi esnek çalışma modelleri ön plana çıktı.

Butik ofisler geliyor

Araştırmada pandemi öncesine göre işyerinden çalışanların oranı yüzde 39,6 düştü. Mekân esnekliğiyle çalışanların oranı yüzde 35,6 arttı. Dönüşümlü çalışma nispeten daha az tercih edilen bir uygulama olarak gözlemlendi. Metal sektöründeki bir işletmenin yöneticisi, şık ve yüksek maliyetli bina yatırımlarından vaz geçileceğini, ge daha saha odaklı ve butik ofislerin gündeme geleceğini söylüyor. Şehir sınırlarının kalkmasının ötesine geçen bir uygulama da başka ülkeden çalışma. Moda sektöründen bir yönetici başka ülkeden çalışma esnekliği hakkında olumlu tutumunu şöyle ifade ediyor: "Mesela şu anda benim İngiltere'deki dokuz tasarımcımın dokuzu da evden çalışıyor. Buraya getirmeme gerek yok; kreatif bir dünya, evden de yapabiliyor."

Modelleme acilen başlatılmalı

Yöneticiler ve çalışanlar arasındaki karşılıklı güven, esnek çalışmadaki ana belirleyiciler

arasında altı çizilen bir değer. Güveninin pekiştiricileri arasında ise yöneticilerin çalışanlarına yönelik destekleyici yaklaşımı ve üst yönetimin esnek çalışmaya yönelik olumlu tutumu ile özellikle kriz koşullarında sürece olan hakimiyeti yer alıyor. Araştırmanın ne amaç ile hazırlandığı hakkında bilgi veren Doç. Dr. İdil Işık, "Esnek çalışma süreçleri için özelleştirilecek bir modelleme acilen başlatılmalı. Projemizde bu rapor ile şu ana kadar aktardığımız bulgulardan hareketle, esnek çalışma sürecini bir yönetim sistemiyle ele alırken dikkat edilmesi gereken pek çok husus hakkında ip uçları elde ettik. Bulguları, iş/örgüt psikolojisi, yönetim ve organizasyon ve iş hukuku alanlarını kapsayarak disiplinler arası bir şekilde harmanlayarak, esnek çalışma için bir yönetim sistemi standardının esaslarını tanımlayabildik. Modellemenin kapsamı çok iyi tarif edilmeli. Dahil edilen faaliyetler ve hizmet edeceği hedef kitleler (kişi, kurum, sektör vb.) net olmalı. Sınırları çok iyi çizilmeli. Standardın kapsamı dışında kalan konular ve hedef kitleler de net olmalı. İçerik, kurallar ve koşullar, bu dokümanın yasal mevzuatın üzerine çıkamayacağı dikkate alınarak belirlenmeli" dedi.

Pandemi Sonrasında Verimlilik ve Büyüme

McKinsey & Company, “COVID-19 Krizinden Sonra Verimlilik ve Büyüme Geri Dönecek mi?” başlıklı raporunu yayınladı. Raporda, 2024 yılına kadar verimlilikte yıllık yüzde 1’lik artış potansiyeli öngörülüyor. Yapılan hesaplamalar, verimlilikte öngörülen bu artışın; ABD GSYH’da da kişi başı yıllık 3 bin 500 dolarlık bir yükselme yaratacağını ortaya koyuyor.

McKinsey’nin işletme ve ekonomi araştırma kolu olan McKinsey Global Enstitüsü (McKinsey Global Institute - MGI) hazırladığı raporda, 2024 yılına kadar olan dönemde, verimlilikte yıllık yüzde 1’lik artış potansiyeli öngörürken, günümüze ait verileri ve verimlilik konusunda yaptığı 30 yıllık çalışmaların sonuçlarını dikkate alıyor. Bu oranın umut verici olduğunu belirten McKinsey uzmanları, söz konusu potansiyelin, küresel finansal krizden sonra görülen verimlilik artışından

iki kat daha fazlası anlamına geldiğinin altını çiziyor. Yapılan hesaplamalar, verimlilikte öngörülen bu artışın; İspanya GSYH’da kişi başı yıllık bin 500 dolar, ABD GSYH’da da kişi başı yıllık 3 bin 500 dolarlık bir yükselme yaratacağını ortaya koyuyor. Uzmanlar bu durumu, pandeminin yarattığı tahribatın ardından orta vadeli büyüme için olumlu bir tablo olarak değerlendiriyor.

Sağlık hizmetlerindeki verimlilik artışı beklentisi yüzde 2

Dijital dönüşüm ve otomasyonun, pandemi döneminde şirketlerin verimlilik artışını daha da hızlandırdığını vurgulayan McKinsey & Company Türkiye Ülke Direktörü Can Kendi, “Çevik organizasyon yapısına geçiş ve yeni iş modellerinin uygulanması da bu konuda öne çıkan fırsat alanları arasında yer alıyor. Ancak, verimlilik artışındaki bu potansiyelin

sağlanabilmesi için, şirketler nezdindeki bu eylemlerin daha yaygın ve talebin daha sağlam olması gerekiyor. Bu şartlar söz konusu olduğunda, sektörler bazında en büyük verimlilik artışının yüzde 2’lik oranla, sağlık hizmetlerinde yaşanmasını bekliyoruz. Bu artışın arkasında, uzaktan sağlık uygulamalarının yaygınlaştırılması yer alıyor. Dijital ve sanayileşmiş yöntemlerin daha hızlı benimsenmesiyle inşaat alanında da benzer bir potansiyel var. Bunların yanı sıra dijital araçlara, hizmetlere artan talep nedeniyle, bilgi teknolojileri sektörünün ve özellikle büyüyen e-ticaret sayesinde yıldızı parlayan perakende sektörünün de 2024’e kadar yüksek verimlilik potansiyelini koruyacağını öngörüyoruz” dedi.

Dijitalleşmeyi hızlandıran lider şirketlerle diğerleri arasındaki makas açılıyor

McKinsey uzmanları, verimlilik artışındaki potansiyelin yanı sıra pandeminin ekonomik zorluklarının ve şirketlerin tepkilerinin, uzun vadede devam edecek şiddetli talep düşüşlerine neden olabileceğine de raporda yer veriyor. Bugüne kadar şirketlerin yüzde 60’ının faaliyetlerinde, üretimlerindeki artıştan ziyade verimliliğe öncelik verdiğini gösteren rapor; dijitalleşmeyi ve otomasyonu hızlandıran lider şirketlerle, diğerleri arasındaki uçurumun daha da genişlediğini ortaya koyuyor. Bunun yanı sıra uzun vadede istihdam ve gelir üzerindeki baskıların; tüketimi ve yatırımı engellemesi riski bulunuyor. Yatırım yapamayan ve büyümekte zorlanan şirketlerin sayısı çok olursa, verimlilik artışı düşük kalabilir. Genel olarak, önlem alınmazsa, 2024’te; potansiyel arz ile temel talep arasında, yüzde 6’lık bir boşluk oluşabilir ve bunun mali değeri yaklaşık 2 trilyon doları bulabilir.

McKinsey & Company raporda; şirketlerin ve karar mercisindeki yetkililerin ele almaları gereken üç temel soruna dikkat çekiyor. Verimliliği potansiyel olarak artıracabilecek yeniliklerin ve diğer ilerlemelerin sürdürülmesi ve yaygınlaştırılması bunların başında geliyor. İkinci olarak ise verimlilik artışında liderlik edebilecek şirketlerin örnek uygulamaları hayata

geçirerek; istihdamı, ortalama ücretleri ve talebi de desteklemesi gerekiyor. McKinsey uzmanlarının önceliklendirilmesini tavsiye ettiği üçüncü konunun da yatırımları hem artırmak hem de doğru yerlere yönlendirmek olduğu vurgulanıyor.

Ulusal verimliliğe yön veren 8 sektör mercek altına alındı

COVID-19 salgınının ekonomik etkileri, II. Dünya Savaşı’ndan bu yana hem arzı hem de talebi etkileyen en derin krizlerden biri olarak tarihe geçti. MGI, arz ve talep senaryolarını; ülkeler ölçeğinde ve sektörler bazında araştırarak 2024’e kadar verimlilik artışı için potansiyel yolları ortaya koydu. Raporun hazırlanması sürecinde; ABD’deki 5 bin 500 şirket, Avrupa’nın altı büyük ekonomisi; Fransa, Almanya, İtalya, İspanya, İsveç ve İngiltere incelendi. Ulusal verimlilik oranlarında belirleyici rol oynayan 8 sektör; perakende, bilgi teknolojileri, sağlık, bankacılık, ilaç, otomotiv, inşaat ve son olarak da seyahat, ulaşım, lojistik grubu mercek altına alındı. Ayrıca küresel ölçekte yapılmış yeni bir yönetici anketi sonuçlarından yararlanıldı.

Şehirler Akıllanmak Zorunda

EY (Ernst&Young) Türkiye, Türkiye Belediyeler Birliği ve WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) tarafından hazırlanan “Değer Yaratmak için Akıllı Şehirler” raporu yayımlandı. Akıllı şehirlerin yarattığı değerlerin örneklerle aktarıldığı raporda büyüyen kentlerin çevre ve yaşam kalitesi üzerinde yarattığı baskılara dikkat çekilerek yenilikçi teknolojilerle akıllı şehir dönüşümünü gerçekleştirmenin gerekliliği vurgulandı.

WWF-Türkiye, Türkiye Belediyeler Birliği ve EY Türkiye tarafından hazırlanan “Değer Yaratmak için Akıllı Şehirler” raporu düzenlenen çevrimiçi basın toplantısı ile tanıtıldı. Raporda; hızlı şehirleşme, göç, nüfus artışı, güvenlik ve verimsiz kaynak kullanımı gibi zorluklarla karşı karşıya olan şehirlerde, yeni teknolojilerin yardımıyla sağlanacak akıllı şehir dönüşümünün sorunların çözümünde önemli bir rol oynayacağı ve değer yaratacağı ifade edildi. Türkiye ve dünyadan belediyelerin bu alandaki iyi

uygulamalarından örneklerle yer verilen raporda geleceğin akıllı şehirleri için yol haritası sunuldu.

Fatma Şahin: ‘Gelecek için akıllı şehir dönüşümü şart’

Raporla ilgili bir açıklama yapan Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin şunları söyledi:

“Veri yüzyılı olarak adlandırdığımız bu yüzyılda şehirlerin bugünü ve geleceği ancak şehirlerin akıllı hale dönüştürülmesi ve teknolojiyle bütünleşmesiyle sağlanabilir. 90’lı yıllarda hayatımıza giren ‘akıllı şehir’ kavramı, teknolojiyi vatandaş odaklı olarak şehrin sorununun çözümünde kullanabilme olarak ifade ediliyor. Akıllı şehir uygulamaları, temel gayesi vatandaşın yaşamına dokunmak olan biz yerel yöneticiler için artık vazgeçilmez bir çözüm aracı. Akıllı şehir konusundaki stratejilerin,

kavramların ve ihtiyaçların netleştirilmesi ve henüz başlangıç aşamasında olan çalışmaların doğru yönlendirilmesine yönelik hazırlanan bu eserin ilgilileri için faydalı bir kaynak olmasını ümit ediyor; çalışmada emeği geçen tüm arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunuyorum.”

Uğur Bayar: ‘İklim krizi en büyük ekonomik risklerden biri’

WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) Yönetim Kurulu Başkanı Uğur Bayar ise şöyle konuştu: “Günümüzde teknoloji ve inovasyon, şehirlerde ekonomik etkinliğin artırılması ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerin azaltılmasında çok önemli rol oynuyor. Dünyanın gündemine iyice oturan “yeşil iyileşmenin” ana eksenini de doğa dostu teknolojiler ve bu dönüşümün ekonomik olarak da kârlı olacağı. Önümüzdeki dönemin ekonomik risklerinin en ciddi olanı, hiç şüphesiz iklim krizi. Doğamız ve kaynaklarımız üzerindeki baskıyı akıllı yatırımlar ve teknoloji ile azaltmamız şart. Bu dönüm noktasında, kentlerimizin faaliyetlerinin çok önemli bir rol oynayacağı çok net görülüyor. Şehirlerimizin ve belediyelerimizin bu yolculukta en değerli müttefiklerimiz olacağına yürekten inanıyorum. WWF-Türkiye olarak geleceğin şehirlerinin doğal kaynak kullanımındaki verimliliğine ışık tutan bu kıymetli derleme raporun ortağı olmaktan mutluluk duyuyoruz.”

Metin Canoğulları: ‘Dönüşümde dijital araçlar etkin kullanılmalı’

EY Türkiye Ülke Başkanı Metin Canoğulları da “Dijitalleşmenin, şehirlerimizin yaşam kalitemizi, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirliği ve toplumsal yapının güvenliğini sağlayacak yeni perspektiflere ve uzun vadeli değer yaratmaya odaklanmasında önemli bir role sahip olacağı bir gerçek. Şehirlerimizin; dijital araçların en etkin olarak kullanıldığı “Geleceğin akıllı şehirlerine” evrilmesi ve barındırdığı tüm varlıkların yaşamına katkı sağlayacak ve kalkınmayı destekleyecek, yenilikçi, sürdürülebilir ve kapsayıcı uygulamaları bir an önce devreye alması gerekiyor. Bu çalışmamızda

TBB ve WWF-Türkiye iş birliğiyle, özellikle şehirlerimizin akıllı şehirlere dönüşümüne öncülük edecek yerel yönetimlerimize dünya-daki ve Türkiye’deki iyi uygulamalar, evrensel yöntemler ve yaklaşımlar ışığında bir kılavuz ortaya çıkarmak ve yenilikçilik ve sürdürülebilirlik odağında bir akıllı şehre dönüşümün yaklaşımlarını paylaşmayı amaçladık” dedi.

Hızlı kentleşme dönüşümü zorluyor

Raporda Birleşmiş Milletler’in tahminlerine göre, 2050 yılında dünya nüfusunun 2 milyar artarak 9,7 milyar kişiye ulaşmasının beklendiği aktarılıyor. Yine 2050 yılında, dünya nüfusunun %70’i, OECD ülkeleri nüfusunun ise %86’sı şehirlerde yaşayacak.

Şu anda 10 ile 24 yaş arasında olan Z kuşağının üyeleri, 1,8 milyar üyesiyle dünya nüfusunun yaklaşık dörtte birini oluşturuyor. Dünyanın öncü ekonomilerinin nüfusları yaşlanırken gelişen ekonomilere sahip ülkeler ise büyüyen bir genç nüfusa sahip. Ülkeden ülkeye, şehirden şehre değişen demografik tablo, kimi şehirlerde Z kuşağının, kimi şehirlerde ise yaşlıların ihtiyaçlarına çözüm aramak için dönüşümü kaçınılmaz kılıyor.

Dönüşümü gerekli kılan bir başka gelişme ise şehirleşmenin hızı. Plansız yapılaşma verimli arazilerin tahribatına yol açarak tarımsal üretkenliğin yanı sıra toprağın karbondioksit tutma kapasitesini de düşürüyor. Taşıt kullanımı ve sanayi üretimiyle ortaya çıkan hava kirliliği insan sağlığını ve yaşam kalitesini olumsuz etkiliyor. Betonlaşma ve yapılaşma nedeniyle bozulan su döngüsü ve yaşanan su kıtlığı endüstriyi, tarımı ve milyarlarca insanın temiz suya erişimini tehdit ediyor.

Şehirlerdeki yaşam kalitesinin artırılması için şehir yönetimlerinin yenilikçi ve gelecek odaklı bakış açısıyla hareket etmeleri gerekiyor. Vatandaş ve paydaş katılımının en üst düzeyde tutulduğu, iyi bir fiziksel altyapısı olan, esnek, dirençli, fiziksel ve dijital bütünleşmesini sağlamış şehirler ‘akıllı şehir’ olarak adlandırılıyor.

Akıllı şehir yaklaşımı Türkiye’de yaygınlaşıyor

İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa dünyanın en hızlı büyüyen 10 metropol şehri arasında yer alıyor. Hızlı büyümeyle temel güçler olarak adlandırılan teknolojik, küresel, demografik ve çevresel etkilerin getirdiği dalgalar, 2010’lu yıllarda akıllı şehirlerin Türkiye’deki yaygınlığını artırmaya başladı. Türkiye’de akıllı şehir alanında yürütülen çalışmalarda büyükşehirler öne çıkıyor. Giderek yaygınlaşan uygulamalarla yerel yönetimler teknolojiye yararlanarak vatandaş odaklı hizmetlerin sunulması ve sosyal kapsayıcılığın sağlanması için çalışmalar yapıyor. Türkiye Belediyeler Birliği belediyelerin katılımını daha da artırmak için Akıllı Şehirler Yarışması düzenliyor.

Akıllı şehir dönüşümünün boyutları

“Değer Yaratmak için Akıllı Şehirler” raporuna göre; insan odaklı akıllı şehir dönüşümünde sosyal kapsayıcılığın sağlanması, yetkinliklerin artırılması ve yaratıcılığın desteklenmesi amaçlanıyor. Bu kapsamda dijital ve veri odaklı eğitim akademileri, engelli vatandaşlar için iş ya da sosyal imkânlar sunan merkezler, genç işsizler için iş imkânı yaratan projeler ve yaşlıların ihtiyaçlarına yanıt veren projeler gibi uygulamalar öne çıkıyor.

‘Akıllı çevre’ kavramı altında kaynakların en verimli şekilde kullanımı ile sürdürülebilir ve yaşanabilir bir çevre oluşturma hedefi yatıyor. Akıllı çevre fonksiyonel alanı kapsamında akıllı çöp toplama sistemleri, enerji ve su tasarruflu tarım uygulamaları, akıllı aydınlatma sistemleri, yenilenebilir enerji üretimi ve akıllı geri dönüşüm modelleri gibi iyi uygulama örnekleri görülüyor.

Ekonomik kalkınmanın sürdürülebilir ve çevre dostu olarak sağlanması için bilgi ve iletişim destekli yenilikçi yaklaşımların benimsenmesi gerekiyor. Akıllı ekonomi başlığı altında yeni ürün, hizmet ve ticaret

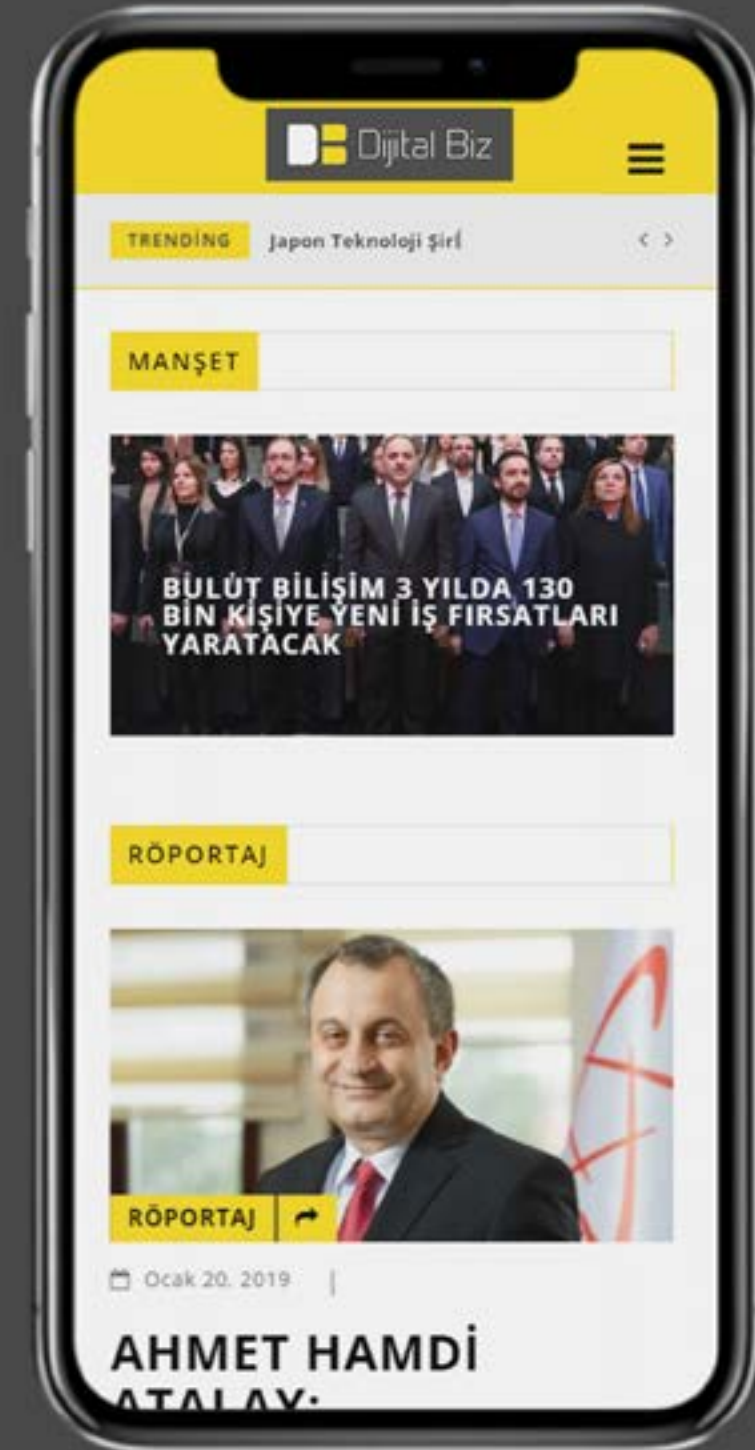
modellerinin oluşturulmasına ek olarak kamu, özel sektör ve akademi ortaklığı başta olmak üzere akıllı kümelenmeler ele alınıyor.

Ayrıca yaşanabilir akıllı şehirlerin tasarlanması için mekân yönetimi, sağlık, güvenlik ve turizm gibi başlıklar altındaki ihtiyaçların karşılanması gerekiyor. Akıllı yaşam başlığı altında odaklanılan ana konular arasında acil durum ve afet yönetiminin sağlanması, güvenli bir yaşamın sürdürülmesi, kültürel mekânların potansiyelinin keşfedilmesi ve korunması, şehir turizminin canlandırılması ve şehrin markalaşması ile kentsel dönüşümün kapsayıcı bir şekilde gerçekleştirilmesi yer alıyor.

Şehrin yaşanabilirliğini ve ekonomisini de yakından etkileyen akıllı hareketlilik başlığı ise insanı odağına alarak sürdürülebilir, erişilebilir ve entegre bir ulaşımı hedefliyor. Ulaşım hizmetleri, erişilebilirlik, akıllı ulaşım sistemleri ve bağlanabilirlik bu alan altında ele alınıyor.

Bilişim, Ekonomi ve İş Dünyasından Güncel Haberler 7/24 Cebinizde

www.dijitalbiz.com

Ben, Hayatım, Cüzdanım

KPMG'nin büyük küresel tüketici araştırması 'Ben, Hayatım, Cüzdanım', Covid-19'un toplumların sosyal ve kültürel yapısını nasıl etkilediğini gösteriyor. Bu yılki araştırmadan çıkan en çarpıcı sonuçlardan biri, toplumda şu anda bir arada yaşayan beş kuşağın bazı konularda eşitlenmesi. Çevre, iklim, ekonomi, sosyal adalet, teknolojiye uyum gibi değerler Covid-19 sonrası tüm kuşakların hayatının merkezi oldu. 'Yaşlı' diye tanımlanan 75 yaş ve üstü, toplumun en genç kesimi olan Y ve Z kuşağı ile pek çok ortak noktayı paylaşıyor. 'Yaşlılığı' tanımlayan kriterler, Covid-19'dan sonra çok gerilerde kaldı.

KPMG'nin 16 ülkede 18 binden fazla katılımcısıyla gerçekleştirdiği 'Ben, Hayatım, Cüzdanım' araştırması, Covid-19'un nesillere etkisini inceliyor. Araştırmaya göre şu anda toplumda bir arada yaşayan 'sessiz kuşak', 'baby boomer'lar', 'X kuşağı', 'Y kuşağı' ve 'Z kuşağı' hiç olmadığı kadar ortak nokta paylaşıyor. Nesillerin tümü dijitalleşme ve iklim konusunda yüksek farkındalığa sahip ve hepsi gelecekle ilgili benzer endişeler içinde. Bu sonuç, 'yaşlılık' kavramının yeniden tanımlanması ihtiyacına sebep oluyor. KPMG Türkiye Tüketici Ürünleri ve Perakende Sektör Lideri Gökhan Kaçmaz araştırmadan çıkan sonucu, "Önceki yıllarda kuşaklar arasında belirgin tutum ve davranış farklılıkları vardı. Kuşakların temel değerlerinin değişmesi için yıllar geçmesi gerekiyordu.

Covid-19 tüm toplumlarda ekonomik, çevresel, sosyal ve teknolojik değerlerin paylaşımını hızlandırdı. Nesiller artık hiç olmadığı kadar fazla ortak noktaya sahip. Toplumlarda 'yaşlı' diye tanımlanan kesim artık daha genç davranıyor" diye değerlendirdi.

Araştırmadan, nesiller ve yeni davranış biçimleriyle ilgili bazı başlıklar şöyle:

Sessiz kuşak (75 yaş ve üstü):

- Bu nesil için Covid-19 öncesi uygulanan kurallar artık geçerli değil. Yaşlı olmanın ne anlama geldiğiyle ilgili klişe değişti.
- Covid-19, dijitalleşmeyi hızlandırarak hem dijital yeterliliğin artmasına hem de yeni teknolojiye daha fazla ilgi duyulmasına yol açtı. Dijital kullanım, çevresel ve sosyal farkındalık artık Y kuşağı ve Z Kuşağı'nın korumasında değil.
- Covid-19 öncesi akıllı telefon kullanım oranı yüzde 61 olan 75 yaş üstü kişilerin yüzde 81'i artık akıllı telefon kullanıyor.
- Yüzde 67'si daha fazla online alışveriş yapıyor.
- Yüzde 44'ü yeni teknolojiyi ilk kez kullanıyor.
- Dijital ödeme yöntemlerine alıştılar. Covid-19 öncesi yüzde 68 olan nakit kullanım oranı şimdi yüzde 39'a düştü.
- Yaşayan en eski kuşakla ilgili en önemli değişiklik, ekonomik ve sosyal eşitsizlikle ilgili endişelerdeki hızlı artış oldu. 75 yaş üstü kişilerin dörtte üçü bu konuda endişeli. Yüzde 92'si etik bir perakendeciye veya topluma geri veren bir markaya daha fazla ödeme yapmaya hazır. Y kuşağında bu oran yüzde 91.

- Bu yaş grubunda yeniden evlilik, yeni iş ve çocuklar gibi daha genç yaşam davranışlarının görülme sıklığı yükseldi. Yaşlı insanlar artık 'yaşlı insanlar' gibi hareket etmiyor. X kuşağının yüzde 16'sı, 75 yaş üstü kişilerin yüzde 13'ü evliliği bir sonraki yaşam hedefi olarak görüyor. Yani hala ulaşmak istedikleri yaşam hedefleri var.

Baby Boomer kuşağı (54-74 yaş)

- Bu nesil, davranış ve tutum olarak çocuklarına her zamankinden daha çok benziyor.
- Nakit kullanımlarını azaltıyorlar, e-ticaretten daha fazla yararlanıyorlar.
- Online faaliyetlerinin risklerinin daha fazla farkındalar. Siber suçlar, verilerinin paylaşımı konusunda endişeliler, reklamlara güvensizler.
- Giderek 'endişelenen nesil' haline geliyorlar. Daha genç nesillerle ekonomi, siyasi istikrar ve iklim değişikliği konusunda ortak kaygıları var. Finansal gelecekle, çocuklarının başarısı, dünyanın geleceği için endişeliler.
- Ekonomik gelişmeler konusunda daha genç nesiller gibi hassaslar ve gelecekteki mali durumlarıyla ilgili kaygılılar. Koruyucu bir tedbir olarak daha fazla tasarruf ediyorlar.
- Endişeleri gidermek için proaktif davranan şirketlere ve işverenlere yönelecekler. Çoğu, iklim değişikliği, ekonomik ve sosyal eşitsizlik, sürdürülebilirlik konusunda endişeli olan etik işletmelerin müşterisi olmak istiyor.
- Değerlerini paylaşan firmaları tercih etmeye çok daha hevesliler (yüzde 83) ve etik perakendecilere daha fazla ödemeye hazırlar (yüzde 84).

X kuşağı (37-53 yaş)

- Bu nesil halen çalışma hayatında, hem kendileri hem çocukları için çaballıyor ve aileleriyle ilgili sorumlulukları devam ediyor. Üçte biri, yaşlı bir akrabasının bakımıyla ilgileniyor. Yüzde 75'i çocuklarının başarısı ve dünyanın geleceği için endişeli.
- Dünyanın politik, çevresel ve sosyal olarak daha güvenli ve daha iyi bir yer olmasını istiyorlar.
- Ekonomik olarak, bu grup baskı altında ve finansal güvenlik arıyor.
- Bu nesil, hızla değişen bir çalışma ortamı deneyimledi. Pandemi nedeniyle evden çalışmak zorunda kaldılar, evde nasıl eğitim alacaklarını öğrendiler ve hem iş hem de eğlence için online dünyaya girdiler. Bu kuşağın dizüstü bilgisayar, e-ticaret ve nakit olmayan ödeme sistemlerinin kullanımında önemli bir artış var.

Milenyum-Y kuşağı (17-36 yaş)

- Teknolojinin çok hızlı gelişmesi ve pandemi etkisiyle tüm yaş gruplarında hızla benimsenmesi ekonomik, sosyal ve çevresel konulara ilgiyi artırınca, 'dijital yerliler' olan Y kuşağının bazı değerleri eskidi. Y kuşağı artık daha eski kuşaklarla pek çok ortak noktaya sahip. Mesela Y kuşağının yüzde 32'si, Baby Boomer kuşağının yüzde 15'i yaşlanan bir ebeveyne bakıyor. Y kuşağının yüzde 42'si ilk evlerini satın almak istiyor, ancak 75 yaşın üstündekilerin yüzde 15'i de öyle.
- Y kuşağı istekli bir nesil. Kendi evlerine, arabalarına, dijital cihazlarına sahip olmak istiyorlar. Uzun yaşamayı hedefliyorlar, kişisel başarı onlar için önemli.
- Y kuşağı, kendi iyiliği için teknolojiye en çok odaklanan nesil. Y kuşağının yüzde 64'ü daha ileri teknoloji, sanal ve artırılmış gerçeklik, mağaza içi dijital uygulamalar ve robotik kullanımları bekliyor.
- Finansal avantaj veya deneyim avantajı elde etmek için veri paylaşmaya daha istekliler.
- Etik, bu grup için çok önemli. Yüzde 91'i etik bir perakendeciye veya topluma geri veren bir markaya daha fazla ödemeye hazır.

Z kuşağı (7-16 Yaş)

- En karmaşık nesil. Eski endişelerin, yeni teknolojinin ve giderek daha fazla paylaşılan değerlerin bir karışımı.
- Çevreye, iklim değişikliğine ve sosyal eşitsizliğe odaklı değerleri Covid-19 sonrası tüm nesiller paylaşıyor. Ekonomi ve sosyal adaletle daha fazla ilgililer.
- Daima en gelişmiş teknoloji peşindeler. Sosyal medya hayatlarının en önemli parçası.
- Yüzde 92'si ekonomi için endişeli, yüzde 49'u gelecekteki istihdam olasılıkları ve makineleşmenin etkileri, yüzde 79'u ev sahibi olmak, yüzde 83'ü araba sahibi olmak ve yüzde 49'u da gelecekteki iş fırsatları için endişe duyuyor. Bu kuşağın yüzde 66'sı ise henüz doğmamış çocuklarının başarıları için endişeli.
- İklim değişikliği ve sosyal eşitsizlikle ilgili endişelerini artık eski nesiller de paylaşıyor. Yüzde 80'i inançları ve değerleri kendilerine benzeyen şirketleri seçiyor.
- Ses aktivasyonu ve robot web sohbeti gibi çok gelişmiş dijital erişim mekanizmaları bekliyorlar.

KVKK İçin Veri Keşfi Yazılımı

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda (KVKK) Mevcut Durum Nedir?

Kişisel Verileri Koruma Kurumu (<https://www.kvkk.gov.tr>) faaliyetlerine başlamış, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun (KVKK) ihlali nedeniyle idari para cezası ile karşı karşıya kalmak mümkün hale gelmiştir. 7 Nisan 2016 tarihinden önce işlenmiş olan kişisel verilerin KVKK'ya uyum için verilen süre 7 Nisan 2018 tarihi itibarıyla sona ermiştir.

6 Nisan 2021 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu'ndan paylaşılan bilgilere göre... Veri ihlali gerekçesiyle yapılan 8.728 başvurudan 7.025'inin sonuçlandırıldı. 457 veri ihlal bildirimi iletili, bu bildirimlerden 81 tanesi Kurum'un internet sayfasında ilan edildi. 521 hukuki

görüş talebi karşılandı. Bugüne kadar yaklaşık 41.000.000 TL idari yaptırım uygulandı.

KVKK'nın yorumlanması konusunda sıkıntılar ve ilgisiz çözümlere yönelme gibi durumlarla karşılaşmaktadır. Uyumlu hale gelmek ve cezalarla karşı karşıya kalmamak için hızlı aksiyon alınması önerilmektedir.

Bkz. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (<https://www.mevzuat.gov.tr/Metin1.Asp?MevzuatKod=1.5.6698&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=6698&Tur=1&Tertip=5&No=6698>)

Kişisel Verileri Korunması Kanunu'nun amacı nedir?

Kişisel verilerin işlenmesinde başta özel

hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

Kişisel Verileri Korunması Kanunu'nun kapsamı nedir?

Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.

Aykırlıkta Yaptırımlar Nelerdir?

- Veri Güvenliği Yükümlülüğün İhlali: 1.966.860 TL'ye kadar para cezası
- Kurul tarafından Verilen Kararların Yerine Getirilmemesi: 1.966.860 TL'ye kadar para cezası
- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu (TCK) madde 136'dan 2-4 yıl arası, TCK madde 138'den 1-2 yıl arası, KVKK madde 17'den (TCK madde 138'den) 1-2 yıl arası hapis cezası. Kamu görevlisi olunca ceza yarı oranda artırılabilir.

Veri Sorumlusunun Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükleri

Kanunun veri güvenliğine ilişkin 12. maddesine göre veri sorumlusu;

- Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,
- Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,
- Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak ile yükümlüdür.

Veri sorumlusu bu yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır. Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri belirlemek amacıyla düzenleyici işlem yapmak ise Kurulun yetki ve görevleri arasında yer

almaktadır. Bununla birlikte, Kurul tarafından belirlenecek asgari kriterler esas alınmak üzere sektör bazında işlenen kişisel verilerin niteliğine göre ilave tedbirlerin alınması da söz konusu olabilecektir.

Bkz. <https://kvkk.gov.tr/Icerik/2040/Veri-Guvenligine-Iliskin-Yukumlulukler>

Veri Sorumlusunun İlgili Kişiler Tarafından Yapılan Başvuruların Cevaplanması Yükümlülüğü

Veri sorumluları, ilgili kişiler tarafından yazılı olarak veya Kurulun belirleyeceği diğer yöntemlerle kendisine iletilen Kanunun uygulanmasıyla ilgili talepleri, niteliklerine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırmalıdır. Ancak, işlemin ayrıca bir maliyet gerektirmesi hâlinde, veri sorumlusu, Kurulca belirlenen tarifiedeki ücretleri başvuruda bulunan ilgili kişiden isteyebilir.

Kurulca belirlenen tarifeye Veri Sorumlularına Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğde yer verilmiştir.

Veri sorumlusu, talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder ise bu cevabını ilgili kişiye yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirir. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi hâlinde veri sorumlusu tarafından bu talebin gereği yerine getirilir. Başvurunun veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde ise alınan ücret ilgiliye iade edilir.

Başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hâllerinde; ilgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her hâlde başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kurula şikâyetle bulunabilir.

Bkz. <https://kvkk.gov.tr/Icerik/2046/Ilgili-Kisiler-Tarafindan-Yapilan-Basvurularin-Cevaplanmasi-Yukumluluğu>

Veri Sorumlusunun Kurul Kararlarının Yerine Getirilmesi Yükümlülüğü

Kurul, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen görev alanına giren konularda yapacağı inceleme sonucunda bir ihlalin varlığını tespit ederse, hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek, kararı ilgililere tebliğ eder. Veri sorumlusu, bu kararı, tebliğ tarihinden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirmek zorundadır.

Bkz. <https://kvkk.gov.tr/Icerik/2047/Kurul-Kararlarinin-Yerine-Getirilmesi-Yukumluluqu>

Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi

Kişisel verilerin hukuka uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde bu veriler, resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

İşlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalktığı hallerde kişisel verileri silmek, yok etmek veya anonim hale getirmek veri sorumlusunun yükümlülüklerindendir. Bunun için ilgili kişinin başvurusu şart değildir. Bununla birlikte, veri sorumlusunun ihmali durumunda ilgili kişinin kişisel verilerinin yok edilmesini veya silinmesini talep etme hakkı bulunmaktadır.

Öte yandan, Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi ve Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik çerçevesinde kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlamış olan veri sorumlusu, kişisel verileri silme, yok etme veya anonim hale getirme yükümlülüğünün ortaya çıktığı tarihi takip eden ilk periyodik imha işleminde, kişisel verileri siler, yok eder veya anonim hale getirir.

Bkz. <https://kvkk.gov.tr/Icerik/2038/Kisisel-Verilerin-Silinmesi,-Yok-Edilmesi-veya-Anonim-Hale-Getirilmesi>

Kişisel verilerin silinmesi, kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir. Veri sorumlusu, silinen kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için erişilemez ve tekrar kullanılamaz olması için gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kişisel verilerin yok edilmesi, kişisel verilerin hiç kimse tarafından hiçbir şekilde erişilemez, geri getirilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir. Veri sorumlusu, kişisel verilerin yok edilmesiyle ilgili gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kişisel verilerin anonim hale getirilmesi, kişisel verilerin başka verilerle eşleştirilse dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesidir. Kişisel verilerin anonim hale getirilmiş olması için; kişisel verilerin, veri sorumlusu, alıcı veya alıcı grupları tarafından geri döndürme ve verilerin başka verilerle eşleştirilmesi gibi kayıt ortamı ve ilgili faaliyet alanı açısından uygun tekniklerin kullanılması yoluyla dahi kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemez hale getirilmesi gerekir. Veri sorumlusu, kişisel verilerin anonim hale getirilmesiyle ilgili gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Bkz. <https://kvkk.gov.tr/Icerik/2038/Kisisel-Verilerin-Silinmesi,-Yok-Edilmesi-veya-Anonim-Hale-Getirilmesi>

Patriot KVKK Veri Keşfi ve Sınıflandırma Yazılımı Hakkında

Patriot KVKK Veri Keşfi ve Sınıflandırma Yazılımı (<https://www.patriotkvkk.com>) lisansını satın alma, kiralama, tek seferlik kullanım ya da bütçenize uygun özel finans modelleri ile elde edebilir ve 1 günde canlı kullanıma geçebilirsiniz! Kişisel Veri İşleme Envanteri oluşturma ve güncel tutma çalışması için tüm sistemlerinizde otomatik olarak kişisel verileri tarayıp bulabilirsiniz.

Patriot KVKK Veri Keşfi ve Sınıflandırma Yazılımından ayrıca yukarıda detayları paylaşılan aşağıda belirtilen yükümlülükler için de yararlanabilirsiniz:

- Veri Sorumlusunun Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükleri
- Veri Sorumlusunun İlgili Kişiler Tarafından Yapılan Başvuruların Cevaplanması Yükümlülüğü
- Veri Sorumlusunun Kurul Kararlarının Yerine Getirilmesi Yükümlülüğü
- Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi

Yazılım Ne Yapar?

Patriot KVKK Veri Keşfi ve Sınıflandırma Yazılımı, işletim sisteminden bağımsız olarak aşağıdaki kişisel verileri Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na (KVKK) uygun olarak sunucularda, veri tabanlarında ve kullanıcı bilgisayarlarında tarayıp bulur:

- T.C. kimlik numarası,

- Ad ve soyad,
- Cep telefonu numarası,
- Kredi kartı bilgileri,
- Banka hesap bilgileri,
- Vs.

Patriot KVKK Veri Keşfi ve Sınıflandırma Yazılımı; dosyaların içerisinde, taranmış dokümanlarda, yazılımlarda, veri tabanlarında ve bunları kullanan uygulamalarda bulunduğu kişisel verileri raporlar, tercihlerine göre sınıflandırabilir, taşıyabilir, silebilir ve anonim hale getirebilir.

KVKK Kapsamı	Yazılım
KVKK - İdari Tedbirler	
Kişisel Veri İşleme Envanteri Hazırlanması	Patriot KVKK Veri Keşfi ve Sınıflandırma
KVKK - Teknik Tedbirler	
Silme, Yok Etme veya Anonim Hale Getirme	Patriot KVKK Veri Keşfi ve Sınıflandırma

Yazılımın Genel Özellikleri Nelerdir?

- Komut satırından çalışır. Arayüz gerektirmez, esnektir, script ve batch içinde kullanılabilir. Aynı zamanda kolay kullanıcı arayüzüne de sahiptir.
- Kullanıcı bazlı yetkilendirmeye sahiptir. Yani BT, İK, Finans, Satış vb. bölümlerde çalışanların sadece kendi sorumlu oldukları alanlarda tarama yapmasına imkan verir.
- Standart olarak tanımlı olan kişisel verilere ek olarak yeni kişisel veriler de tanımlamanıza imkan verir.
- Tanımlı olan tüm sistemlerde bulunan tanımlı olan tüm kişisel verileri tek tuş tıklamasıyla tarayabilir.
- Kelime bazlı tarama yapabilir. Aynı anda birden fazla kelime tarayabilir. Örneğin; kişisel verileriyle ilgili talepte bulunan 100 kişi varsa, her biri için tek tek arama yapmak yerine 100'ü için de aynı anda tarama yapılabilir.
- Regex bazlı tarama yapabilir. Aynı anda birden fazla regex tarayabilir.

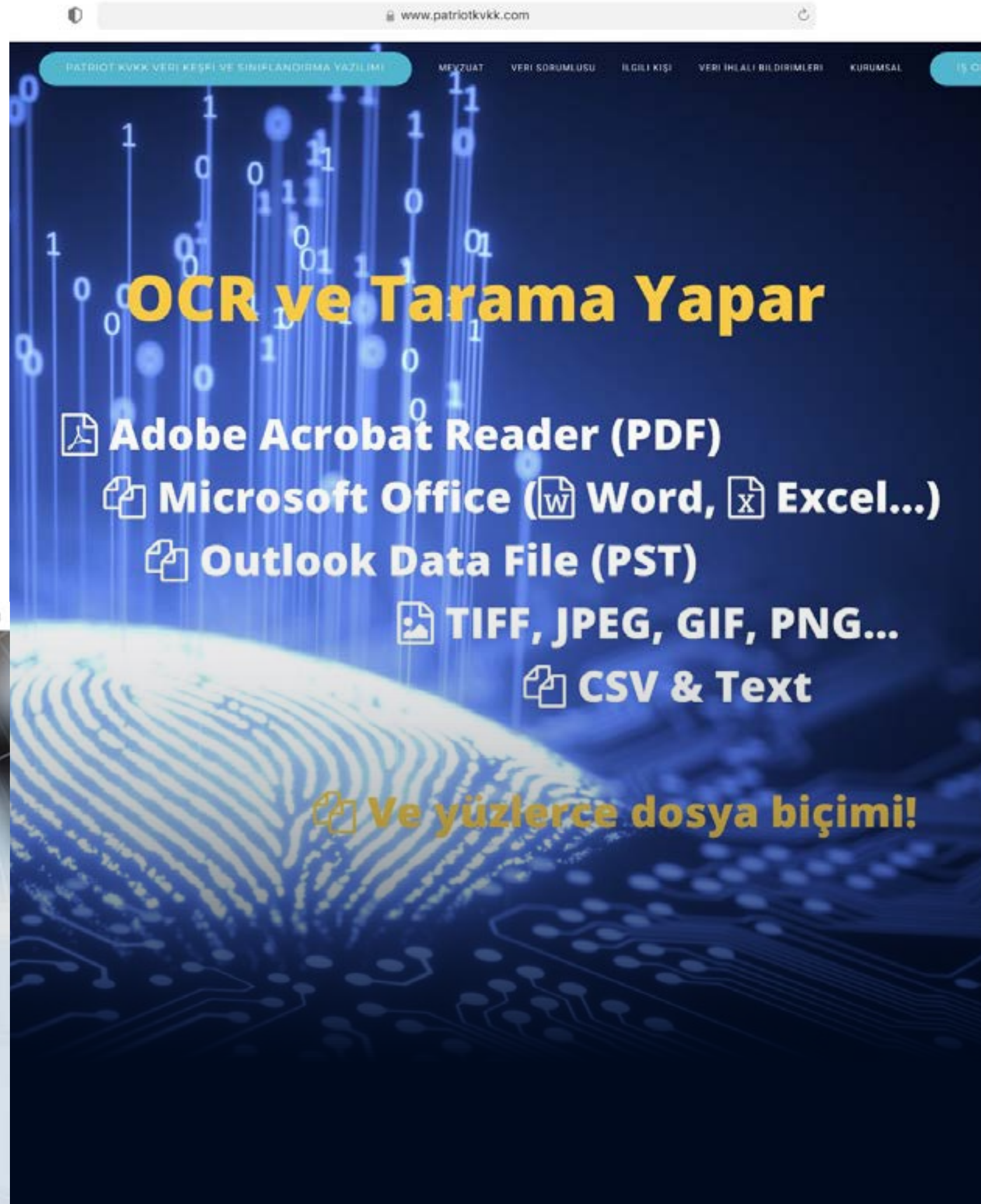
- Sadece değişen dosyaları tarama özelliği vardır. Böylece zaman tasarrufu sağlanabilir.
- Admin paylaşımları (Administrative Shares) ile uzaktan tarama yapabilir.
- Kendi zamanlayıcısı ile belirli periyotlarda (her saat, iki saatte bir vb.) çalışabilir. Microsoft Windows Task Scheduler ile de çalışabilir.
- Dosya taramada yapılan silme ve taşıma işlemlerinin raporlarının imzalı olarak saklanmasını sağlar.

Yazılım Neleri Destekler?

Dosyalar

- Adobe Acrobat Reader (PDF),
- Şifrelenmiş Adobe Acrobat Reader (PDF),
- Microsoft Word,
- Microsoft Excel,
- Comma-separated values (CSV),
- Text.

Tagged Image File Format (TIFF)

Çeşitli Resim Biçimleri

- The Joint Photographic Experts Group (JPEG)
- The Graphics Interchange Format (GIF)
- Portable Network Graphics (PNG)

Outlook Data File (.PST)

- (Taşıma ve silme yapmaz)

CRM çözümleri

- SugarCRM vb.

ERP çözümleri

- SAP,
- Uyumsoft,
- Logo,
- Mikro vb.

Veri tabanları ve bunları kullanan uygulamalar

- MS SQL,
- Oracle,
- MySQL,
- PostgreSQL,
- SQLite,
- H2.

Patriot SIEM Güvenlik Bilgi ve Olay Yönetimi Yazılımı ve diğer SIEM yazılımları ile entegre olabilir.

Desteklenen Doküman Biçimleri

- Audio formats
- CAD formats
- Compression and packaging formats
- Crypto formats
- Database formats
- Electronic Publication Format
- Executable programs and libraries
- Feed and Syndication formats
- Font formats
- Help formats
- HyperText Markup Language

- Image and Video object recognition
- Image formats
- iWorks document formats
- Java class files and archives
- Mail formats
- Microsoft Office document formats
- Natural Language Processing
- OpenDocument Format
- Portable Document Format
- Rich Text Format
- Scientific formats
- Source code
- Text formats
- Video formats
- WordPerfect document formats
- XML and derived formats

Desteklenen Biçimlerin Tam Listesi

Application

- aaigrd
- aig
- applefile
- atom+xml
- chm
- deflate64
- dif+xml
- dted
- elas
- epub+zip
- fits
- geotopic
- gff
- grass-ascii-grid
- gzip
- java-archive
- java-vm
- jaxa-pal-sar
- jdem
- kate
- leveller
- mbox
- mp4
- ms-tnef
- msword
- ogg
- pcisdk
- pdf
- pkcs7-mime

- pkcs7-signature
- rss+xml
- rtf
- sdts-raster
- sldworks
- terragen
- timestamped-data
- vnd.apple.iwork
- vnd.apple.keynote
- vnd.apple.numbers
- vnd.apple.pages
- vnd.ms-excel
- vnd.ms-excel.addin.macroenabled.12
- vnd.ms-excel.sheet.2
- vnd.ms-excel.sheet.3
- vnd.ms-excel.sheet.4
- vnd.ms-excel.sheet.binary.macroenabled.12
- vnd.ms-excel.sheet.macroenabled.12
- vnd.ms-excel.template.macroenabled.12
- vnd.ms-excel.workspace.3
- vnd.ms-excel.workspace.4
- vnd.ms-htmlhelp
- vnd.ms-outlook
- vnd.ms-outlook-pst
- vnd.ms-powerpoint
- vnd.ms-powerpoint.addin.macroenabled.12
- vnd.ms-powerpoint.presentation.macroenabled.12
- vnd.ms-powerpoint.slide.macroenabled.12
- vnd.ms-powerpoint.slideshow.macroenabled.12
- vnd.ms-powerpoint.template.macroenabled.12
- vnd.ms-project
- vnd.ms-spreadsheetml
- vnd.ms-tnef
- vnd.ms-visio.drawing
- vnd.ms-visio.drawing.macroenabled.12
- vnd.ms-visio.stencil
- vnd.ms-visio.stencil.macroenabled.12
- vnd.ms-visio.template
- vnd.ms-visio.template.macroenabled.12
- vnd.ms-word.document.macroenabled.12
- vnd.ms-word.template.macroenabled.12
- vnd.ms-word2006ml
- vnd.ms-wordml
- vnd.ms-xpsdocument
- vnd.oasis.opendocument.chart
- vnd.oasis.opendocument.chart-template
- vnd.oasis.opendocument.formula

- vnd.oasis.opendocument.formula-template
- vnd.oasis.opendocument.graphics
- vnd.oasis.opendocument.graphics-template
- vnd.oasis.opendocument.image
- vnd.oasis.opendocument.image-template
- vnd.oasis.opendocument.presentation
- vnd.oasis.opendocument.presentation-template
- vnd.oasis.opendocument.spreadsheet
- vnd.oasis.opendocument.spreadsheet-template
- vnd.oasis.opendocument.text
- vnd.oasis.opendocument.text-master
- vnd.oasis.opendocument.text-template
- vnd.oasis.opendocument.text-web
- vnd.openxmlformats-officedocument.presentationml.presentation
- vnd.openxmlformats-officedocument.presentationml.slide
- vnd.openxmlformats-officedocument.presentationml.slideshow
- vnd.openxmlformats-officedocument.presentationml.template
- vnd.openxmlformats-officedocument.spreadsheetml.sheet
- vnd.openxmlformats-officedocument.spreadsheetml.template
- vnd.openxmlformats-officedocument.wordprocessingml.document
- vnd.openxmlformats-officedocument.wordprocessingml.template
- vnd.sun.xml.writer
- vnd.visio
- vnd.wap.xhtml+xml
- vnd.wordperfect; version=5.0
- vnd.wordperfect; version=5.1
- vnd.wordperfect; version=6.x
- vrt
- x-7z-compressed
- x-ace2
- x-archive
- x-arj
- x-asp
- x-bag
- x-blx
- x-brotli
- x-bt
- x-bzip
- x-bzip2
- x-cappi

- x-chm
- x-coasp
- x-compress
- x-coredump
- x-cosar
- x-cpg
- x-cpio
- x-ctable2
- x-ctg
- x-dbf
- x-dipex
- x-dods
- x-doq1
- x-doq2
- x-e00-grid
- x-ecrg-toc
- x-elf
- x-envi
- x-envi-hdr
- x-epsilon
- x-ers
- x-executable
- x-fast
- x-fictionbook+xml
- x-font-adobe-metric
- x-font-ttf
- x-generic-bin
- x-geo-pdf
- x-gmt
- x-grib
- x-grib2
- x-gs7bg
- x-gsag
- x-gsbg
- x-gsc
- x-gtx
- x-gxf
- x-gzip
- x-hdf
- x-hdf
- x-http
- x-ibooks+zip
- x-ingr
- x-isatab
- x-isis2
- x-isis3
- x-java-pack200
- x-kml
- x-kro
- x-l1b

- x-lan
- x-lcp
- x-los-las
- x-lz4
- x-lzma
- x-map
- x-matlab-data
- x-mbtiles
- x-midi
- x-ms-owner
- x-msaccess
- x-msdownload
- x-msgn
- x-mspublisher
- x-ndf
- x-netcdf
- x-netcdf
- x-ngs-geoid
- x-ntv2
- x-nwt-grc
- x-nwt-grd
- x-object
- x-p-aux
- x-pcidisk

- x-pds
- x-pnm
- x-ppi
- x-quattro-pro; version=9
- x-r
- x-rar-compressed
- x-rasterlite
- x-rik
- x-rmf
- x-rpf-toc
- x-rs2
- x-rst
- x-sas-data
- x-sdat
- x-sharedlib
- x-snappy
- x-snodas
- x-srtmhgt
- x-tar
- x-til
- x-tnef
- x-tsx
- x-usgs-dem
- x-vnd.oasis.opendocument.chart

- x-vnd.oasis.opendocument.chart-template
- x-vnd.oasis.opendocument.formula
- x-vnd.oasis.opendocument.formula-template
- x-vnd.oasis.opendocument.graphics
- x-vnd.oasis.opendocument.graphics-template
- x-vnd.oasis.opendocument.image
- x-vnd.oasis.opendocument.image-template
- x-vnd.oasis.opendocument.presentation
- x-vnd.oasis.opendocument.presentation-template
- x-vnd.oasis.opendocument.spreadsheet
- x-vnd.oasis.opendocument.spreadsheet-template
- x-vnd.oasis.opendocument.text
- x-vnd.oasis.opendocument.text-master
- x-vnd.oasis.opendocument.text-template
- x-vnd.oasis.opendocument.text-web
- x-wcs
- x-webp
- x-wms
- x-xyz
- x-xz
- x-zmap
- xhtml+xml
- xml
- xpm
- zip
- zlib

Audio

- basic
- midi
- mp4
- mpeg
- ogg
- ogg; codecs=opus
- ogg; codecs=speex
- opus
- speex
- vnd.wave
- vorbis
- x-aiff
- x-flac
- x-oggflac
- x-oggpcm
- x-wav

Image

- adrg
- arg
- big-gif
- bmp
- bpg
- bsb
- ceos
- eir
- emf
- envisat
- fit
- fits
- geotiff
- gif
- hfa
- icns
- ida
- ilwis
- jp2
- jpeg
- nitf
- png
- raster
- sar-ceos
- sgi
- svg+xml
- tiff
- vnd.adobe.photoshop
- vnd.dwg
- vnd.wap.wbmp
- webp
- wmf
- x-airsar
- x-bpg
- x-dimap
- x-fujibas
- x-hdf5-image
- x-icon
- x-jbig2
- x-mff
- x-mff2
- x-ms-bmp
- x-osi
- x-pcraster
- x-srp
- x-xcf

Message

- rfc822

Model

- vnd.dwfx+xps

Text

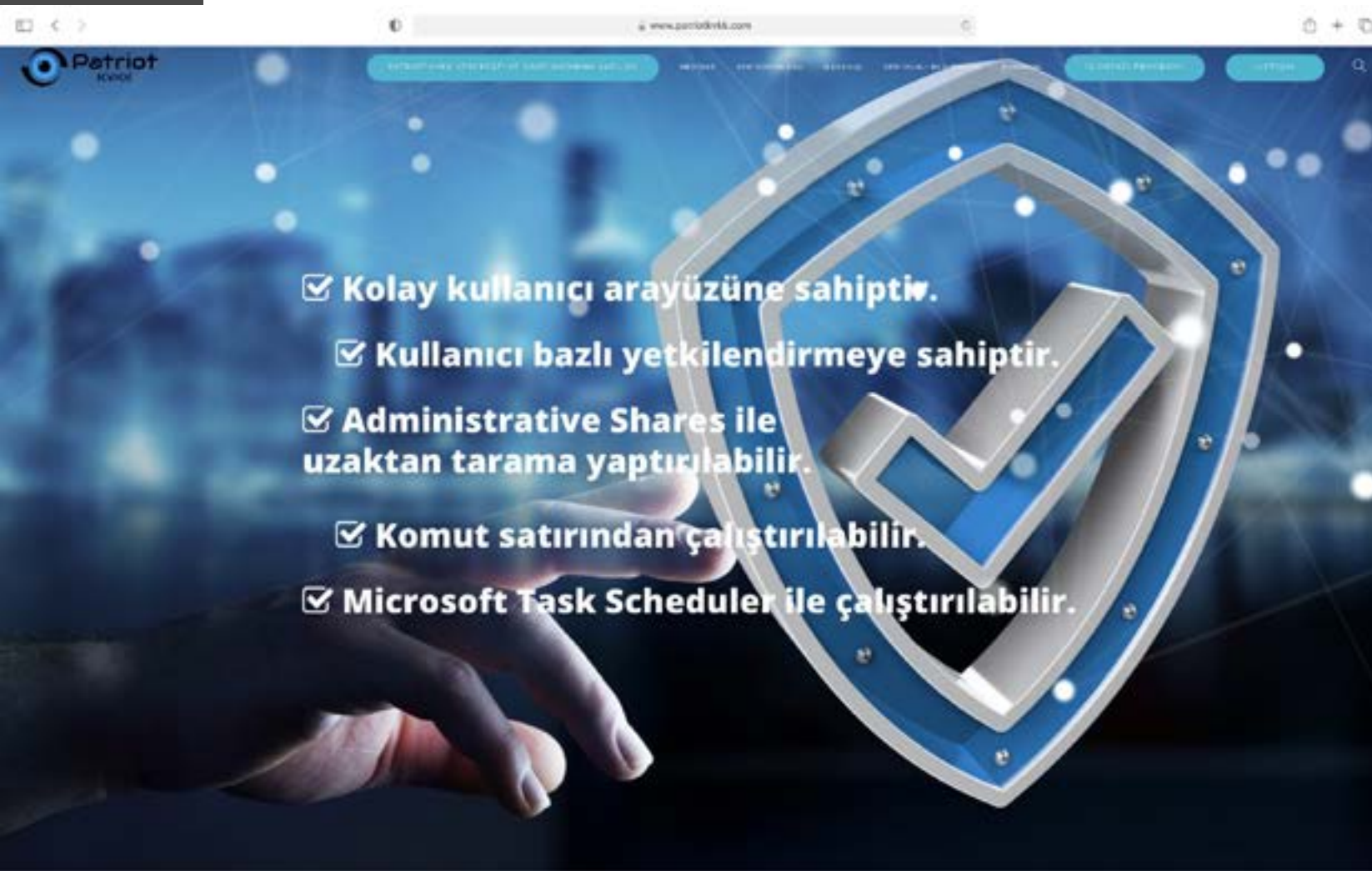
- html
- iso19139+xml
- plain
- vnd.iptc.anpa
- x-c++src
- x-groovy
- x-java-source

Video

- 3gpp
- 3gpp2
- daala
- mp4
- ogg

- quicktime
- theora
- x-dirac
- x-flv
- x-m4v
- x-oggrgb
- x-ogguvs
- x-oggyuv
- x-ogm

- Komut satırından çalışabilmelidir.
- Microsoft Task Scheduler ile çalıştırılabilir.

İletişim:

© 2020-2021 Patriot Teknoloji Anonim Şirketi
 Web sitesi: <https://www.patriotteknoloji.com>
 E-posta: bilgi@patriotteknoloji.com
 Telefon: (0850) 260 00 78

KVKK'ya Uyum Kapsamında Alınacak Kişisel Veri Keşfi ve Sınıflandırma Yazılımı İçin Önerilen Şartname Maddeleri Nelerdir?

- Ürün işletim sistemi bağımsızlığını sağlamak için hem Microsoft Windows hem de Linux işletim sistemine sanallaştırmaya gerek duymadan kurulabilmelidir.
- Ürün PDF, Şifrelenmiş PDF, Microsoft Word, Microsoft Excel, CSV, TXT, TIFF, JPEG, GIF, PNG dahil olmak üzere çeşitli resim dosyaları vb. dosyalar içerisinde işletim sisteminden bağımsız olarak T.C. Kimlik Numarası, ad ve soyad, cep telefonu numarası, kredi kartı bilgileri, banka hesap bilgileri gibi Kişisel Verileri -gerektiğinde OCR yaparak- tarayıp bulabilmeli ve raporlayabilmelidir. Bulduğu dosyaları KVKK'ya uygun olarak silebilmelidir (istenirse öncelikle başka bir dizine taşıyabilmelidir). Yapılan tüm bu işlemlerin imzalı olarak zaman damgasıyla saklanması sağlanmalıdır.

- Ürün Microsoft SQL, Oracle, MySQL, PostgreSQL, SQLite, H2 veri tabanları ve bunları kullanan uygulamalarda işletim sisteminden bağımsız olarak T.C. Kimlik Numarası, cep telefonu numarası, kredi kartı bilgileri gibi Kişisel Verileri tarayıp bulabilmeli ve raporlayabilmelidir. Bulduğu veri tabanı alanlarında içinde kişisel veri olanları KVKK'ya uygun olarak anonim hale getirebilmelidir.
- PST/OST dosyalarında bulunduğu e-mailleri raporlayabilmelidir.
- Kelime bazlı, regex bazlı tarama yapabilmelidir. Aynı anda birden fazla kelime, aynı anda birden fazla regex tarama yapabilmelidir.
- T.C. Kimlik Numarası keşfini algoritmasına uygun olarak sıfır hata ile yapabilmelidir.
- Kolay kullanıcı arayüzüne sahip olmalıdır.
- Kullanıcı bazlı yetkilendirmeye sahip olmalıdır.
- Admin paylaşımları ile uzaktan tarama (Administrative Shares) yapabilmelidir.

ŞENOL VATANSEVER
DİJİTAL BİZ DERGİSİ GEN. YAY. YÖN.

PROF. DR. FARUK BİLİR
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KUR. BŞK.

SAMET BAYRAKCI
DİJİTAL BİZ DERGİSİ EDITÖRÜ

TEKNOLOJİ VE GELECEK

(CANLI YAYIN)

11 TEMMUZ
PAZAR

SAAT
13:00-15:00

www.teknolojivegelecek.com

BENGÜ
TÜRK

[f](#) [t](#) [i](#) [y](#) /benguturktv | www.benguturk.com

FARKLI OLMAK YETMEZ

Günümüz iş dünyasında doğru ve verimli iletişim, kalıcı başarı sağlamakta hayati bir öneme sahip. Hedef kitleye ulaşmanın sırrı ise medya ve müşteri ilişkilerinde yatıyor.

Uzmanlığı, deneyimi ve özel yaklaşımlarıyla, hikayelerinizi hedef kitleye en etkili şekilde ulaştıran, iş dünyası ve medyada hak ettiğiniz ilgiyi yaratan Faselis Growth ile tüm dikkatleri üzerinize çekmeye hazır mısınız?

FARK EDİLMEK GEREKİR

DEMİRDÖKÜM ATRON CONDENSE

Kompakt Boyut ve
Çevre Dostu!

Düşük emisyon teknolojisi, kompakt boyutu ve kullanıcı dostu kontrol paneli ile DemirDöküm yoğuşmalı ailesinin yeni üyesi.

Düşük emisyon teknolojisi ile çevre dostu kullanım

Düşük m² alanlarda da çok rahat kullanım

Kullanıcı dostu kontrol paneli